वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७९/८०

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष

टंगाल, काठमाडौं, नेपाल

कोषको संचालक समिति तथा कोष व्यवस्थापन

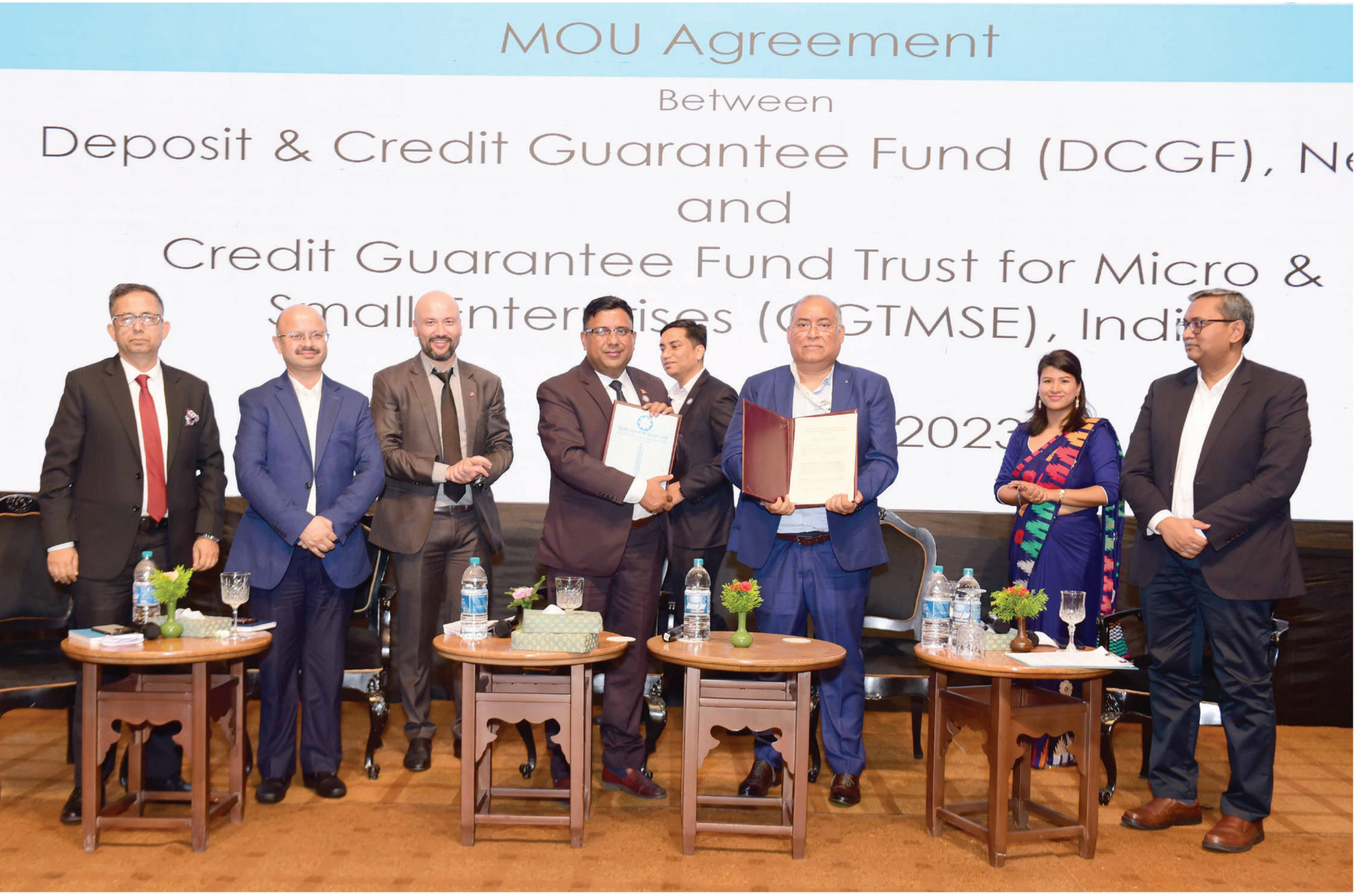

भारतको **CGTME** र कोष बीच कर्मचारी आदन प्रदानको लागि समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर सम्पन्न

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७९/८०

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष

टंगाल, काठमाडौं, नेपाल

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष

सञ्चालक समिति

डा. राम प्रसाद घिमिरे
सचिव (राजस्व)
अर्थ मन्त्रालय
अध्यक्ष

थान प्रसाद पंज्ञानी
सह-सचवि
अर्थ मन्त्रालय
सञ्चालक

बिनोद कुमार भट्टराई
सह-सचवि
कानुन मन्त्रालय
सञ्चालक

नरेश शाक्य
कार्यकारी निर्देशक
नेपाल राष्ट्र बैंक
सञ्चालक

प्रकाश जंग थापा
(मनोनित)
सञ्चालक

रमेश घिमिरे
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत
निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष

अध्यक्षको सन्देश

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष आफ्नो स्थापनाको ४९ वर्ष पुरा गरी ५० औं वर्षमा प्रवेश गरेको स्वर्ण वार्षिकोत्सवको विशेष अवसरमा समग्र कोष परिवारमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछु। यस अवसरमा कोषलाई आजको स्थानसम्म ल्याउन प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपले सहयोग पुऱ्याउने कोष व्यवस्थापन, कोषका समग्र कर्मचारीहरू र सरोकारवाला निकायहरूप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

नेपाल राष्ट बैंकले वि.सं. २०३१ सालमा वाणिज्य बैंकहरूलाई आफ्नो कुल निक्षेपको कम्तिमा ५ प्रतिशत कर्जा साना क्षेत्र कार्यक्रममा अनिवार्य रूपमा लगानी गर्नुपर्ने गरी निर्देशन जारी गरेसँगै त्यस्ता क्षेत्रमा प्रवाह हुने कर्जामा हुने जोखिम व्यवस्थापन गर्ने उदेश्यले कोषको स्थापना भएको हो। साविकमा कर्जा सुरक्षणको कार्य मात्र गर्दै आएकोमा कोषले वि.सं. २०६७ सालदेखि बैंक तथा वित्तीय संस्थाप्रति आम सर्वसाधारणको विश्वासलाई अभिवृद्धि गरी वित्तीय स्थायित्व कायम गर्ने उदेश्यले निक्षेप सुरक्षणको जिम्मेवारी समेत सफलतापूर्वक सम्पादन गर्दै आएको छ।

केन्द्रिय बैंक तथा वाणिज्य बैंकहरूको पहलमा स्थापना भएको यस कोषमा नेपाल सरकारले वि.सं. २०४२ सालमा आंशिक स्वामित्व ग्रहण गरेको थियो। यस पश्चात नेपाल सरकारको पशुधन सुरक्षण, बैदेशिक रोजगार कर्जा, सहुलियतपूर्ण कर्जा लगायतका कार्यक्रम कोष मार्फत कार्यान्वयनमा ल्याइएको थियो। स्थापनाकाल देखि हालसम्म ५० वर्षको अवधिमा विभिन्न कर्जा सुरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरेको कोषले गरिबी निवारण र उद्यमशीलता प्रवद्धनको क्षेत्रमा गर्ने कर्जा लगानीलाई प्रोत्साहित गर्ने कार्य सफलतापूर्वक निर्वाह गर्दै आएको छ।

पछिल्ला वर्षहरूमा कोषको सुरक्षण व्यवसायको आकारमा उत्साहजनक वृद्धि गर्दै आ.व. २०७८/७९ मा नेपाल सरकार को स्वामित्वमा स्थापित संस्थानहरू तर्फ उच्च मुनाफा आर्जन गर्ने संस्था भएको छ जुन आफैमा उत्साहजनक रहेको छ। एकातर्फ यो वृद्धिलाई कायम राख्ने कार्य चुनौतीपूर्ण रहेको छ भने अर्कोतर्फ कोषको परम्परागत कार्यशैलीमा सुधार गरी आधुनिक सूचना प्रविधिमैत्री कार्यवातावरण विकास गर्न समेत जरूरी भइसकेको छ। वित्तीय स्रोत साधन परिचालनका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्दै बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई स्वःस्फूर्त रूपमा कोषको सुरक्षण कार्यक्रममा आकर्षण गर्नसक्ने वातावरण सृजना गर्न जरूरी छ। आगामी दिनमा बजारको माग अनुसार सुरक्षण कार्यक्रमको पुनरावलोकन र परिमार्जन गर्दै दिगो विकासका लक्ष्य पूरा गर्न सघाउ पुग्ने क्षेत्रमा लगानी हुने कर्जा सुरक्षण गरी कोषले कर्जा सुरक्षणको दायरा र क्षेत्र विस्तार गर्दै आफ्नो लक्ष्य प्राप्तिको दिशामा कोष सदैव अग्रसर हुने कुरामा आश्वस्त गराउन चाहान्छु।

अन्त्यमा, हालसम्म हासिल उपलब्धीका लागि कोषको व्यवस्थापन, कर्मचारी सेवाग्राही, लगायत कोषसँग सरोकार राख्ने सम्पूर्ण पक्षहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

डा. राम प्रसाद घिमिरे
सचिव राजश्व अर्थ मन्त्रालय
तथा
अध्यक्ष, सञ्चालक समिति,
निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष

प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको मन्तव्य

वि.सं. २०३१ साल असोज ४ गते स्थापना भएको कोषले स्थापनाको पाँच दशक पुरा गरिसकेको छ । यस अवधीमा कोषले आफ्ना विभिन्न सुरक्षण कार्यक्रमहरू मार्फत बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको निक्षेप र कर्जा सुरक्षण गरी नेपाली बैंकिङ्ग तथा वित्तीय प्रणालीको सारथीको रूपमा आफ्नो पहिचान स्थापित गरेको छ ।

कोषले आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा रू. १२ खर्व ३२ अर्व ९४ करोड बराबरको निक्षेप र रू. २ खर्व ७४ अर्व ६४ करोड बराबरको कर्जा सुरक्षण गरी जम्मा रकम रू. ३ अर्व ९९ करोड सुरक्षण शुल्क आर्जन गर्न सफल भएको छ । कोषले आर्जन गरेको उक्त सुरक्षण शुल्क विगत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा २३ प्रतिशतले बढी हो । समिक्षा अवधिमा उक्त शुल्कका अतिरिक्त लगानी परिचालन बाट रू. २ अर्व २ करोड आम्दानी भएको छ । लगानीबाट प्राप्त उक्त आम्दानी विगत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ३९.५ प्रतिशत बढी हो । यस अवधिमा कोषले सुरक्षण शुल्क, लगानी र अन्य आम्दानी गरी कुल रू ६ अर्व ४ करोड आम्दानी गर्न सफल भएको छ ।

हालका वर्षमा देशमा आएको तरलताको समस्या, कर्जाको घट्दो माग, लगानीको लागि उपयुक्त वातावरणको कमी र न्यून प्रतिफल जस्ता समस्याहरूमा अपेक्षित सुधार नआउँदा कमजोर कर्जाको माग साथै देशको आर्थिक अवस्थाको कारण कोषको सुरक्षण व्यवसायमा पनि नकरात्मक असर देखापर्न थालेको छ । यद्यपी चालु आ.व.को तेस्रो त्रयमाससम्ममा कोषको समग्र वित्तीय अवस्थामा भने उत्साहजनक प्रगति हासिल भएको छ । यस अवधिमा कोषले रू. २ खर्व ९१ अर्व बराबरको कर्जा र रू १३ खर्व ८३ अर्व बराबरको निक्षेप सुरक्षण गरी रू.३ अर्व २७ करोड सुरक्षण शुल्क आर्जन गर्न सफल भएको छ । चालु वर्षको अन्तिम त्रयमास सम्ममा उक्त आम्दानीमा थप वृद्धि हुने भएकोले प्रतिकुल परिवेशका बाबजुद समिक्षा वर्षको तुलनामा चालु वर्षमा कोषको मुनाफामा उल्लेख्य वृद्धि हुने अनुमान गर्न सकिन्छ । कोषले आगामी पाँच वर्षको लागि दुरगामी रणनीतिक योजना तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गरिरहेको र कोषको लक्ष्य प्राप्तिका लागि भावी दिनमा अवलम्बन गर्नुपर्ने कार्यविधि तथा संरचनागत परिवर्तनहरूलाई उक्त दस्तावेजले मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएको छु ।

यस अवधारणा अनुरूप कोषले नविन कार्यक्कमहरूको तर्जुमा गरी सदस्य संस्थाहरूको सन्तुष्टि र विश्वास हासिल गर्ने उद्देश्यका साथ सूचना प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गरी सञ्चालन क्षमता अभिवृद्धि गर्दै विवेकशील जोखिम व्यवस्थापन, उच्च तहको संस्थागत सुशासन, शुन्य सहिष्णुता संस्कृति, पद्धति र कार्यसम्पादन प्रेरित वातावरणलाई केन्द्रबिन्दुमा राखेर सर्तकतापूर्ण जोखिम व्यवस्थापनका प्रक्रियाहरू अपनाउने लक्ष्य लिएको छ ।

कोष सम्पूर्ण सरोकारवाला वर्गहरूले हामी माथि गर्नु भएको विश्वासको कदर गर्दै, सुरक्षित र भरपर्दो संस्था रहनेमा उत्तिकै जिम्मेवार र दृढ रहेको छ । हामी सेवा प्रदान गर्ने संस्थाको रूपमा मात्र नभई एउटा असल संस्थाको रूपमा सरकारलाई राजस्व तिर्नुका साथै देशको बृहत्तर हितका लागि योगदान दिँदै विश्वसनीय सुरक्षण सेवा प्रदायक संस्थाको रूपमा स्थापित हुने आफ्नो दुरदृष्टी हासिल गर्ने सदैव प्रयासरत रहेका छौं ।

अन्त्यमा, कोषलाई सेवा गर्ने अवसर प्रदान गर्ने बैंक तथा वित्तीय संस्था, कोषका लगानीकर्ता संस्थाः नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय र नेपाल राष्ट्र बैंक, कुशल मार्गदर्शन प्रदान गर्नुहुने कोष संचालक समितिका अध्यक्ष, संचालकहरू, र सम्पूर्ण सरोकारवाला पक्षहरूले निरन्तर रूपमा पुऱ्याउनु भएको सहयोगका लागि हार्दिक धन्यवाद तथा कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु । कोषलाई आजको अवस्थासम्म ल्याउन अहोरात्र परिश्रम गर्नुहुने कर्तव्यनिष्ठ कर्मचारीजन, मेरा सम्पूर्ण सहकर्मीहरूमा वहाँहरूले पुऱ्याउनुभएको उल्लेखनीय प्रयास, उत्कृष्ट योगदान तथा निरन्तर रूपमा प्राप्त सहयोग, प्रतिबद्धता, दूरदर्शिता, मार्गदर्शन र सेवाप्रदायक/आपुर्तिकर्ताहरूले हामी प्रति दर्शाउनुभएको विश्वासका लागि पनि हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु । साथै, आगामी दिनमा सम्बद्ध सबै पक्षबाट कोषलई प्राप्तहुने साथ सहयोग र मार्गदर्शनले नेपाली अर्थतन्त्रको एक सबल एवं विश्वसनीय संस्थाको रूपमा स्थापित कोषको संस्थागत पहिचानले थप उचाई हासिल गर्ने कुरामा दृढ विश्वास प्रकट गर्दछु ।

रमेश घिमिरे
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत
निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष

कोषको संक्षिप्त परिचय

स्थापना | २०३१ आश्विन ४ | २०७३ देखि निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन बाट संचालित

कर्मचारी संख्या

- स्थायी – ६०
- करार – १३
- कुल – ७३

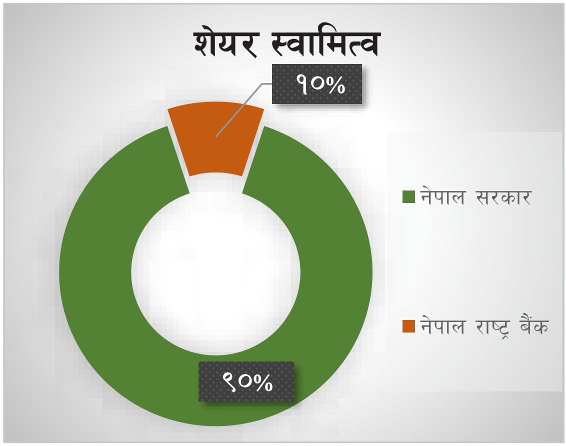

कोषका उद्देश्य

१. नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थामा प्राकृतिक व्यक्तिको नाममा कल, चल्ती, बचत तथा मुद्दति खातामा प्रति प्राकृतिक निक्षेपकर्ता प्रति बैंक/वित्तीय संस्थामा रहेको रु. ५ लाख सम्मको निक्षेप रकमको सुरक्षण गर्ने ।

२. बैंक तथा वित्तीय संस्थाले साना तथा मझौला उद्यम, कृषि, लघु वित्त तथा विपन्न वर्ग, शैक्षिक तथा शैक्षिक बेरोजगार व्यवसाय र निर्यात क्षेत्रमा प्रवाह गरेको कर्जाको सुरक्षण गर्ने ।

३. बाणिज्य बैंक, वित्तीय संस्था, सहकारी संस्था, वित्तीय मध्यस्थताको कार्य गर्ने संस्था तथा पशुधनको क्षेत्रमा कार्य गर्ने अन्य संगठित संस्थाबाट पशुधन कर्जा लिई खरीद गरिएको पशुधनको सुरक्षण गर्ने।

संचालक समिति

१. सरकारबाट मनोनित नेपाल सरकारका कर्मचारी – ३
२. नेपाल राष्ट्र बैंकका कर्मचारी – १
३. सरकारबाट मनोनित स्वतन्त्र संचालन – २
४. कोषका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत – १

कुल ७ जना

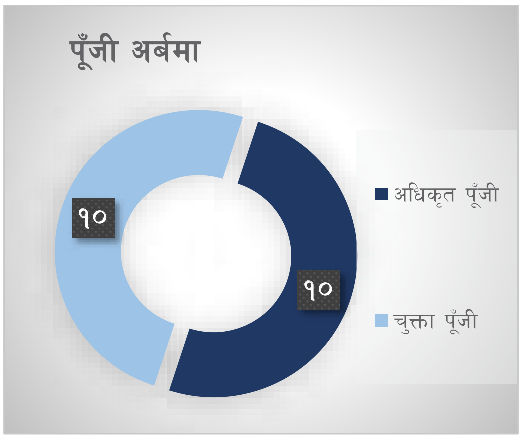

लक्ष्य

बचत परिचालन र लक्षित वगए तथा क्षेत्रमा संस्तागत कर्जाको पहुँच विस्तारमा योगदान गरी बैकिङ्ग तथा वित्तीय प्रणालीप्रति सर्वसाधारणको विश्वसनीयता अभिवृद्धि गर्ने ।

दुरदृष्टि

विश्वसनीय सुरक्षणसेवाप्रदायक संस्थाको रूपमा स्थापित हुने ।

मूलभूत मान्यताहरू

T- TRANSPERANCY

R- RESPONSIBLE

U-UNBIASED/FAIR

S-SECURITY

T-TECHNO FRIENDLY

E- EFFECTIVE

D-DYNAMIC

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष

केन्द्रीय कार्यालय टंगाल, काठमाडौं
फोन नं. ४४१०६५९, ४४१७६०२, ४४२१२४१
फ्याक्स नं.: +९७७-१-४४३१७१०
E-mail:info@dcgf.gov.np
website:www.dcgf.gov.np.

शाखा कार्यालयहरू:

विराटनगर: ०२१-४६४१२४
जनकपुर : ०४१-५९०५२७
भतपुर: ०५६-४९३८२८
पोखरा: ०६१-५८८७७९
बुटवल: ०७१-४१५१६२
सुर्खेत: ०८३-४१२११३
धनगढी: ०९१-५२५०००

कर्जा सुरक्षण रकम (रू.अर्बमा)

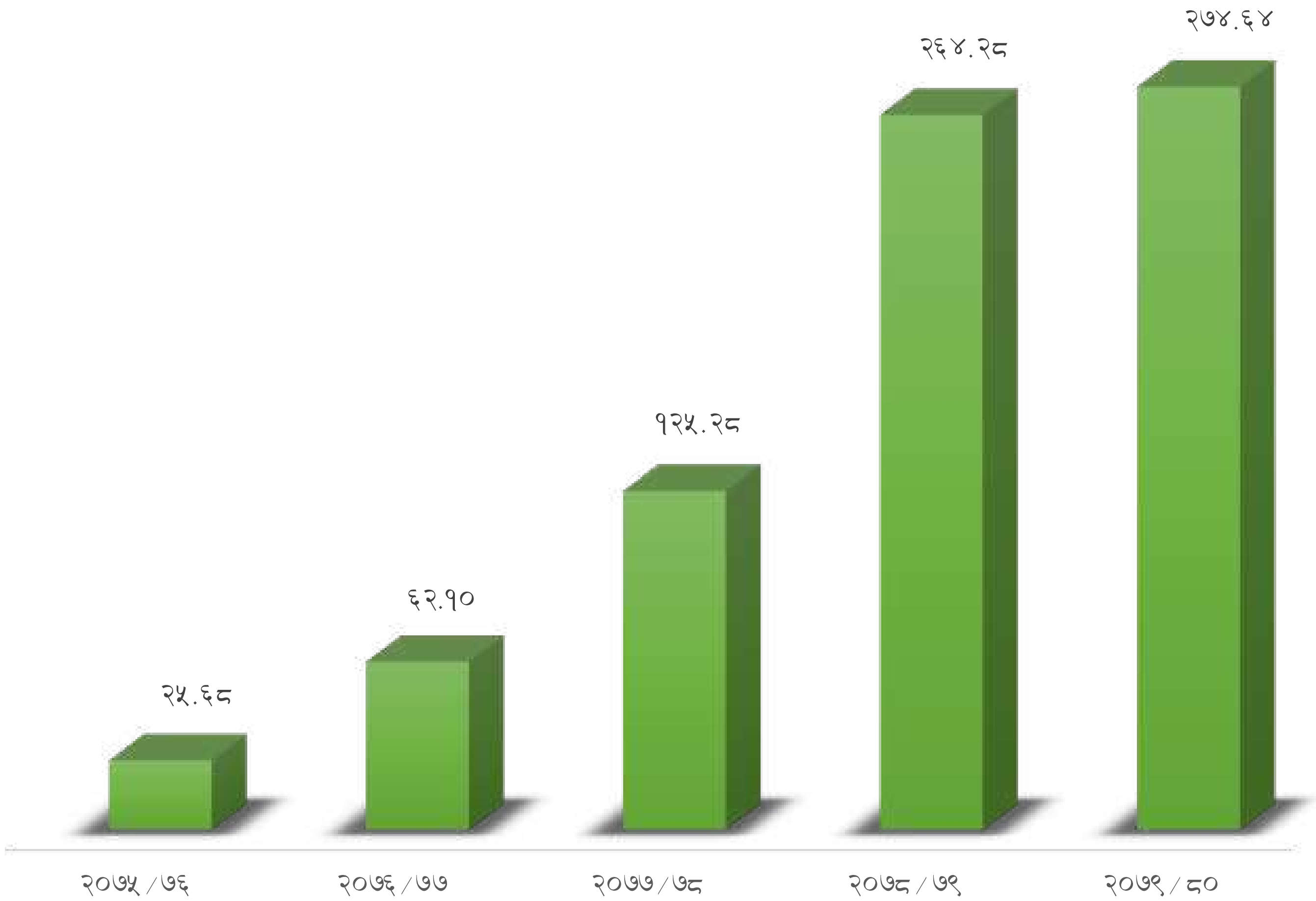

निक्षेप सुरक्षण रकम (रू.अर्बमा)

सुरक्षण शुल्क आम्दानी (रू.करोडमा)

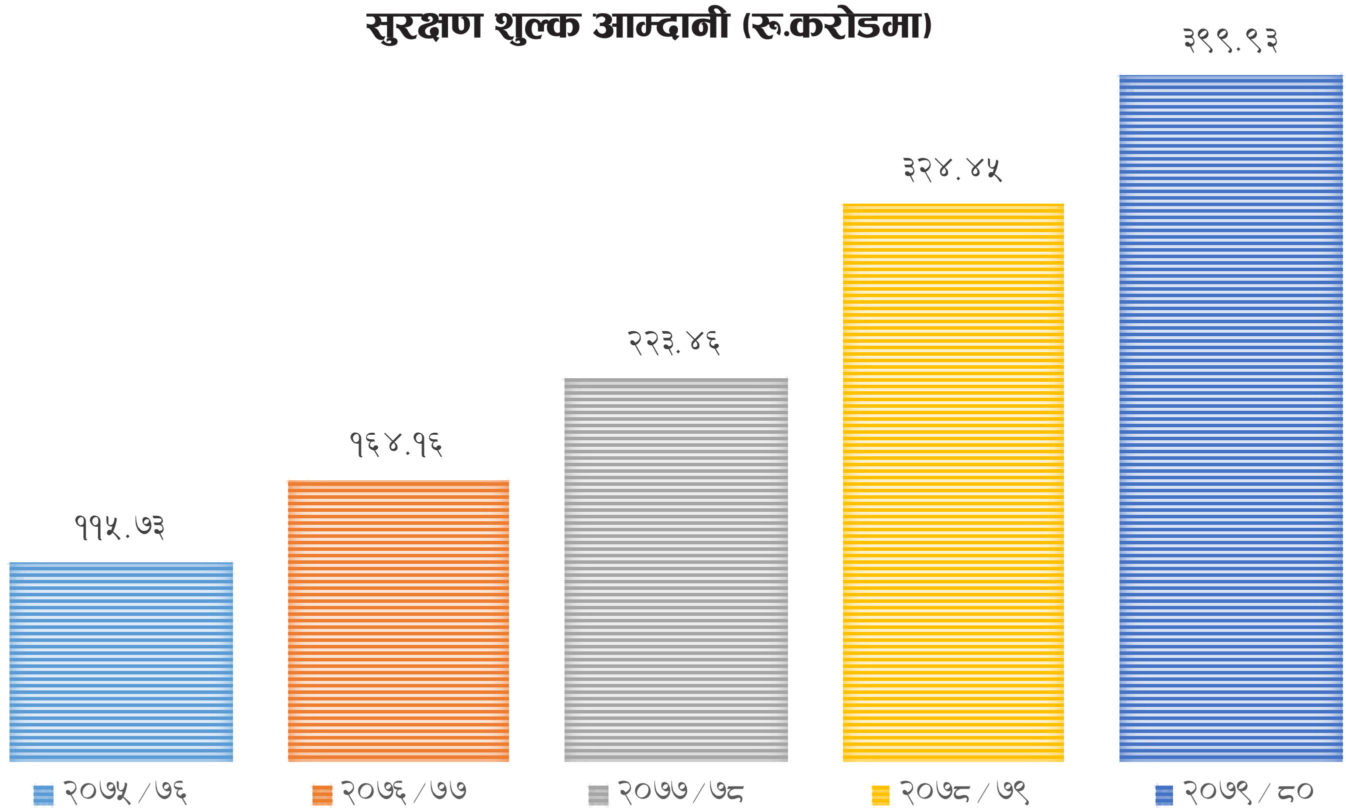

विगत ५ वर्षको व्याज आम्दानी (रू.करोडमा)

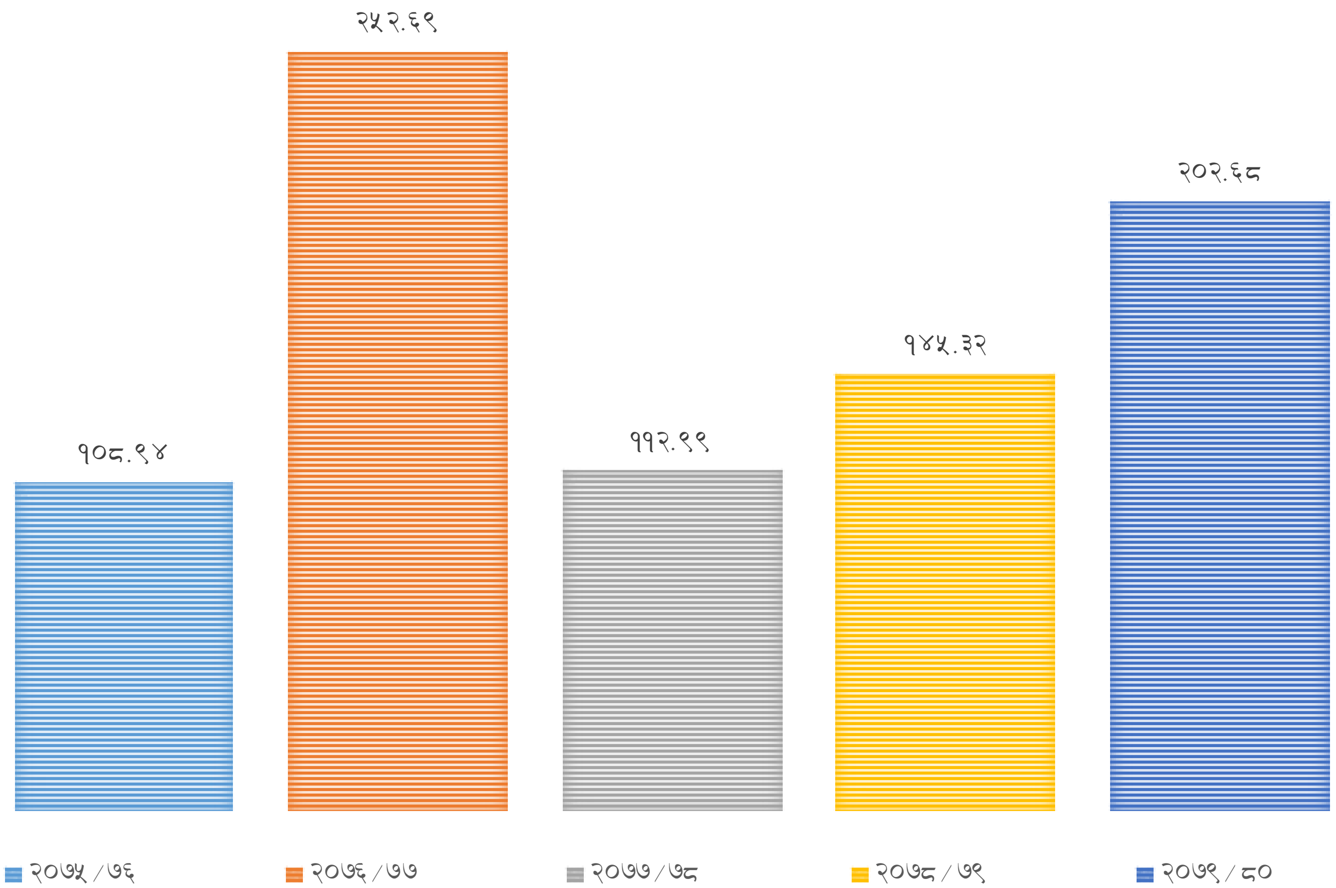

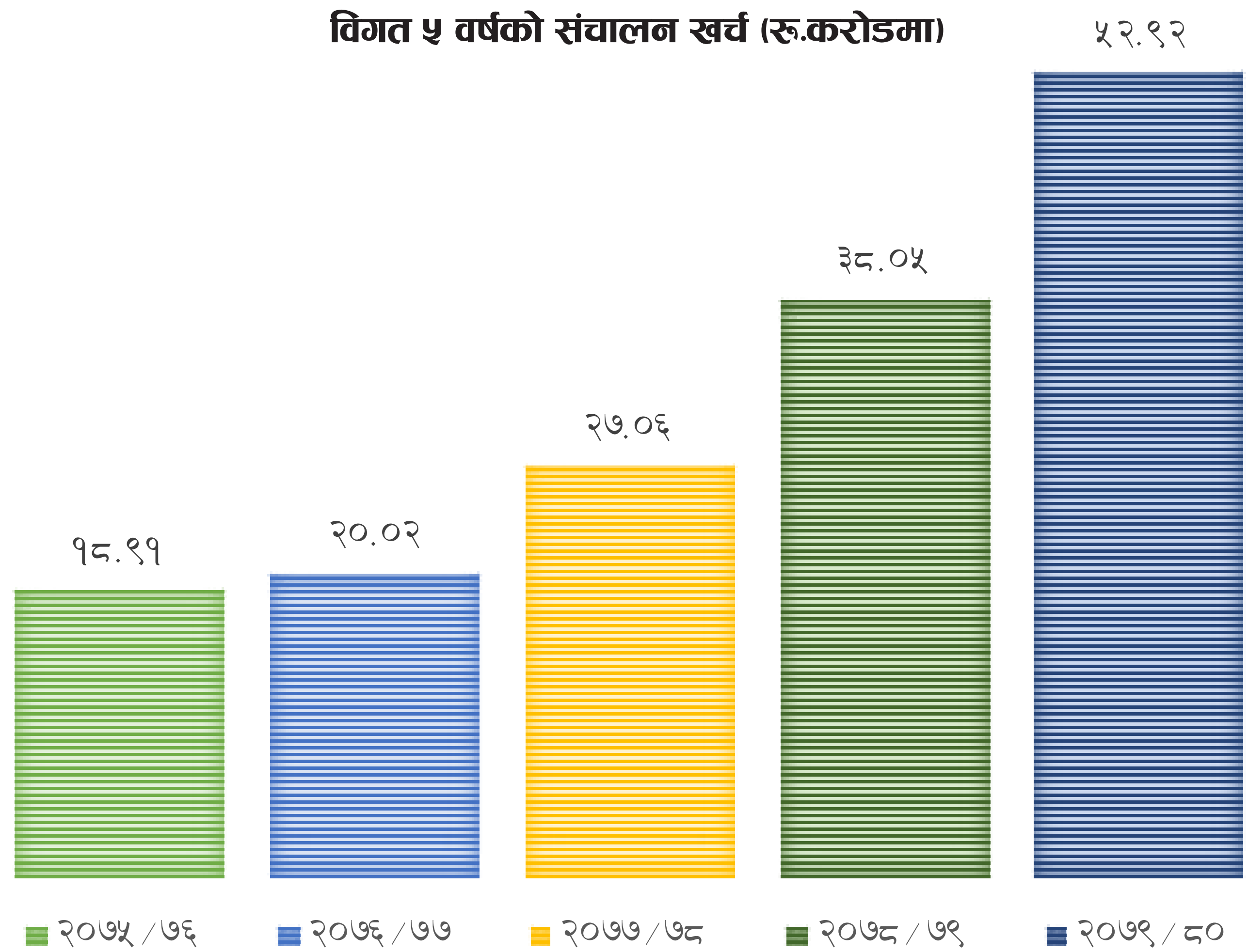
विगत ५ वर्षको संचालन खर्च (रू.करोडमा)
१८.९१
२०.०२
२७.०६
३८.०५
५२.९२
२०७५/७६
२०७६/७७
२०७७/७८
२०७८/७९
२०७९/८०

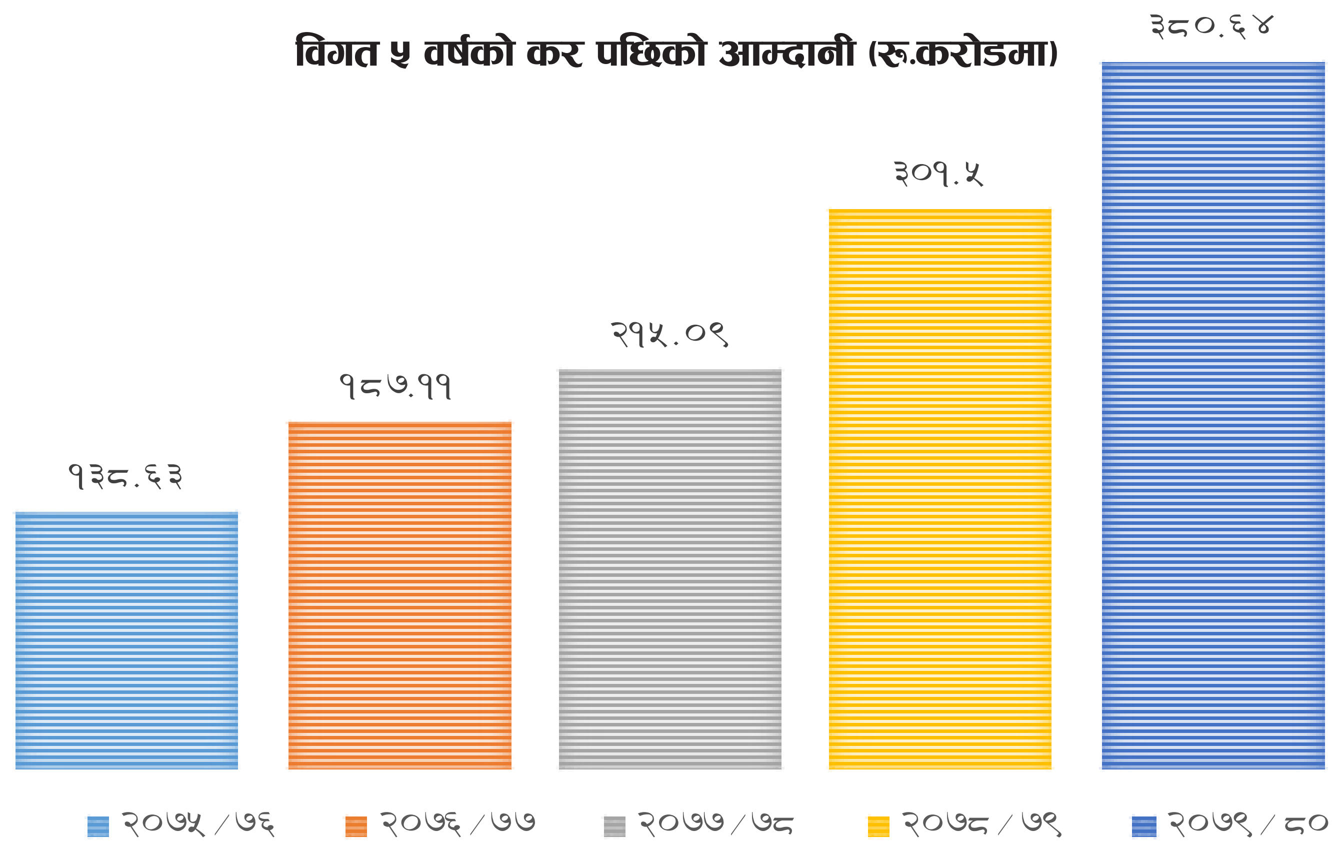
विगत ५ वर्षको कर पछिको आम्दानी (रू.करोडमा)
१३८.६३
१८७.११
२१५.०९
३०१.५
३८०.६४
२०७५/७६
२०७६/७७
२०७७/७८
२०७८/७९
२०७९/८०

इक्विटिमा प्रतिफल दर (प्रतिशत

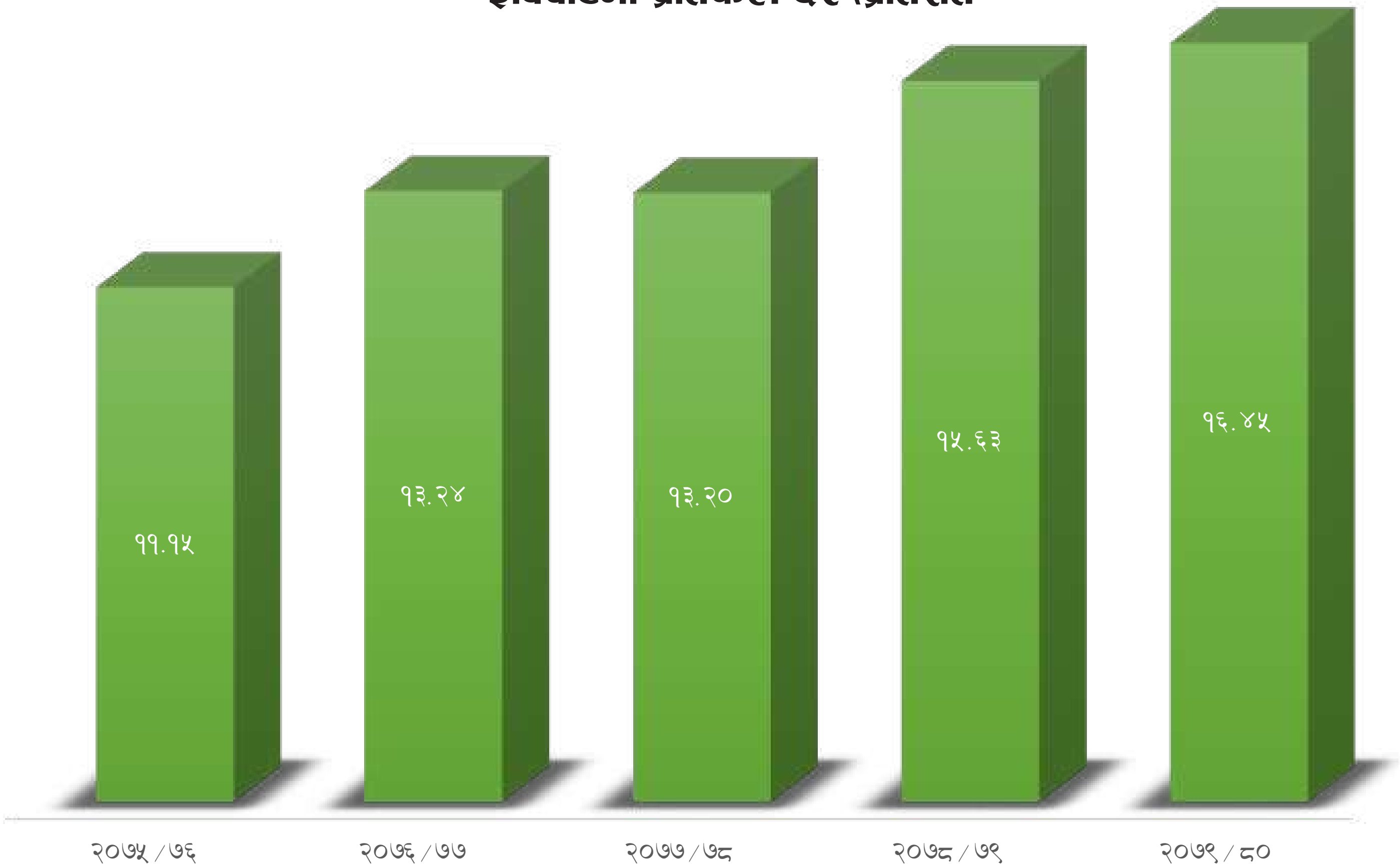

सम्पत्तिमा प्रतिफल दर (प्रतिशत)

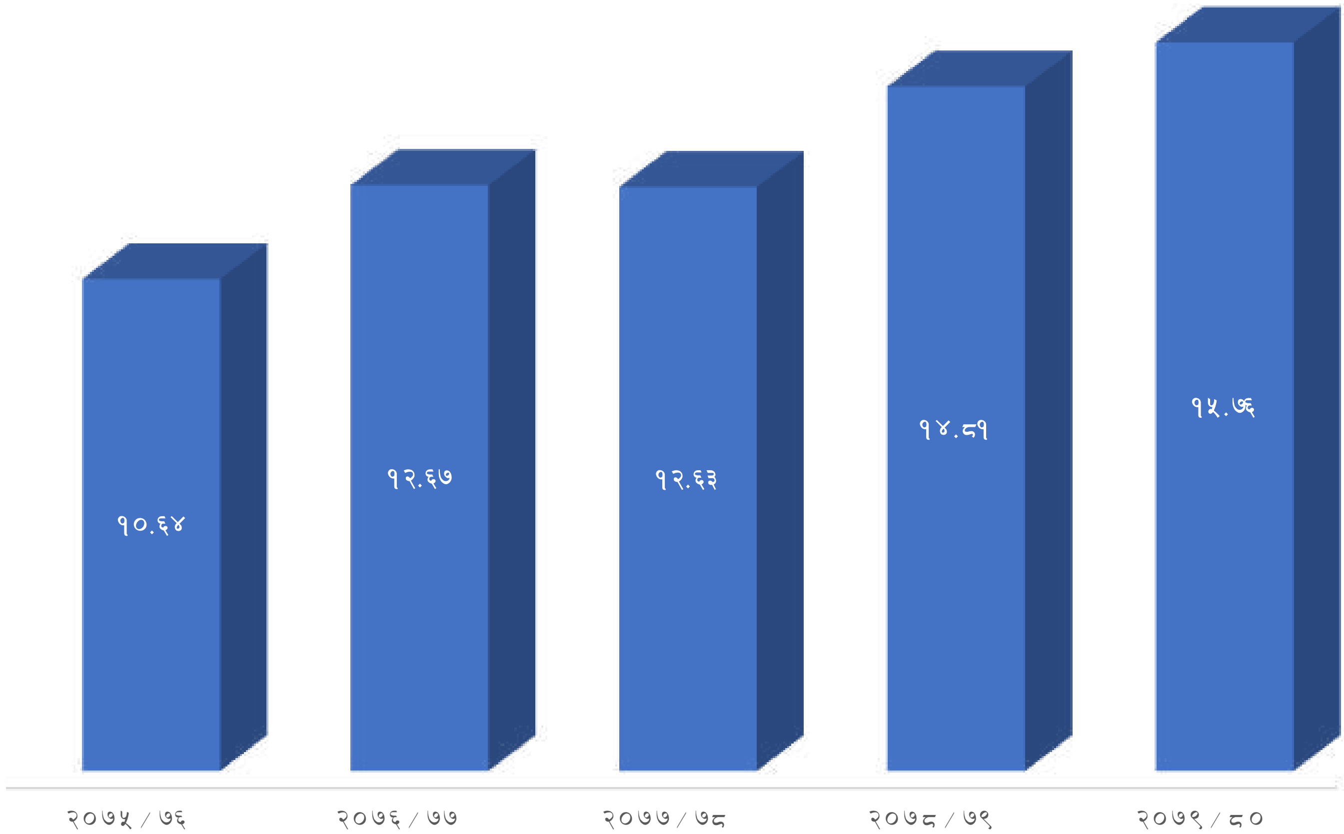

विगत ५ वर्षका प्रमुख वित्तीय झलकहरू

आ .व	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	Trend
निक्षेप सुरक्षण क्षेत्र	९३१,१७३,९२३.१८	१,०५८,०५१,१२५.२३	१,२२८,८१९,७२८.९१	१,३७४,०८२,८४७.०१	१,८६७,७९९,७४३.६६	
कर्जा सुरक्षण क्षेत्र	२२६,१७२,७२६.१५	५८३,५९४,८५९.९२	१,००५,८२१,७६९.४५	१,८७०,४६३,२१८.२८	२,१३१,५०१,९५०.६६	
पशुधन सुरक्षण क्षेत्र	३७,६०४,२२७.५०	३५,५८९,९०१.५०	२२,३२९,८९०.५०	९,४६९,२१३.५०	१०,००९,०००.००	
विपन्न तथा लघु कर्जा क्षेत्र	१७०,७३८,६८४.३२	५०२,५५१,८७५.६०	८२५,७९०,९३०.१७	१,२९०,५१७,०५६.३२	१,५०२,५१४,७०६.४३	
कृषि कर्जा क्षेत्र	११,१६८,०५३.९६	१३,७४८,२६८.२४	१८,०४८,११०.६८	४८,९२६,९०२.५२	६१,२०३,०७४.०३	
सहुलियत पूर्ण क्षेत्र		२१,७०८,९३५.४८	१२१,७३७,८४१.८६	४६०,३१४,०२७.३९	४८१,१०७,२५७.४८	
शैक्षिक क्षेत्र		११,४६५.००	-		-	
साना तथा मझौला उद्यम क्षेत्र	६,६६१,७६०.३७	९,९८४,४१४.१०	१७,९१४,९९६.२४	६१,२३६,०१८.५५	७६,६६७,९१२.७२	
सुरक्षण दस्तुर आम्दानी	**१,१५७,३४६,६४९.३३**	**१,६४१,६४५,९८५.१५**	**२,२३४,६४१,४९८.३६**	**३,२४४,५४६,०६५.२९**	**३,९९९,३०१,६९४.३२**	
व्याज आम्दानी	**१,०८९,४३९,११४.९९**	**२,५२६,८९१,१५५.०४**	**१,१२९,९१९,६१०.९४**	**१,४५३,२३७,६५६.६७**	**२,०२६,८३८,१६१.७६**	
मुद्दती लगानीबाट व्याज आम्दानी	१,०७७,४११,९६८.८७	१,२५१,७११,५७२.५२	१,१२१,१२९,५८८.९९	१,४४४,५६५,६१४.४३	२,०१०,४१७,३४४.०७	
ऋणपत्र बाट व्याज आम्दानी	१२,०२७,१४६.१२	११,७३४,००५.००	८,७९०,०२१.९५	८,६७२,०४२.२४	१६,४२०,८१७.६९	
पुर्नमुल्याङ्कन समायोजन	-	१,२६३,४४५,५७७.५२				
अन्य आम्दानी	**१,६९२,८२७.७६**	**३३,६१३,३८९.४६**	**७,७८३,७९४.४८**	**७८,५७५,५७३.८३**	**२३,४३७,०१३.५६**	
क्षतिपूर्ति असूली	१,६९२,८२७.७६	४,००२,६१५.७७	१,६४७,०८३.४१	१५,०५२,२२३.७३	२२,८८८,१२३.४५	
लाभांश आम्दानी		६६४,५१०.८५	-	-	५७,१०३.५५	
शेयर विक्री आम्दानी		६,४८२,१८९.०४	१,२८२,५४०.००	-	-	
बोलपत्र आवह्वान शुल्क आम्दानी			६१४,०००.००	-		
वित्तीय आम्दानी		१,९६२,२९३.६४	१,९९६,३११.०६	४,६९५,६०१.३७		
परिक्षा शुल्क आम्दानी			१,९८२,९००.००	-		
अन्य आम्दानी	४,४५०,५२२.०९	२०,५०१,७८०.१६	२६०,९६०.०१	५८,८२७,७४८.७३	४९१,७८६.५६	
कुल आम्दानी	**२,२४८,४७८,५९२.०८**	**४,२०२,१५०,५२९.६५**	**३,३७२,३४४,९०३.७८**	**४,७७६,३५९,२९५.७९**	**६,०४९,५७६,८६९.६४**	
अन्य प्रशासनिक खर्च	७९,६५०,०३६.५७	६१,५०९,१९०.१६	३६,१८४,३०२.०८	२९,७०७,८९१.२९	३७,५११,१९१.४२	
सुरक्षण खर्च	६,८३८,७८६.२७	४,७३१,९२४.३७	२,६७०,००८.६४	२,३४१,९१४.४६	१,८५९,८४८.२०	
दावी भुक्तानी	६२,४३१,६५२.१२	८६,४९६,५२५.३६	१८३,०३०,२९३.२७	२७४,२६२,२७२.८७	३९६,७९६,३३७.४८	
यस वर्षको ह्रास कट्टी	४,४४०,८८१.०५	४,९९८,५७८.७०	८,६७१,४६३.००	१७,२२६,८६४.१२	१६,६२८,९९७.८१	
खर्च	१५३,३६१,३५६.०१	१५७,७३६,२१८.५९	२३०,५५६,०६६.९९	३२३,५३८,९४२.७४	४५२,७९६,३७४.९१	
खर्च	४०,२०८,३८९.६६	४७,४२३,२८३.३०	४८,७२८,१०२.५९	५६,९७६,६३३.३१	७६,४२५,२१८.७४	
कुल खर्च	**१९३,५६९,७४५.६७**	**२०५,१५९,५०१.८९**	**२७९,२८४,१६९.५८**	**३८०,५१५,५७६.०५**	**५२९,२२१,५९३.६५**	

विषय सूची

परिच्छेद १

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको परिचय

१.१ कोषको ऐतिहासिक पृष्ठभूमिः

नेपाल राष्ट्र बैंकले वि. सं. २०३१ को शुरूवातमा (सन् २०७४ मे) बाणिज्य बैंकहरूले आफ्नो कुल निक्षेपको कम्तीमा ५ प्रतिशत कर्जा साना क्षेत्र (Small Sector) मा लगानी गर्नुपर्ने नीतिको तर्जुमा गरी प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा अनिवार्य लगानीको निर्देशन जारी गर्‍यो । बाणिज्य बैंकहरूले उक्त क्षेत्रमा हुने आफ्नो लगानीमा बढी जोखिम महसुस गरेको हुँदा सोको व्यवस्थापनका लागि तत्कालै नेपाल राष्ट्र बैंकको नेतृत्वमा कर्जा सुरक्षण गर्ने छुट्टै निकाय खडा गर्ने प्रक्रिया अघि बढाइयो । सो पश्चात ऐतिहासिक रूपमा वि. सं. २०३१ असोज ४ गते नेपाल राष्ट्र बैंक र बाणिज्य बैंकहरूको स्वामित्व रहने गरी नेपालमा कर्जा सुरक्षण गर्ने संस्थाको स्थापना भयो । कम्पनी ऐन, २०२१ बमोजिम दर्ता भएको उक्त संस्थाको नाम कर्जा सुरक्षण निगम (प्रा.) लि. राखिएको थियो । तत्कालीन समयमा नेपालमा दुई बाणिज्य बैंकहरू मात्रै सञ्चालनमा रहेको हुँदा नेपाल राष्ट्र बैंक, नेपाल बैंक र राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक निगमको संस्थापक सेयरधनीको रूपमा रहे ।

कर्जा सुरक्षण निगम विधिवत रूपमा दर्ता भए पश्चात नेपाल राष्ट्र बैंकका तर्फबाट दुई जना, नेपाल बैंकबाट एक जना र राष्ट्रिय बाणिज्य बैंकबाट १ जना गरी चार प्रतिनिधि भएको सञ्चालक समितिको बैठक २०३१ असोज ९ गते बालुवाटारमा बस्यो । सञ्चालक समितिको उक्त पहिलो बैठकले नेपाल राष्ट्र बैंकका डेपुटी गभर्नर श्री कुमार दास श्रेष्ठलाई सञ्चालक समितिको प्रथम अध्यक्षको रूपमा चयन गर्‍यो । सोही बैठकले निगमको प्रशासनिक कार्यका लागि ३ जना कर्मचारीको दरबन्दी स्वीकृत गर्‍यो जसमध्ये सबैभन्दा माथिल्लो स्तरको पद अफिसर इन चार्ज (अधिकृत ग श्रेणी) थियो । उक्त पदमा कार्य गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकबाट कर्मचारी काजमा पठाइदिन अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो । सो माग बमोजिम नेपाल राष्ट्र बैकमा सहायक अधिकृत पदमा कार्यरत विजयराम माथेमालाई काजमा निगममा पठाइयो । उहाँले २०३१ असोज २७ बाट अफिसर इन चार्चका रूपमा कार्यभार सम्हाल्नुभयो र कोषको दैनिक कृयाकलाप सञ्चालनको नेतृत्व लिनुभयो । शुरूवाती चरणमा नेपाल राष्ट्र बैंक परिसर वालुवाटारमा नै केही समयको लागि कोठाहरू माग गरियो र केही थान फर्निचर खरिद गरी दैनिक कार्यसञ्चालन शुरू गरिएको थियो ।

प्रारम्भमा कम्पनी ऐन, २०२१ बमोजिम कर्जा सुरक्षण निगम (प्रा.) लि. नामबाट स्थापना भएको यस संस्थाबाट निक्षेप बीमाको समेत कार्य गर्ने उद्देष्य राखी वि.सं. २०५५ मा नाम परिवर्तन गरी निक्षेप बीमा तथा कर्जा सुरक्षण निगम (प्रा.) लि. राखियो । त्यस्तै, वि.सं. २०६३ मा यसको नाममा अझै सरलीकृत गरी निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण निगम (प्रा.) लि. मा परिमार्जन भयो । वि.सं. २०७३ असोज १८ मा निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ मा लागू भए पश्चात निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको नामबाट यस संस्था सञ्चालित छ । कम्पनी ऐन बमोजिम तत्कालीन निगमको प्रबन्धपत्र र नियमावली तथा उपनियमावली बमोजिम कृयाकलापहरू सञ्चालित भएकोमा हाल ऐन, नियमावली तथा विनियमावलीबाट कोषका कृयाकलाप तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालित छन् ।

कोषको लगानीकर्ता

नेपाल राष्ट्र बैंक, नेपाल बैंक र राष्ट्रिय बाणिज्य बैंकले लगानी गरी स्थापना गरेको यस संस्थामा स्थापना पछि नै अन्य सस्थाहरूलाई समेत लगानीकर्ताको रूपमा सहभागी गराउने विभिन्न प्रयास भए पनि सो प्रयासहरू सफल हुन सकेन ।

स्थापनाको झण्डै एक दशकको अवधि पश्चात वि. सं. २०४२ सालमा नेपाल सरकारले प्रत्यक्ष लगानी समेत कोषले प्राप्त गऱ्यो । यद्यपि केही बर्षका अपवाद बाहेक कोषको मुख्य सेयरहोल्डरका रूपमा नेपाल राष्ट्र बैंक नै रहदै आएकोमा वि.सं. २०६७ पश्चात नेपाल सरकारले लगानी बढाई मुख्य लगानीकर्ताको रूपमा रहदै आएको छ । कोष सञ्चालनको ऐन आउनुपूर्व नेपाल सरकार, नेपाल राष्ट्र बैंक, नेपाल बैंक र राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक गरी चार सेयरधनी रहेकोमा ऐन लागू भएपश्चात दुई बाणिज्य बैंकको लगानी फिर्ता गरिएको थियो । हाल नेपाल सरकारको ९० प्रतिशत र नेपाल राष्ट्र बैंकको १० प्रतिशत लगानी रहेको छ ।

कोषको कार्यालय ठेगाना

स्थापनाकालमा निगमको बैठक नेपाल राष्ट्र बैंकको कार्यालय बालुवाटार बस्यो र कार्यालयको लागि छुट्टै व्यवस्था हुनुअघि नेपाल राष्ट्र बैंकबाट केही कोठा माग गरी बालुवाटारबाट नै निगमको कृयाकलाप सञ्चालन भयो । केही महिना बालुवाटारबाटै सञ्चालन भए पछि निगमको कार्यालय २०३१ फागुनबाट घर भाडामा लिई गैरीधाराबाट सञ्चालनमा आयो । कोषको दरबन्दी र कर्मचारीबढ्दै जादा गैरीधारामा कार्यालय रहेको घरमा स्थान अपुग भएपछि निगमले थापाथलीमा घर भाडामा लिई कार्यालय सञ्चालन गऱ्यो । कोषले २०४० सालमा हालको कार्यालय रहेको स्थान टंगालमा घरजग्गा खरिद गरी कोष आफ्नै भवनबाट सञ्चालनमा आयो ।

कोषले २०५१ मा विराटनगर, बिरगंज, पोखरा, सिदार्थनगर (भैरहवा), नेपालगंज र धनगढीमा सम्पर्क कार्यालय सञ्चालन गर्ने निर्णय गरी नेपाल राष्ट्र बैंकको कार्यालयमा नै कार्यालय स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याएकोमा ती सम्पर्क कार्यालयहरू क्रमश बन्द हुने क्रम जारी रहे । वि.सं.२०५३ मा धनगढी, नेपालगंज र पोखरा, २०६० मा विराटनगर तथा २०६१ मा भैरहवा बन्द भई वि.सं २०६२ मा आइपुग्दा एउटा सम्पर्क कार्यालय मात्र बाँकी रहेको थियो । वि.सं.२०६४ मा सम्पर्क कार्यालय वीरगंज समेत बन्द गरी सम्पर्क कार्यालय विराटनगर स्थापना गरिएको थियो । वि. सं. २०६६ मा विराटनगर सम्पर्क कार्यालयलाई शाखा कार्यालयमा परिणत गर्नुका साथै बुटवलमा समेत शाखा कार्यालय थप गरियो । वि.सं. २०६८ बाट शाखा कार्यालयहरूलाई क्षेत्रीय कार्यालय भन्न थालियो भने २०६८ मा नै क्षेत्रीय कार्यालय बुटवललाई भरतपुरमा सार्ने निर्णय गरियो । त्यस्तै २०६९ मा क्षेत्रीय कार्यालय पोखराको स्थापना गरियो । वि. सं. २०७१ मा नेपालगंजमा समेत क्षेत्रीय कार्यालय स्थापना गरेपछि कोषका ४ क्षेत्रीय कार्यालय रहेका थिए । वि.सं. २०७४ मा कोषका क्षेत्रीय कार्यालयलाई शाखा कार्यालयको रूपमा परिवर्तन गर्ने र नेपालगंज शाखा कार्यालयलाई बुटवल स्थानान्तरण गर्नुका साथै जनकपुर, सुर्खेत र धनगढी शाखा कार्यालय नयाँ स्थापना गरेपछि कोषका शाखा कार्यालयहरू सात पुगेका थिए । हाल विराटनगर, जनकपुर, भरतपुर, पोखरा, बुटवल, सुर्खेत र धनगढीबाट कोषका शाखा कार्यालयहरू सञ्चालनमा छन् ।

कोषका कार्यक्रमहरूमा विविधीकरण

प्राथमिकता क्षेत्र कर्जा अन्तर्गत साना क्षेत्रमा बाणिज्य बैंकहरूको लगानी अनिवार्य गरिए पछि शुरू भएको कर्जा सुरक्षण कार्यक्रम शुरूवाती चरणमा प्राथमिकता क्षेत्रमा नै केन्द्रित भयो । सन १९७४ मा शूरू भएको साना क्षेत्र (Small Sector) कार्यक्रमलाई सन् १९७६ मा निर्देशित कर्जा (Supervised Credit) नाम दिइयो भने सन् १९८१ मा सघन बैकिंङ कार्यक्रम (Intensive Banking Programme, IBP) को रूपमा पुन नामाकरण गरियो । यस कार्यक्रमलाई सन् १९९१ देखि प्राथमिकता क्षेत्र कर्जा (Priority Sector Lending) नाममा कार्यक्रम सञ्चालन गरियो । समय अनुसार जुनसुकै नाम दिइए पनि यी कर्जा कार्यक्रमहरू निम्न बर्गमा लक्षित प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र कर्जाकै स्वरूप थिए

र कोषले लामो अवधिसम्म यही प्रकृतिको कर्जाको सुरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गऱ्यो । नेपाल राष्ट्र बैंकले क्रमशः प्राथमिकता क्षेत्र कर्जा कार्यक्रमलाई घटाउदै बन्द गर्ने नीति अनुरूप सन् २००२ (वि.सं.२०५८) बाट अनिवार्य लगानीको सीमा घटाउदै सन् २००७ (वि.सं.२०६४) बाट अनिवार्यता बन्द गरेपछि कोषले गर्दै आएको मुख्य कर्जा सुरक्षण कार्यक्रम समेत बन्द भएको थियो ।

मुख्य रूपमा प्राथमिकता क्षेत्रको कर्जा सुरक्षण गर्दै आए पनि कोषले विभिन्न अन्य कर्जा सुरक्षण कार्यक्रम समेत शुरूवात गरेको थियो । यद्यपि कतिपय सुरक्षण कार्यक्रमहरू सफल हुन सकेनन् पनि कतिपय कार्यक्रमहरूलाई परिमार्जित स्वरूपमा सञ्चालन गरियो । वि.सं. २०४० को दशकको शरूवातमा पूर्व निर्यात कर्जा, शिक्षित बेरोजगार कर्जा लगायतका कर्जा सुरक्षण कार्यक्रम शुरूवात गरिएका थिए । २०५० को दशकमा क्रेडिट कार्ड बीमा, ग्रामीण परियोजनासंग सम्बन्धित विभिन्न क्षेत्रगत कर्जाको सुरक्षण तथा माइक्रोबस अन्तर्गत प्रवाह भएको कर्जाको सुरक्षण लगायतका कार्यक्रहरू समेत प्रचलनमा थिए । त्यस्तै २०६० को दशकमा बैदेशिक रोजगार ऋण सुरक्षण र तरकारी बाली सुरक्षणको व्यवस्था गरिए । यद्यपि ती कार्यक्रमहरूमध्ये कुनै कार्यक्रमहरू सीमित रूपम सञ्चालनमा आए भने कतिपय कार्यक्रम सञ्चालनमा नै आउन सकेनन् र समग्रमा असफल भए ।

वि.सं. २०६० मा साना तथा मझौला कर्जा सुरक्षण कार्यक्रमको व्यवस्था गरियो । वि.सं. २०६४ सालमा लघुवित्त तथा विपन्न वर्ग सुरक्षण कार्यक्रम शुरू भयो । वि.सं.२०७१ देखि नेपाल सरकारले कृषि कर्जामा व्याज अनुदान दिने नीति तर्जुमा गरेपछि कोषले पनि वि.सं. २०७३ सालमा छुट्टै कार्यक्रमको रूपमा कृषि कर्जा सुरक्षणको शुरूवात गऱ्यो । वि.सं. २०७५ मा नेपाल सरकारबाट अनिवार्य सुरक्षणको व्यवस्था सहित सहुलियतपूर्ण कर्जा सम्बन्धी व्यवस्था भयो र कोषले सहुलियतपूर्ण कर्जाको सुरक्षण समेत शुरूवात गऱ्यो । वि.सं.२०७५ मा शैक्षिक तथा शैक्षिक बेरोजगार कर्जा सुरक्षण कार्यक्रम र वि.सं.२०७६ मा निर्यात कर्जा सुरक्षण कार्यक्रमले धेरै बर्षपछि कोषमा पुन अवतरण गरे पनि हालसम्म आशातीत प्रगति हासिल गर्न भने सकेनन् ।

कोषले वि.सं. २०४४ सालबाट बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा लिई खरिद गरिएका पशुधनको समेत सुरक्षण गर्न पशुधन सुरक्षण कार्यक्रमको शूरूवात गऱ्यो । शुरूवातमा काठमाडौं उपत्यका र कास्की जिल्लाबाट र केही समयपश्चात २१ जिल्लाबाट शुरू गरिएको यस कार्यक्रमले उल्लेखनीय रूपमा सफलता प्राप्त गरेपछि वि.सं. २०४९ बाट किसानले आफ्नै निजी तवरले खरिद गरिएका तथा गोठमा रहेका पशु चौपायाको समेत सुरक्षण गर्ने नीतिगत प्रबन्ध गऱ्यो । विविध कारणले वि.सं.२०५३ मा पशुधन सुरक्षण गर्ने कार्य बन्द गरिएकामा २०५४ बाट यस कार्यक्रमलाई पुन शुरू गर्ने निर्णय गरियो । विं सं.२०५६ बाट पशुधन सुरक्षण कार्यलाई पशुधन बीमाको नामबाट सञ्चालन गरिएकोमा २०६० बाट बीमक दर्ता नबीकरण नभएको कारण पुन पशुधन सुरक्षण नामबाट सञ्चालन गरियो । यसै समयबाट निजी पशुधनको बीमा हुने व्यवस्थासमेत अन्त्य भयो भने कर्जा लिई खरिद गरिएका पशुधनको सुरक्षण हालसम्म सञ्चालनमा रहेको छ ।

कोषमा निक्षेप सुरक्षण सन्दर्भमा २०४० साल अघिबाट नै बहस शुरू भए पनि तत्कालीन समयमा निजी बाणिज्य बैंकहरूको समेत स्थापना भएपछि यस विषयमा प्रक्रिया अगाडि बढाउने सैद्धान्तिक सहमति भएको थियो । २०४० को दशकमा थप बाणिज्य बैंकहरू स्थापना भएपछि निक्षेप सुरक्षणको थप बहस शुरू भयो र वि.सं.२०४५ मा बाणिज्य बैंकहरू र कृषि विकास बैंकमा रहेको निक्षेपको सुरक्षण गर्ने निर्णय भए पनि कानुनी व्यवस्था हुन बाँकी नै थियो । २०४६ मा तत्कालीन निगमको प्रबन्धपत्रमा भएको उद्देष्य परिमार्जन गरी यस सस्थाले निक्षेप बीमा समेत गर्न सक्ने व्यवस्था गरियो । यस क्रममा छलफल जारी नै रहेकोमा वि.सं.२०५३ मा निक्षेप बीमा तथा कर्जा सुरक्षण ऐनको मस्यौदा तयार गरी छलफल शुरू गरियो । यस मस्यौदा उपर नेपाल राष्ट्र बैंक, अर्थ मन्त्रालय लगायत अन्य कानुनी परामर्शदाताहरूबाट

समेत राय प्रतिक्रिया लिने कार्य र सोमा परिमार्जनको क्रम चलिरह्यो । वि.सं २०६१ मा तत्कालीन नेपाल सरकारको कार्यक्रम तथा बजेटमा रू १ लाख सम्मको निक्षेपको सुरक्षण गर्ने घोषणा भयो । यद्यपि यसले समेत मूर्त रूप लिन सकेन । यस पछि सन् २००८/०९ को विश्वव्यापी आर्थिक मन्दीको प्रभाव र नेपालमा समेत केही बैंक तथा वित्तीय संस्था लिक्वीडेसनमा गएका दृष्टान्तले नेपालमा निक्षेप सुरक्षणको व्यवस्था गर्नैपर्ने महशुस सरोकारवालाहरूमा भयो । नेपाल सरकारले आ.व.२०६६/६७ को बजेट बक्तब्य मार्फत दुई लाखसम्मको निक्षेपको बीमा गर्ने नीति घोषणा गरेको थियो भने नेपाल राष्ट्र बैंकले आ.व. २०६७/६८ को मौद्रिक नीतिमा निक्षेप सुरक्षणलाई तत्कालै कार्यान्वायन गर्ने व्यवस्था गरेपश्चात निक्षेप सुरक्षण विनियमावली २०६७ बनाई निक्षेप सुरक्षण कार्यको शुरूवात गरिएको थियो । उक्त व्यवस्था निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ तथा निक्षेप सुरक्षण नियमावली, २०७५ मार्फत हालसम्म सञ्चालन हुदै आएको छ ।

सुरक्षण सीमा

वि.सं. २०३१ सालमा कर्जा सुरक्षण सम्बन्धी व्यवस्था हुदा कर्जा सुरक्षणको माथिल्लो सीमा रू २ लाख रहेको थियो भने वि.सं २०४१ मा १० लाख रहेको थियो । हाल कोषले अधिकतम प्रति ऋणी रू ३ करोड सम्मको कर्जा सुरक्षण गर्न सक्ने व्यवस्था छ । कोषसंग पूर्व सहमति नलिइएका कर्जाका अधिकतम सीमा भने हाल १ करोड सम्म मात्रै रहेको छ । एद्यपि कोषका विभिन्न कर्जा कार्यक्रमहरूका सुरक्षण सीमा अलगअलग रहेका छन् ।

पशुधन सुरक्षण सन्दर्भमा शुरूवातमा सुरक्षण गर्न सकिने अधिकतम सीमा प्रति उन्नत जातका ठुला पशु रू २० हजार रहेकोमा उक्त सीमा विभिन्न समयमा वृद्धि हुँदै हाल रू १ लाख ५० हजार पुगेको छ ।

निक्षेप सुरक्षण सीमा तर्फ आ.व.२०६७/६८ मा रू २ लाख सम्मको निक्षेपको सुरक्षण गर्न थालिएकामा वि.सं.२०७५ का उक्त सीमा ३ लाख र वि.सं.२०७९ मा ५ लाख पुगेको छ ।

सुरक्षण र दाबी भुक्तानी

तत्कालीन निगमले आ.व.२०३१/३२ मा ४६८ जना ऋणीको करिब १ करोड ४८ लाखको कर्जा सुरक्षण गरेकोमा विभिन्न समयमा यसमा वृद्धि हुदै आ.व २०४९/८० मा रू. १ अर्ब ३१ करोड कर्जा रकमको सुरक्षण गरेको थियो । त्यस्तै आ.व. २०७७/७८ मा झण्डै रू. १ खर्ब ४८ अर्ब कर्जा सुरक्षण भएकोमा आ.व. २०७९/८० मा आइपुग्दा करिब १७ लाख ऋणीलाई प्रवाह झण्डै भएको रू. २ खर्ब ७५ अर्ब कर्जा रकमको सुरक्षण भएको छ ।

वि.सं.२०६७/६८ मा करिब ६९ लाख खातामा रहेका रू. १ खर्ब ९४ अर्ब रकमको निक्षेप सुरक्षण भएकोमा २०८० श्रावण मसान्तको तथ्यांक बमोजिम करिब रू. ४ करोड १३ लाख खातामा रहेको झण्डै रू १२ खर्ब ३२ अर्ब रकमको सुरक्षण भएको छ ।

आ.व. २०७९/८० को तथ्यांक बमोजिम निक्षेप र कर्जा दुबै गरी कोषले रू. १५ खर्ब भन्दा बढी रकमको सुरक्षण प्रदान गरेको छ ।

कर्जा सुरक्षण तर्फ पहिलो दाबी भुक्तानी आ.व.२०३८/३९ मा भएकोमा त्यस पश्चात निरन्तर रूपमा दाबी भुक्तानी हुदै आएको छ । आ.व. २०७९/८० मा झण्डै रू ४० करोड क्षतिपूर्ति दाबी भुक्तानी स्वीकृत भएको छ ।

निक्षेप सुरक्षण तर्फ हिमालयन फाइनान्स लिक्वीडेसनमा गई माग भएको करिब रू ११ करोड दाबी वि.सं २०७४ जेठमा भुक्तानी भई पहिलो पटक निक्षेप सुरक्षण दाबी भुक्तानी भएको थियो ।

कुल नाफा र आयकर

तत्कालीन निगमको आ.व.२०३१/३२ मा करपछि रू १,१८,०६७ नाफा आर्जन गरेको थियो भने आ.व.२०४९/५० मा रू ५५,७६,२११ नाफा रहेको थियो । त्यस्तै गरी आ.व.२०५९/६० मा ८७ लाख ५१ हजार नाफा पुगेकोमा आ.व.२०६५/६६ मा सुरक्षण शुल्क आम्दानी भन्दा दाबी धेरै भई रू. ३ करोड ६४ लाख ४३ हजार घाटा देखिएको थियो । यस पश्चात क्रमिक रूपमा सुधार भई वि.सं.२०७८/७९ मा आइपुग्दा कोषको नाफा रू ३ अर्ब नाघेको छ । आ.व. २०७९/८० को अपरिष्कृत तथ्यांकअनुसार कोषले झण्डै रू. ३ अर्ब ८० करोड आर्जन गरेको छ ।

नाफामा भएको बृद्धि संगै तत्कालीन निगमको आ.व.२०३१/३२ को आयकर व्यवस्था बापत ३२,६३२ छुट्र्याएकोमा हाल झण्डै रू. १ अर्ब ६५ करोडको हाराहारीमा बार्षिक कर व्यवस्था हुने गरेको छ ।

आ.व. २०७८/७९ बाट सबैभन्दा बढी नाफा आर्जन गर्ने सार्वजनिक संस्थानको सूचीमा कोष उत्कृष्ठ पाँचको सूचीमा पर्न सफल भएको छ ।

कोषको पूँजी

स्थापना हुँदा नेपाल राष्ट्र बैंकको रू २० लाख, नेपाल बैंकको रू. ५ लाख र राष्ट्रिय बाणिज्य बैंकको रू ५ लाख गरी कुल रू. ३० लाख चुक्ता पुँजी रहेको थियो । समय समयमा यो रकम बढाउदै हाल कोषको चुक्ता पूंजी रू १० अर्ब पुगेको छ भने कोषको नेटवर्थ करिब रू २३ अर्ब पुगेको छ । ऐन आउनुपूर्व रू.२ अर्ब चुक्ता पूंजी रहेको कोषको ऐन लागू पश्चात छोटो समयमा नै चुक्ता पूँजी १० अर्ब पुऱ्याइएको थियो ।

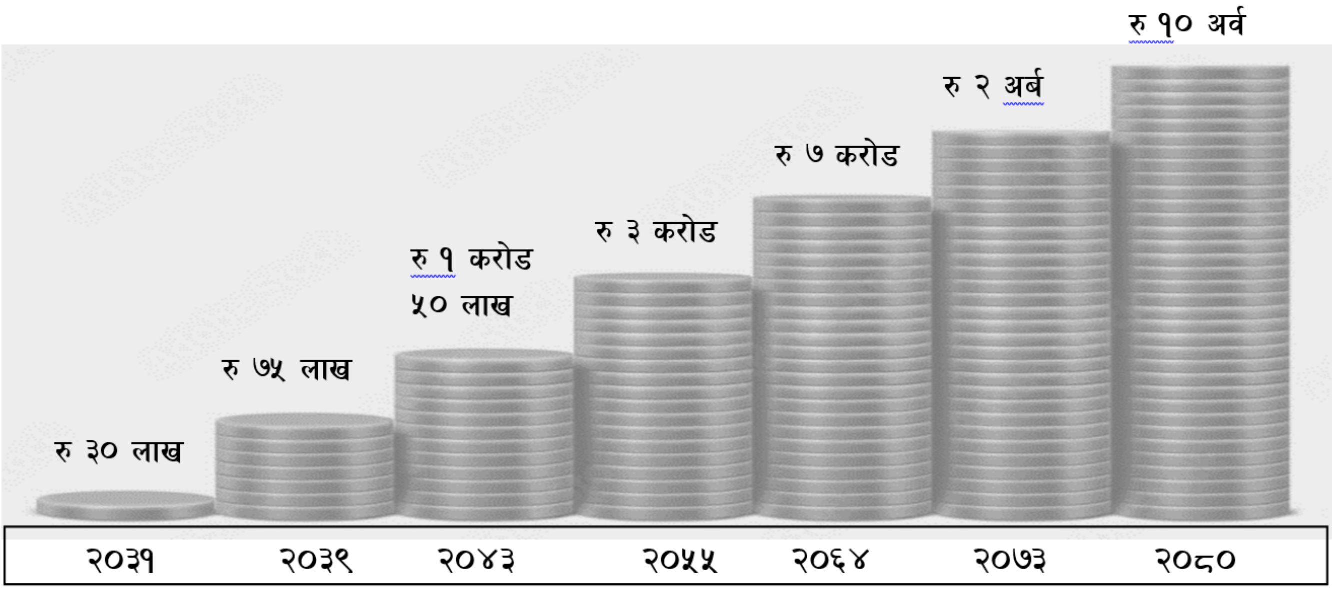

कोषको दरबन्दी

वि.सं.२०३१ असोज २ गने बसेको तत्कालीन निगमको सञ्चालक समितिको बैठकले ३ जना कर्मचारीको दरबन्दी स्वीकृत गरेको थियो । वि.सं २०३१ मंसिर २ मा बसेको समितिको बैठकले १ सहायक कर्मचारीको दरबन्दी थप गऱ्यो । त्यस्तै पुस २२ मा बसेको समितिको अर्को बैठकले २ जना अधिकृत, १ प्रधान सहायक र १ जना पियन पदको दरबन्दी स्वीकृत गऱ्यो । त्यस्तै २०३१ चैत्रमा अधिकृत ख श्रेणीको पद कायम गरी मंसिर १ बाट लागू हुने गरी अधिकृत ग श्रेणीमा स्थायी गरिएका विजयराम माथेमालाई उक्त पदमा कामु दिने निर्णय गरियो । यसै गरी २०३२ भाद्रमा अफिसर इन चार्ज पदलाई मुख्य अधिकृत पदमा परिवर्तन गरी दुई अधिकृत पदलाई अधिकृत लेखा विभाग र अधिकृत सुरक्षण

विभाग गरी पद र विभाग समेत छुट्याइएको थियो । सोही बर्षको असोजमा विजयराम माथेमा मुख्य अधिकृत पदमा बढुवा भएका थिए । यवं रितले निगमको आवश्यकता बमोजिम दरबन्दी संरचना थप हुदै आएका थिए भने अधिकृत स्तरको पदमा पनि स्तर बृद्धि गर्दै २०४५ सम्म आइपुग्दा प्रबन्धक, नायब महाप्रबन्धक तथा महाप्रबन्धक पदहरू सिर्जना भएका थिए । विभिन्न समयमा पटक पटक दरबन्धी थप हुदै पचासको दशकको अन्त्यतिर ४६ दरबन्दी रहेकामा २०६० सम्म आइपुग्दा केही पदहरू कटौती गरी कुल दरबन्दी ३८ कायम गरिएको थियो । दरबन्दी कटौती गर्दै ६० को दशकको मध्यतिर ३२ सम्म झरेकोमा विभिन्न समयमा फेरी केही पदहरू थप हुदै वि.सं. २०७३ मा कोषको दरबन्दी ४९ रहेकोमा वि.सं.२०७४/७५ मा ६२ हुदै वि.सं.२०७६/७७ मा ८२ जना कर्मचारीको दरबन्दी कायम भएको थियो । सोही दरबन्दी नै कोषमा हाल विद्यमान रहेको छ ।

कोषले आमजनतामा वित्तीय पहुँच अभिवृद्धि गर्न तथा आम वित्तीय प्रणाली प्रति विश्वसनीयता अभिबृद्धि गर्न महत्वपूर्ण योगदान गर्दै हालसम्मको अवस्थामा आइपुगेको छ । कोषले सञ्चालन गरेका कार्यक्रमहरूमा अन्तराष्ट्रिय अभ्यास अनुरूप परिमार्जन तथा विविधिकरण, संगठनिक पुनसंरचना, पूंजीकोष पर्याप्तताको व्यवस्था तथा पूर्ण रूपमा स्वचालित प्रणाली लगायतका विषयमा अझै परिष्कार गर्नुपर्ने देखिन्छ । यस्ता विषयहरूमा सफलताको लागि कोषसंग अवशर र चुनौती दुवै रहेको हुँदा बदलिदो दृष्टिकोणअनुरूप कोषले आफूलाई अगाडि बढाउनु पर्ने आवश्यकता देखिन्छ । आम जनअपेक्षा अनुरूप वित्तीय प्रणालीको विकाश, स्थायित्व र वित्तीय सुरक्षण संयन्त्रको रूपमा कोषले आफूलाई विकाश गर्दै अघि बढ्नु आजको अपरिहार्यता हो ।

१.२ **कोषको उद्देश्य**

कोषका उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्ः

(क) सर्वसाधारणको निक्षेप र संस्थागत कर्जाको संरक्षण गर्ने ।

(ख) सर्वसाधारणको आर्थिक हितको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने ।

(ग) सुरक्षण कोषलाई सुदृढ बनाउने ।

१.३ **दुरदृष्ट्रि** (Vision)

विश्वसनीय कर्जा एवम् निक्षेप सुरक्षण सेवाप्रदायक संस्थाको रूपमा स्थापित हुने ।

१.४ **दीर्घकालीन लक्ष्य** (Mission)

सर्वसाधारणको निक्षेप र लक्षित वर्ग तथा क्षेत्रमा प्रवाहित संस्थागत कर्जाको सुरक्षण गरी बैंकिङ्ग तथा वित्तीय प्रणालीप्रतिको विश्वसनीयता अभिवृद्धि गर्ने ।

१.५ **व्यवस्थापकीय मान्यता** (Core Values)

कोषका संस्थागत मूलभूत मान्यताहरू (Core values) देहाय अनुरूप हुनेगरी निर्धारण गरिएको छ । कोषका सम्पूर्ण पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूले आफ्ना सेवाग्राही तथा अन्य सरोकारवालाप्रति तल लेखिएअनुसारका मूल्य मान्यतामा आधारित भई कोषको सेवा प्रवाह गर्नेछन् । यसलाई सांकेतिक रूपमा TRUSTED भनेर बुझिन्छ । जसमा देहाय बमोजिमको अभिप्राय अन्तर्निहित छ ।

(क) पारदर्शी (Transperancy) : कोषले आफ्ना कामकारबाही पारदर्शी ढंगले सम्पादन गर्नेछ ।

(ख) जिम्मेवार एवं जवाफदेही (Responsible & Accountable) : कोषले आफ्नो उद्देश्य प्राप्तिका लागि ऐन,

नियम तथा प्रचलित व्यवस्थाले निर्दिष्ट गरे बमोजिमका कार्य जिम्मेवार एवं उत्तरदायी भई सम्पादन गर्नेछ ।

(ग) निष्पक्ष (Unbiased/Fair): सेवाग्राही, कर्मचारी, साझेदार लगायतका सबै सरोकारवालाहरू प्रतिको व्यवहार र कारोबारमा कोष निष्पक्ष रहनेछ ।

(घ) सुरक्षा (Security): कोष सञ्चालनसँग सम्बद्ध समग्र क्रियाकलापहरूमा सुरक्षालाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।

(ङ) प्रविधिमैत्री (Techno-friendly): कोषको कार्यवातावरण पूर्ण रूपमा प्रविधिमैत्री बनाउने तर्फ केन्द्रित हुनेछ ।

(च) प्रभावकारी (Effective): सेवामा प्रभावकारिता कोषको मूलमन्त्र रहनेछ ।

(छ) गतिशील (Dynamic): परिवर्तित परिवेश र बजारको माग अनुरूप कोषले आफ्ना क्रियाकलापमा गतिशीलता कायम गर्नेछ ।

१.६ अन्तर्राष्ट्रिय आबद्धता

कर्जा सुरक्षण तथा यस क्षेत्रमा सहयोगी भूमिका खेल्ने एसिया महादेशका विभिन्न देशका १० संस्थाहरूले सन् १९८७ मा एक साझा संगठन ACSIC (Asian Credit Supplementation Institution Confederation) स्थापना गरे । जसमा नेपालको तर्फबाट कर्जा सुरक्षण निगम संस्थापक सदस्यको भूमिकामा रहेको थियो । स्थापना पश्चात यस संस्थाले निरन्तर वार्षिक रूपमा सम्मेलन गर्दै आएको छ भने कोषले समेत निरन्तर सहभागीता जनाउँदै आएको छ । यसको सातौं सम्मेलन सन् १९९४ (वि.सं. २०५१) मा नेपालमा कर्जा सुरक्षण निगमले आयोजना गरेको थियो । सो पश्चात नेपालले कुनै सम्मेलन आयोजना गर्न नसकेकोमा आगामी सम्मेलन सन् २०२४ मा नेपालमा आयोजना हुने कार्यक्रम तय भएको छ । यस संस्थाले सम्मेलनका साथै सदस्य सस्थाहरूको कर्मचारीका लागि तालिम कार्यक्रम समेत सञ्चालन गर्ने गरेको छ । ACSIC मा हाल एसिया महादेशका १३ मुलुकका १९ संस्थाहरू सदस्य रहेका छन् ।

निक्षेप सुरक्षणको अन्तर्राष्ट्रिय संगठन International Association of Deposit Insurer (IADI) को सदस्यता लिन विभिन्न समयमा प्रयास भएपनि सफल हुन सकेको छैन । यद्यपि, IADI ले सञ्चालन गरेको विभिन्न कार्यक्रमहरूमा भने नेपालले सहभागिता जनाउने गरेको छ । IADI को सदस्यताका लागि तोकिएका अन्य सबै शर्तहरू पूरा भएपनि अनिवार्य वार्षिक शुल्क लगायतका विषय नेपालको सदस्यताको लागि अवरोध बन्ने गरेको छ ।

परिच्छेद २
संस्थागत संरचना र सुशासन

२.१ संगठनात्मक संरचना

कोषको संगठनात्मक संरचना सात सदस्यीय सञ्चालक समिति हुने र त्यसको मातहतमा कोषका अन्य समिति,विभाग, शाखा कार्यालयहरू सम्पूर्ण कर्मचारीहरू रहने व्यवस्था रहेको छ । कोषको वर्तमान संगठनात्मक संरचना निम्नानुसार रहेको छ ।

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन २०७३ को दफा ४९ मा नेपाल सरकारले कोषको प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा कार्य गर्न एकजना प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको व्यवस्था गरेको छ । कोष सञ्चालक समितिद्वारा स्वीकृत संगठनात्मक संरचना अनुसार कोषमा एक जना प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, काठमाडौंमा केन्द्रिय कार्यालय जसमा सातवटा विभागहरू, नेपालको संघिय संरचना अनुसार सातवटा प्रदेशमा सातवटा शाखा कार्यालयहरू सहितको संस्थागत संरचना कायम भएको छ ।

२.२ संचालक समितिः

(क) सञ्चालक समितिको गठनः

निक्षेप तथा कर्जा सरक्षण कोष ऐन, २०७३ को दफा ८ मा कोषको उदेश्य प्राप्तिको लागि तथा यस ऐन अन्तर्रगत बनेका नियम वा विनियम बमोजिम कोषले गर्नुपर्ने सम्पूर्ण काम कारवाहीहरूको सञ्चालन रेखदेख तथा प्रबन्ध गर्न एक सात सदस्यीय कोषको सञ्चालक समिति रहनेछ । नेपाल सरकारबाट नियुक्त अध्यक्षको अध्यक्षतामा नेपाल सरकारको विभिन्न सेवाबाट नेपाल सरकारले मनोनित गरेका २ जना सञ्चालक, नेपाल राष्ट्र बैंकका कार्यकारी निर्देशक १ जना सञ्चालक, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट नेपाल सरकारले मनोनित गरेका १ जना सञ्चालक, चाटर्ड एकाउण्टेण्टहरू मध्येबाट नेपाल सरकारले मनोनित गरेको १ जना सञ्चालक र कोषका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत गरी सात सदस्यीय सञ्चालक समितिको व्यवस्था गरेको छ । हाल कोषको संचालक समिति ६ सदस्यीय रहेको छ ।

(ख) वर्तमान सञ्चालक समितिः

हाल कोषको सञ्चालक समितिमा देहायबमोजिम सञ्चालकहरू रहनु भएको छ ।

पद	नाम	कार्यालय/ ठेगाना	मिति
अध्यक्ष	डा. रामप्रसाद घिमिरे	राजश्व सचिव, नेपाल सरकार	२०७९/१०/११
सञ्चालक	थान प्रसाद पंञ्गानी	सह सचिव, अर्थ मन्त्रालय	२०७९/११/०९
सञ्चालक	बिनोदकुमार भट्टराई	सह सचिव कानुन मन्त्रालय	२०८१/०१/२१
सञ्चालक	नरेश शाक्य	कार्यकारी निर्देशक, नेपाल राष्ट्र बैंक	२०८०/०९/०१
सञ्चालक	प्रकाश जंग थापा	नेपाल सरकारले मनोनित	२०७७/०४/१३
सञ्चालक	रमेश घिमिरे	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष	२०७९/०३/१४

(ग) यस बाहेक कोषको कार्य संचालनार्थ संचालक स्तरीय चार समिति तथा आवश्यकता अनुसार अन्य उपसमितिहरू रहेका छन् ।

परिच्छेद–३
कोषको आन्तरिक तथा बाह्य पक्षको विश्लेषण

३.१ कोषको आन्तरिक वातावरण

नेपाल राष्ट बैंकबाट इजाजत प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा रहेको प्राकृतिक निक्षेपकर्ताहरूको रकम रू. ५ लाख सम्मको निक्षेपको सुरक्षण गर्ने तथा अर्कोतर्फ कर्जा सुरक्षण कार्यक्रममा सदस्य संस्थाहरूबाट प्रबाह भएका कर्जाहरूको विभिन्न शिर्षक अन्तर्रगत रहेर कर्जाको सुरक्षण गर्ने एकमात्र स्वयत्त संगठीत संस्थाको रूपमा संचालन भइरहेको छ ।

कोषको विद्यमान कानूनी व्यवस्था, कर्जा सुरक्षण कार्यक्रममा विभिन्न पक्षहरूलाई समेट्दै कोषका कार्यक्रमको दायरा विस्तार, क्षतिपूर्ति दावी भुक्तानीमा निरन्तर स्तरोन्नति हुँदै गएको अवस्था, कोषमा नविनतम प्रविधिको प्रयोग मार्फत सेवा प्रवाह छिटोछरितो सरल सहज र व्यवस्थित भइरहेको, कर्मचारीहरूमा सेवा मुलक तालिम मार्फत भईरहेको व्यवस्थित सेवा प्रवाह कार्यव्यवस्थापन सम्बन्धी अनुभवमा निखारत आइरहेको छ । निरन्तर वृद्धि भइरहेको आर्थिक स्रोतका कारण कोष अघिल्लो अर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा नेपालमा रहेका सार्वजनिक संस्थानहरूमा सबैभन्दा बढी नाफा कमाउने मध्येमा पाँचौ नम्बरमा सुचिकृत हुन पुगेको छ भने आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा चौथो नम्बरमा आउन सक्ने सम्भावना देखिन्छ । कोषको निक्षेप सुरक्षण कार्यक्रम अनिवार्य भएता पनि कर्जा सुरक्षण कार्यक्रममा निष्कृय रहेका कार्यक्रमहरूलाई पनि सञ्चालन गर्ने तयारी गरिएको छ । अन्य कार्यक्रमहरूको दायरा विस्तार गरी सञ्चालन गरिएको छ । कोष भित्र नियमित रूपमा नयाँ पुस्ताका कर्मचारीको प्रवेशले व्यवस्थापकीय कौशलको विकासको सम्भावना बढाएको छ । कोषका क्रियाकलापहरूलाई नियमित, पारदर्शी एवम् प्रभावकारी बनाउन आन्तरिक ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधिहरू कार्यान्वयन गरिएको छ । देशको प्रमुख बैंक तथा वित्तीय क्षेत्रको (निक्षेप तथा कर्जा) सुरक्षण संस्थाको रूपमा स्थापित हुन कोषले नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय, सदस्य बैंक तथा वित्तीय संस्था एवम् नीति निर्माताहसँग पर्याप्त सहकार्य गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । प्रविधिको प्रयोग मार्फत Online Service लाई बढावा दिँदै जानु पर्ने, उपलब्ध श्रोत, साधनको सुरक्षित र भरपर्दो लगानीका नयाँ क्षेत्र पहिचान गर्ने, लगानीलाई विविधिकरण गरी कुशलतापूर्वक परिचालन गर्नुपर्ने चुनौती रहेको, देशको एक वित्तीय क्षेत्रको सुरक्षण संस्थाको रूपमा स्थापित भई वित्तीय सुरक्षाको संस्थागत विकास तथा सदस्य संस्था अपेक्षा अनुरूपका कार्यक्रम सञ्चालनका लागि थप प्रयास गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

३.२ कोषको बाह्य बातावरण

सन् २०२३ भरि नै विश्व अर्थतन्त्र शिथिल रह्यो । इजरायल-हमास बिच चलिरहेको युद्ध, रूस-युक्रेन युद्ध, पेट्रोलियम पदार्थको मुल्य वृद्धि, खाद्यान्नको मुल्यमा भएको वृद्धि, उच्च मुद्रास्फीति जस्ता कारणहरूले हुन गएको ब्याजदरको बढोत्तरीले विश्व अर्थतन्त्रको वृद्धिदर सुस्त भएको छ । विश्व व्यापार गतिविधि तथा पूँजी प्रवाह प्रभावित भएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले विश्व अर्थतन्त्र र विकसित एवम् उदीयमान अर्थतन्त्रको वृद्धिदर सन् २०२३ मा न्युन रहने र सन् २०२४ मा सामान्य सुधार आउने प्रक्षेपण गरेको छ । कोषका अनूसार सन् २०२२ मा ३.४ प्रतिशतले विस्तार भएको विश्व अर्थतन्त्रको वृद्धिदर सन् २०२३ मा १.३ प्रतिशतले तथा सन् २०२४ मा ३.० प्रतिशतले विस्तार हुने देखिएको छ । विकसित अर्थतन्त्र भने सन् २०२२ मा २.७ प्रतिशतले विस्तार भएकोमा सन् २०२३ मा १.३ प्रतिशतले र सन् २०२४ मा १.४ प्रतिशतले विस्तार हुने कोषको प्रक्षेपण रहेको छ । उदीयमान तथा विकासोन्मुख मुलुकहरूको अर्थतन्त्रको वृद्धिदर अघिल्लो वर्ष ४.० प्रतिशतले विस्तार भएकोमा सन् २०२३ र २०२४ मा क्रमशः ३.९ र ४.२

प्रतिशतले विस्तार हुने कोषले प्रक्षेपण गरेको छ। यसैगरी, भारत र चीनको अर्थतन्त्र सन् २०२२ मा क्रमशः ६.८ प्रतिशत र ३.० प्रतिशतले विस्तार भएकोमा सन् २०२३ मा क्रमशः ५.९ प्रतिशत र ५.२ प्रतिशतले विस्तार हुने प्रक्षेपण छ। सन् २०२४ मा भारतको अर्थतन्त्र ६.३ प्रतिशतले र चीनको अर्थतन्त्र ४.५ प्रतिशतले विस्तार हुने कोषको प्रक्षेपण रहेको छ। विश्व अर्थतन्त्रले भोग्नु परेको उच्च मुद्रास्फीतिको स्थितिमा क्रमशः सुधार हुदै गएको छ। यद्यपि, उर्जाको मुल्य अनिश्चितता, रूस-यूक्रेनबीच जारी यद्ध र आर्थिक मन्दीको सामना गर्न अवलम्बन हुन सक्ने नीतिगत लचकताका कारण मुद्रास्फीति बढ्न सक्ने जोखिम कायमै रहेको छ। अघिल्लो वर्ष विश्व मुद्रास्फीति ८.७ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२३ मा ७ प्रतिशत र सन् २०२४ मा ४.९ प्रतिशतमा झर्ने कोषको प्रक्षेपण छ। यसैगरी अघिल्लो वर्ष विकसित र विकासोन्मूख मुलुकहरूको मुद्रास्फीति क्रमशः ७.३ प्रतिशत र ९.८ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२३ मा क्रमशः मा ४.७ प्रतिशत र ८.६ प्रतिशत तथा सन् २०२४ मा क्रमशः २.६ प्रतिशत र ६.५ प्रतिशतमा झर्ने कोषको प्रक्षेपण छ। रूस-युक्रेन युद्धपछि बढेको पट्रोलियम पदार्थ, खाद्यान्न र धातूजन्य वस्तूहरूको मुल्य हाल स्थिर रहेको वा घट्ने प्रवृत्तिमा रहेका छन्। तथापि, मुद्रास्फीति अझै लक्ष्यभन्दा माथि रहेको र जारी भुराजनीतिक तनावका कारण इन्धनको मुल्यका साथै समग्र मुल्य स्थितिमा जोखिम कायमै रहने देखिएको छ।

३.३. मुलुकको समग्र आर्थिक स्थिति

आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा नेपालको अर्थतन्त्रको समग्र क्षेत्र चूनौतीपुर्ण रहन गयो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा मुद्रास्फीति ७ प्रतिशतभित्र कायम राख्ने गरी मौद्रिक नीतिकोकार्यदिशा तय गरिएकोमा २०८० जेठसम्मको औसत मुद्रास्फीति ७.७७ प्रतिशत रहेको। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा न्यूनतम ७ महिनासम्मको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न सक्नेगरी विदेशी विनिमय सञ्चिति कायम राख्ने लक्ष्य रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० को एघार महिनासम्म करिब ९.६ महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पर्याप्त विदेशी विनिमय सञ्चिति रहेको छ। मौद्रिक नीतिको सञ्चालन लक्ष्यको रूपमा रहेको भारित औसत अन्तरबैंक ब्याजदरलाई ५.५ देखि ८.५ प्रतिशतभित्र राख्ने लक्ष्य राखिएकोमा वार्षिक औसत अन्तरबैंक ब्याजदर ७.१३ प्रतिशत कायम भएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकले लिएको मौद्रिक नीतिको कसिलो कार्यदिशा, आर्थिक वर्ष २०७९।८० को पुवार्द्धमा व्याप्त रहेको लगानीयोग्य रकमको अभाव, ब्याजदर वृद्धि, पूँजी बजारमा आएको नैराश्यता, सहकारी संस्था तथा लघुवित्त क्षेत्रमा देखिएको समस्या, निर्माण, घरजग्गा, पर्यटन लगायतमा आएको शिथिलता, सरकारी राजश्व संकलन तथा पुँजीगत खर्चमा कमी आदि कारण नेपालको समग्र अर्थतन्त्रमा वर्षभरि नै समस्या व्याप्त रह्यो। यसको फलस्वरूप समीक्षा सोही आ.व.मा नेपालको समग्र बैंकिङ्ग प्रणालीको कर्जा गुणस्तर खस्किन गएको छ। नेपालको बैंकिङ्ग क्षेत्रमा निक्षेप संकलन अपेक्षित भन्दा बढी भएतापनि कर्जा लगानी तथा गुणस्तर र मुनाफा अपेक्षित रूपमा हासिल हुन सकेन। आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को सुरूवाती अवस्था हेर्दा यस वर्ष मुलुकको अर्थतन्त्रमा केही सकारात्मक सुधार आएको मान्न सकिन्छ। नेपाल राष्ट्र बैंकको तथ्याङ्क अनूसार चालु आर्थिक वर्षको पहिलो सात महिनाको आर्थिक परिसुचकहरूमा केही सुधार आएको देखिएको छ। गत आर्थिक वर्षमा आर्थिक वृद्धिदरको लक्ष्य ८ प्रतिशत राखिएकोमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको प्रतिवेदनले २.१६ प्रतिशतमा सिमित रहेको छ। यस्तै चालु आर्थिक वर्षमा लक्षित ६ प्रतिशतको आर्थिक वृद्धिदर ४ देखि ६ प्रतिशतमा सिमित रहने विभिन्न तथ्याय्हरूले आंकलन गरेको छ। अर्थतन्त्रमा सकारात्मक सुधार देखिएका परिसुचकहरूमा मुद्रास्फीति गत आर्थिक वर्षको माघमा ७.८८ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधीमा ५.०१ प्रतिशतमा सिमित रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको सात महिनामा विप्रेषण आप्रवाह २१.६ प्रतिशत बृद्धि भई रकम रू ८३९ अर्व विदेशी मुद्रा भित्रिएको छ। शोधनान्तर स्थितिमा उल्लेख्य सुधार भई हाल मुलुकको शोधनान्तर स्थिति रू. २९७ अर्व ७२ करोडले बचतमा रहेको छ। जलविद्युत तथा सिमेन्टको भारतमा भएको निर्यातले मुलुकको सोधानान्तर स्थितिमा केही राहत

पुऱ्याएको छ । विप्रेषण आयमा वृद्धि, पर्यटक आगमनमा बढोत्तरी, घट्दो आयात, पेट्रोलियम पदार्थको मुल्यमा गिरावट लगायतका कारणहरूले विदेशी विनिमय संचिति हालसम्मकै उच्च रू १८,४४.९४ अर्ब पुगेको छ । अर्थतन्त्रमा आएको शिथिलताको प्रभाव बैंक तथा वित्तीय सस्थामा उल्लेख्य रूपमा परेको सन्दर्भमा नेपाल राष्ट्र बैंकले मौद्रिक नीति मार्फत पहिलो अर्धवार्षिक समीक्षाबाट केही खुकुलो प्रावधानहरू ल्याएकोले बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूको कर्जा प्रवाहमा केही सुधार आउने देखिएको छ, भने पुँजी बजारमा समेत सकारात्मक सुधार आउने संकेत देखिएको छ । हाल वित्तीय क्षेत्रमा भएको अधिक तरलतालाई व्यवस्थापन गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकले खुल्ला बजार कारोबार मार्फत तरलता प्रशोचन गर्ने कार्य समेत गर्दै आएको छ । अर्थतन्त्रको अधिकांश परिसुचकहरू सकारात्मक बन्दै गएको वर्तमान परिप्रेक्ष्यमा मुलुकको अर्थतन्त्रको सबलीकरणका लागि अन्य केही परिसुचकहरूमा अझै पनि थप सुधारको अवश्यकता रहेको छ । सरकारको वित्त व्यवस्थापन, राष्ट्रिय उत्पादन र उत्पादकत्व, निर्यात प्रवर्द्धन जस्ता पक्षहरूमा थप सुधार हुन सकेमा आगामी दिनमा मुलुकको अर्थतन्त्रले सही गति लिन सक्ने कुरामा विश्वस्त हुन सकिन्छ ।

परिच्छेद–४

कोषका कार्यक्रमहरू

४.१ निक्षेप सुरक्षण

४.१. क. सुरक्षण

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थामा प्राकृतिक व्यक्ति निक्षेपकर्ताको नाममा कल, चल्ती, बचत र मुद्दती खाता समेत गरी प्रति निक्षेपकर्ता प्रति बैंक/वित्तीय संस्थामा रहेको बढीमा रू. पाँच लाखसम्मको निक्षेपको कोषमा स्वतः सुरक्षण हुने व्यवस्था रहेको छ ।

४.१ ख. संलग्न बैंक तथा वित्तीय संस्था

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत पत्र प्राप्त "क" वर्गका २१ वटा, "ख" वर्गका १७ वटा, "ग" वर्गका १६ वटा र "घ" वर्गका २ वटा गरी ५६ वटा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू यस कार्यक्रममा संलग्न रहेका छन् ।

४.१ ग. सुरक्षण शुल्क

कोषमा निक्षेप सुरक्षण गराए वापत बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सुरक्षण हुने निक्षेपको ०.१६ प्रतिशत का दरले वार्षिक सुरक्षण शुल्क तोकिएको छ । यस मध्ये प्रत्येक त्रैमासको पहिलो महिनाको १० गते भित्र ०.४ प्रतिशत का दरले अग्रिम रूपमा सदस्य संस्थाले सुरक्षण शुल्क बुझाउनु पर्नेछ ।

४.१ घ. दाबी भुक्तानी

कोषमा सुरक्षण गरिएको निक्षेप रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्था लिक्वीडेशनमा गएको घोषणा भएमा प्राकृतिक व्यक्ति निक्षेपकर्ताको नाममा कल, चल्ती, बचत र मुद्दती खाता समेत गरी बढीमा रू.पाँच लाखसम्मको रकम लिक्वीडेटर मार्फत सम्बन्धित निक्षेपकर्तालाई कोषले भुक्तानी दिने व्यवस्था रहेको छ ।

४.२. कर्जा सुरक्षण

४.२.१ साना तथा मझौला उद्यम कर्जा

४.२.१ क सुरक्षण

साना तथा मझौला उद्यम अन्तर्गत व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई स्थिर तथा चालु पूंजीको लागि धितो लिई बैंक तथा वित्तीय संस्थाले प्रदान गरेको कर्जाको कोषले सुरक्षण गर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

४.२.१ ख संलग्न बैंक

साना तथा मझौला उद्यम कर्जा सुरक्षण अन्तर्गत ग्लोवल आइएमई बैंक लि., सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लि., लक्ष्मी बैंक लि., नेपाल एसबिआई बैंक लि., कुमारी बैंक लि. र प्रोग्रशिभ फाइनान्स लि. ले कोषसंग सम्झौता गरी यस क्षेत्रमा लगानी गरेको कर्जा सुरक्षण गराइरहेका छन् ।

४.२.१ ग कर्जा सुरक्षण सीमा

साना तथा मझौला उद्योग र सेवा व्यवसायमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाले प्रदान गरेको रू. १ करोड सम्मको कर्जा रकम (साँवा र ब्याज) कोषसँग भएको सम्झौता पश्चात स्वत सुरक्षण

हुने व्यवस्था गरिएको छ। कोषको स्वीकृति लिई एक करोड भन्दा बढी लगानी गरिने कर्जाको सुरक्षण सीमा रू. ३ करोड सम्म पुऱ्याइएको छ।

४.२.१ **घ. सुरक्षण शुल्क**

साना तथा मझौला उद्यम कर्जा अन्तर्गत सुरक्षण हुने कर्जाको बाँकी साँवा र व्याज रकमको वार्षिक ०.६% प्रति वर्षका दरले कोषलाई सुरक्षण शुल्क बुझाउनु पर्नेछ । यसरी कायम भएको साना तथा मझौला कर्जाको वार्षिक सुरक्षण शुल्क मध्ये पचास प्रतिशत रकम नेपाल सरकारबाट अनुदान रूवरूप कोषलाई प्राप्त हुनेछ। बाँकी पचास प्रतिशत रकम त्रैमासिक रूपमा एक चौथाइका दरले प्रत्येक त्रयमास समाप्त भएको १० दिन भित्र सम्बन्धित सदस्य संस्थाले कोषमा बुझाउनु पर्नेछ।

४.२.१ **ङ दाबी भुक्तानी**

निर्धारित भुक्तानी म्यादभित्र कोषमा सुरक्षण भएका कर्जा असुल उपर हुन नसकेमा असुल उपर हुन बाँकी साँवा र व्याज रकम भुक्तानीको लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले कोषसंग दाबी गर्न सक्ने र यसरी दाबी गरेको साँवा र ब्याज रकमको रू. ५० लाख सम्मको कर्जाको ८०% र रू ५० लाख भन्दा माथि रू ३ करोडसम्मको कर्जाको ७०% का दरले कोषले बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दाबी भुक्तानी गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

४.२.२ **कृषि कर्जा**

४.२.२. **क सुरक्षण**

कृषि कर्जा अन्तर्गत व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई स्थिर तथा चालु पूंजीको लागि धितो लिई बैंक तथा वित्तीय संस्थाले प्रदान गरेको कर्जाको कोषले सुरक्षण गर्ने व्यवस्था गरेको छ।

४.२.२. **ख. संलग्न बैंक**

कृषि कर्जा सुरक्षण अन्तर्गत ग्लोबल आइएमई बैंक लि., सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लि., लक्ष्मी बैंक लि., कुमारी बैंक लि., प्रोग्रेशिभ फाइनान्स लि., नेपाल इन्भेष्टमेन्ट मेगा बैंक, र माछापुच्छ्रे बैंक लि., प्रभु बैंक लि.ले कोषसंग सम्झौता गरी यस क्षेत्रमा लागनी गरेको कर्जा सुरक्षण गराइरहेको छन् ।

४.२.२. **ग कर्जा सुरक्षण सीमा**

कृषि व्यवसायमा बैंक वा वित्तीय संस्थाले प्रदान गरेको रू. १ करोड सम्मको कर्जा रकम (साँवा र ब्याज) कोषसँग भएको सम्झौता पश्चात स्वत सुरक्षण हुने व्यवस्था गरिएको छ। कोषको स्वीकृति लिई लगानी गरिने कर्जाको सुरक्षण सीमा रू. ३ करोड सम्म पुऱ्याइएको छ।

४.२.२. **घ सुरक्षण शुल्क**

कृषि कर्जा अन्तर्गत सुरक्षण हुने कर्जाको बाँकी साँवा र व्याज रकमको वार्षिक ०.६% प्रति वर्षका दरले कोषलाई सुरक्षण शुल्क बुझाउनु पर्नेछ । यसरी कायम भएको कृषि कर्जाको वार्षिक सुरक्षण शुल्क मध्ये पचास प्रतिशत रकम नेपाल सरकारबाट अनुदान रूवरूप कोषलाई प्राप्त हुनेछ। बाँकी पचास प्रतिशत रकम त्रैमासिक रूपमा एक चौथाइका दरले प्रत्येक त्रयमास

समाप्त भएको १० दिन भित्र सम्बन्धित सदस्य संस्थाले कोष्मा बुझाउनु पर्नेछ।

४.२.२ ङ दाबी भुक्तानी

निर्धारित भुक्तानी म्यादभित्र कोषमा सुरक्षण भएका कर्जा असुल उपर हुन नसकेमा असुल उपर हुन बाँकी साँवा र व्याज रकम भुक्तानीको लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले कोषसंग दाबी गर्न सक्ने र यसरी दाबी गरेको साँवा र ब्याज रकमको रू. ५० लाख सम्मको कर्जाको ८०% र रू ५० लाख भन्दा माथि रू ३ करोडसम्मको कर्जाको ७०% का दरले कोषले बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दाबी भुक्तानी गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

४.२.३ लघु वित्त तथा विपन्न वर्ग कर्जा

४.२.३ क सुरक्षण

प्रचलित कानून बमोजिम धितो सुरक्षण नलिई व्यक्तिगत वा सामूहिक जमानीमा वा धितो लिई कर्जा प्रदान गर्न योग्य ऋणीलाई सदस्य संस्थाले लघु वित्त तथा विपन्न वर्ग कर्जा कार्यक्रम अन्तर्गत प्रवाह गरेको कर्जा कोषमा सुरक्षण हुने व्यवस्था रहेको छ।

४.२.३ ख संलग्न बैंक तथा वित्तीय संस्था

लघु वित्त तथा विपन्न वर्ग कर्जा अन्तर्गत ५८ वटा बैंक/वित्तीय संस्थाले यस कार्यक्रम संचालन गर्न कोषसंग संझौता गरी कर्जा सुरक्षण गराइरहेका छन्।

४.२.३. ग कर्जा सुरक्षण सीमा

लघु वित्त तथा विपन्न वर्ग कर्जा कार्यक्रम अन्तर्गत बैंक तथा वित्तीय संस्थाले कोषसँग संझौता गरे पश्चात राष्ट्र बैंकले समय समयमा तोकेका लघुवित्त तथा विपन्न वर्ग कर्जाको सीमा सम्म प्रदान गरेको कर्जा रकम कोषमा सुरक्षण हुने व्यवस्था गरिएको छ।

४.२.३ घ सुरक्षण शुल्क

लघुवित्त तथा विपन्न वर्ग कर्जा अन्तर्गत सुरक्षण हुने कर्जाको बाँकी साँवा र व्याज रकमको वार्षिक ०.८% प्रति वर्षका दरले कोषलाई सुरक्षण शुल्क बुझाउनु पर्नेछ। यसरी कायम भएको लघुवित्त तथा विपन्न कर्जाको वार्षिक सुरक्षण शुल्क मध्ये पचास प्रतिशत रकम नेपाल सरकारबाट अनुदान रूवरूप कोषलाई प्राप्त हुनेछ। बाँकी पचास प्रतिशत रकम त्रैमासिक रूपमा एक चौथाइका दरले प्रत्येक त्रयमास समाप्त भएको १० दिन भित्र सम्बन्धित सदस्य संस्थाले कोषमा बुझाउनु पर्नेछ।

४.२.३. ङ दाबी भुक्तानी

निर्धारित भुक्तानी म्यादभित्र कोषमा सुरक्षण भएका कर्जा असुल उपर हुन नसकेमा सो कर्जाको असुल उपर हुन बाँकी कर्जा रकम भुक्तानीको लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले कोषसंग दाबी गर्न सक्नेछन्। यसरी दाबी गरेको रकमको ७५% ले हुने रकम कोषले बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दाबी भुक्तानी गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

४.२.४. शैक्षिक कर्जा तथा शैक्षिक वेरोजगार व्यवसाय कर्जा

४.२.४ क सुरक्षण

प्रचलित कानून बमोजिम धितो सुरक्षण नलिई सामूहिक जमानीमा वा धितो लिई कर्जा प्रदान गर्न योग्य ऋणीलाई सदस्य संस्थाले शैक्षिक कर्जा तथा शैक्षिक वेरोजगार व्यवसाय कर्जा कार्यक्रम अन्तर्गत प्रवाह गरेको कर्जा कोषमा सुरक्षण हुने व्यवस्था रहेको छ ।

४.२.४. ख कर्जा सुरक्षण सीमा

शैक्षिक कर्जा तथा शैक्षिक वेरोजगार व्यवसाय कर्जा कार्यक्रम अन्तर्गत बैंक तथा वित्तीय संस्थाले कोषसँग संझौता गरे पश्चात प्रदान गरेको देहाय वमोजिमको कर्जा रकम कोषमा सुरक्षण हुने व्यवस्था गरिएको छः

(क) नेपाल सरकारले विपन्न, सीमान्तकृत समुदाय र लक्षित वर्ग भनी परिभाषित गरेका व्यक्तिमध्ये सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाबाट सिफारिस प्राप्त व्यक्तिलाई सदस्य संस्थाले प्रवाह गरेको रू. १० लाख सम्मको शैक्षिक कर्जाको सुरक्षण गर्नेछ ।

(ख) व्यवसायिक तालीम लिई व्यवसाय स्थापना तथा सञ्चालन गर्न नेपाल सरकारले विपन्न, सीमान्तकृत समुदाय र लक्षित वर्ग भनी परिभाषित गरेका व्यक्तिमध्ये गाउँपालिका वा नगरपालिकाबाट सिफारिस प्राप्त शैक्षिक बेरोजगार व्यक्तिलाई सदस्य संस्थाले बिना धितो वा सामुहिक जमानीमा प्रवाह गरेको रू. ५ लाखसम्मको कर्जाको सुरक्षण गर्नेछ ।

(ग) सदस्य संस्थाले चालिस वर्ष उमेर ननाघेका स्नातक तह वा सोभन्दा माथिको शैक्षिक योग्यता हासिल गरेको बेरोजगार व्यक्तिलाई निजको शैक्षिक प्रमाणपत्र धितोमा राखी बढीमा २५ लाखसम्मको कर्जाको सुरक्षण गर्नेछ ।

४.२.४ ग सुरक्षण शुल्क

शैक्षिक कर्जा तथा शैक्षिक बेरोजगार व्यवसाय कर्जा अन्तर्गत सुरक्षण हुने कर्जाको बाँकी साँवा र व्याज रकमको वार्षिक १% प्रति वर्षका दरले कोषलाई सुरक्षण शुल्क बुझाउनु पर्नेछ । यसरी कायम भएको शैक्षिक कर्जा तथा शैक्षिक बेरोजगार व्यवसाय कर्जाको वार्षिक सुरक्षण शुल्क मध्ये पचास प्रतिशत रकम नेपाल सरकारबाट अनुदान रूवरूप कोषलाई प्राप्त हुनेछ । बाँकी पचास प्रतिशत रकम त्रैमासिक रूपमा एक चौथाइका दरले प्रत्येक त्रयमास समाप्त भएको १० दिन भित्र सम्बन्धित सदस्य संस्थाले कोषमा बुझाउनु पर्नेछ ।

४.२.४ घ दाबी भुक्तानी

निर्धारित भुक्तानी म्यादभित्र कोषमा सुरक्षण भएका कर्जा असुल उपर हुन नसकेमा सो कर्जाको असुल उपर हुन बाँकी कर्जा रकम भुक्तानीको लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले कोषसंग दाबी गर्न सक्नेछन् । यसरी दाबी गरेको रकमको ८०% सम्मको रकम कोषले बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दाबी भुक्तानी गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

४.२.५ निर्यात कर्जा

४.२.५ क सुरक्षण

प्रचलित कानून बमोजिम योग्य ऋणीलाई सदस्य संस्थाले निर्यात कर्जा कार्यक्रम अन्तर्गत प्रवाह गरेको कर्जा कोषमा सुरक्षण हुने व्यवस्था रहेको छ । बेस्ट फाइनान्स लि. र समृद्धि फाइनान्स लि. ले निर्यात कजा कार्यक्रम संचालन गर्न कोषसंग संझौता गरेका छन् ।

४.२.५ ख कर्जा सुरक्षण सीमा

निर्यात कर्जा कार्यक्रम अन्तर्गत बैंक तथा वित्तीय संस्थाले कोषसँग संझौता गरे पश्चात प्रदान गरेको देहाय वमोजिमको कर्जा रकम कोषमा सुरक्षण हुने व्यवस्था गरिएको छः

(क) सदस्य संस्थाले प्रवाह गरेको रू ३ करोडसम्मको कर्जाको सुरक्षण कोषले गर्नेछ ।

(ख) रू ५० लाख भन्दा बढी रू. ३ करोड रूपैयाँसम्मको कर्जाको सुरक्षण गराउन चाहेमा सदस्य संस्थाले त्यस्तो कर्जा प्रवाह गर्नु अघि कोषको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

४.२.५ ग सुरक्षण शुल्क

निर्यात कर्जा अन्तर्गत सुरक्षण कर्जाको बाँकी साँवा व्याज जोड्दा हुन आउने रकमको प्रतिवर्ष १ % का दरले हुन आउने रकम वार्षिक सुरक्षण शुल्क बापत कोषमा बुझाउनु पर्नेछ । यसरी कायम भएको निर्यात कर्जाको वार्षिक सुरक्षण शुल्क मध्ये पचास प्रतिशत रकम नेपाल सरकारबाट अनुदान रूवरूप कोषलाई प्राप्त हुनेछ । बाँकी पचास प्रतिशत रकम त्रैमासिक रूपमा एक चौथाइका दरले प्रत्येक त्रयमास समाप्त भएको १० दिन भित्र सम्बन्धित सदस्य संस्थाले कोषमा बुझाउनु पर्नेछ ।

४.२.५ घ दाबी भुक्तानी

सुरक्षण गरेको निर्यात कर्जाको हकमा रू.१० लाखसम्मको कर्जाको बाँकी साँवा र ब्याज रकमको ८०% र सोभन्दा माथि रू.१० लाख भन्दा माथी रू.३ करोडसम्मको कर्जाको हकमा बाँकी साँवा र ब्याज रकमको ७०% का दरले दाबीको भुक्तानी दिइनेछ ।

४.२.६. पशुधन सुरक्षण

४.२.६ क सुरक्षण

दुग्ध उत्पादन, टाँगा व्यवसाय, प्रजनन, ढुवानी, मासु उत्पादन, जोताई आदि प्रयोजनका लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले प्रदान गरेको कर्जाबाट खरीद गरेको प्रति पशु अधिकतम रू. १ लाख ५० हजारसम्म विभिन्न किसिमका पशुधनहरू कोषमा सुरक्षण हुने व्यवस्था गरिएको छ ।

४.२.६ ख संलग्न बैंक तथा वित्तीय संस्था

पशुधन सुरक्षण अन्तर्गतका सदस्य संस्था

क्र.स	सदस्य संस्थाको नाम	क्र.स	सदस्य संस्थाको नाम	क्र.स	सदस्य संस्थाको नाम
१	लक्ष्मी बैंक लि.	१९	समता घरेलु लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.	३७	इन्फिनिटी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.
२	ग्रामीण विकास लघुबित्त वित्तीय संस्था लि.	२०	मेरो माईक्रोफाइनान्स वित्तिय संस्था लि.	३८	एनएमबि लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.
३	निर्धन उत्थान लघुबित्त वित्तीय संस्था लि.	२१	सजिलो लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.	३९	आधिँखोला लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.
४	छिमेक लघु वित्त लघुबित्त वित्तीय संस्था लि.	२२	सामुदायिक महिला विकास केन्द्र (स्वेडेक	४०	मनकामना लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.
५	डिप्रोक्स लघुबित्त वित्तीय संस्था लि.	२३	विन नेपाल लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.	४१	स्वाभिमान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.
६	नेरूडे लघु वित्त लघुबित्त वित्तीय संस्था लि.	२४	सिभिल लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.	४२	सुपर लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.
७	मुक्तिनाथ विकास बैंक लि.	२५	आरम्भ चौतारी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४३	जनउत्थान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.
८	स्वरोजगार लघु वित्त वित्तीय संस्था लि.	२६	वोमी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४४	एन.आइ.सी. एशिया लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.
९	सत्यवति लघु वित्त वित्तीय संस्था लि.	२७	बिपिडब्लु लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४५	एन.आर.एन लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.
१०	सिद्धार्थ सहकारी	२८	नेशनल माइक्रोफइनान्स वित्तिय संस्था लि.	४६	किसान माइक्रोफाइनान्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.
११	स्पर्श लघु वित्त वित्तीय संस्था लि.	२९	नागबेली लघुवित्त वित्तीय सस्था लि लि.	४७	घोडीघोडा लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.
१२	सबैको लघु वित्त वित्तीय संस्था लि.	३०	समिट लघुवित्त वित्तीय संस्था लि लि.	४८	ग्रामिण स्वयंसेवक लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.
१३	कालिका लघु वित्त वित्तीय संस्था लि.	३१	सपोर्ट लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.	४९	जीवन विकास लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.
१४	नेपाल एग्रो लघु वित्त वित्तीय संस्था लि.	३२	मिथिला लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.	५०	सप्तकोशी डेभलपमेन्ट बैंक लि.
१५	गरिमा विकास बैक लि.	३३	स्वस्तिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	५१	सहकार्य लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.
१६	सांग्रिला डेभलपमेन्ट बैंक लि.	३४	जनकपुर लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.	५२	महिला सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.
१७	प्रोग्रेसिभ फाइनान्स लि.	३५	नव उज्ज्वलधारा दुग्ध उत्पादक सहकारी सस्था लि.	५३	जाल्पा लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.
१८	आशा लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.	३६	सुर्योदय लघुवित्त वित्तीय सस्था लि.	५४	शाइन रेसुङ्गा लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.

४.२.६ ग सुरक्षण शुल्क

पशुधन सुरक्षण अन्तर्गत साना पशुधनको हकमा रू २० हजार तथा ठूला पशुधनको हकमा रू १ लाख ५० हजार सम्मको सुरक्षण रकमको वार्षिक ५ प्रतिशत सुरक्षण शुल्क बुझाउनु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा नेपाल सरकारबाट ४ प्रतिशत अनुदान दिने र बाकी १ प्रतिशत ऋणी तथा कृषकले नै व्यहोर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

४.२.६ घ क्षतिपूर्ति प्रतिशत

सुरक्षण भएको पशुधनको मृत्यु भएमा सुरक्षण रकमको ९० प्रतिशत र पशुधन स्थायी रूपले अनुत्पादक भएमा सुरक्षण रकमको ५० प्रतिशतका दरले बैंकमार्फत कोषले पशुपालक कृषकलाई क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

४.२.७. सहुलियतपूर्ण कर्जा

४.२.७ क सुरक्षण

लघुवित्त तथा विपन्नवर्ग कर्जा सुरक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत सुरक्षण हुने गरी सहुलियतपूर्ण कर्जाका लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी एकिकृत कार्यविधि, २०७५ कार्यक्रम अन्तर्गत प्रवाह गरेको कर्जा कोषमा सुरक्षण हुने व्यवस्था रहेको छ ।

४.२.७ ख संलग्न बैंक तथा वित्तीय संस्था

सहुलियतपूर्ण कर्जा कायक्रम अन्तर्गत ४२ बैंक/वित्तीय संस्थाले कोषसंग संझौता गरी कर्जा सुरक्षण गर्दै आइरहेका छन् ।

४.२.७ ग कर्जा सुरक्षण सीमा

लघुवित्त तथा विपन्नवर्ग कर्जा सुरक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत सुरक्षण हुने गरी सहुलियतपूर्ण कर्जाका लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी एकिकृत कार्यविधि, २०७५ कार्यक्रम अन्तर्गत बैंक तथा वित्तीय संस्थाले कोषसँग संझौता गरे पश्चात प्रदान गरेको कर्जा रकम कोषमा सुरक्षण हुने व्यवस्था गरिएको छ ।

४.२.७ घ सुरक्षण शुल्क

सहुलियतपूर्ण कर्जा अन्तर्गत सुरक्षण हुने कर्जाको बाँकी साँवा र व्याज रकमको वार्षिक ०.८% प्रति वर्षका दरले कोषलाई सुरक्षण शुल्क बुझाउनु पर्नेछ । यसरी कायम भएको सहुलियतपूर्ण कर्जाको वार्षिक सुरक्षण शुल्क मध्ये पचास प्रतिशत रकम नेपाल सरकारबाट अनुदान रूवरूप कोषलाई प्राप्त हुनेछ । बाँकी पचास प्रतिशत रकम त्रैमासिक रूपमा एक चौथाइका दरले प्रत्येक त्रयमास समाप्त भएको १० दिन भित्र सम्बन्धित सदस्य संस्थाले कोषमा बुझाउनु पर्नेछ ।

४.२.७ ङ दाबी भुक्तानी

निर्धारित भुक्तानी म्यादभित्र कोषमा सुरक्षण भएका कर्जा असुल उपर हुन नसकेमा सो कर्जाको असुल उपर हुन बाँकी कर्जा रकम भुक्तानीको लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले सहुलियतपूर्ण कर्जाको लागि व्याज अनुदान सम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७५ मा उल्लेखित कार्यबिधि पुरा गरी कोषसंग दाबी गर्न सक्नेछन् । यसरी दाबी गरेको रकमको ७५% ले हुने रकम कोषले बैंक त था वित्तीय संस्थालाई सहुलियतपूर्ण कर्जाको लागि व्याज अनुदान सम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७५ तथा कर्जा सुरक्षण नियममवली २०७५ को अधिनमा रही दाबी भुक्तानी गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

परिच्छेद-५

वित्तीय विश्लेषण

५.१. गत आर्थिक वर्षको प्रमुख वित्तीय सूचकहरू:

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ र २०७९/८० को प्रमुख वित्तीय सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था निम्नानुसार रहेका छन् :-

(रकम रू. हजारमा)

वित्तीय स्थिति	वास्तविक	वास्तविक	वृद्धिदर प्रतिशत
	२०७८/७९	२०७९/८०	
१. सुरक्षण प्रदान गरेको निक्षेपरकर्जा			
क. निक्षेप सुरक्षण	८७९,२१५,८४०	१,२३२,९४६,९००	४०.२%
ख. पशुधन सुरक्षण	२००,१४१	२००,१८३	०.०%
ग. साना तथा मझौला उद्यम कर्जा सुरक्षण	१०,८९१,३४७	१३,३४९,६२४	२२.६%
घ. कृषि कर्जा सुरक्षण कर्जा	८,१०९,१०८	११,१३४,८६६	३७.३%
ङ लघु तथा विपन्न वर्ग कर्जा सुरक्षण	१७८,४२८,६३३	१९१,८४२,५३३	७.५%
च. सहुलियत कर्जा सुरक्षण रकम	६८,५७१,००६	५८,११५,३४५	-१५.२%
छ. शैक्षिक कर्जा तथा शैक्षिक वेरोजगार व्यवसाय कर्जा	-	-	-
ज. निर्यात कर्जा	-	-	-
२. सुरक्षण दस्तुर	३,२४४,५४६	३,९९९,३०१	२३.३%
क. निक्षेप सुरक्षण	१,३७४,०८२	१,८६७,७९९	३५.९%
ख. पशुधन सुरक्षण	९,४६९	१०,००९	५.७%
ग. साना तथा मझौला उद्यम कर्जा	६१,२३६	७६,६६८	२५.२%
घ. कृषि कर्जा सुरक्षण शुल्क	४८,९२७	६१,२०३	२५.१%
ङ. लघु तथा विपन्न वर्ग कर्जा सुरक्षण	१,२९०,५१७	१,५०२,५१५	१६.४%
च. सहुलियत पूर्ण कर्जा	४६०,३१५	४८१,१०७	४.५%
छ. शैक्षिक कर्जा तथा शैक्षिक वेरोजगार व्यवसाय कर्जा	-	-	-
ज. निर्यात कर्जा	-	-	-
झ. व्याज आम्दानी	१,४५३,२३८	२,०२६,८३८	३९.५%
ञ. क्षतिपूर्ति असूली आम्दानी	-	-	-
ट. विविध आम्दानी	७८,५७५	२३,४३७	-७०.२%
३. दाबी भुक्तानी तथा सुरक्षण खर्च	२७६,५५२	३९८,६५६	४४.२%
क. निक्षेप सुरक्षण	-	-	-
ख. पशुधन क्षतिपूर्ति दावी	१८,४९७	९,०१२	-५१.३%
ग. पशुधन सुरक्षण खर्च	२,२८९	१,८६०	-१८.७%
घ. साना तथा मझौला उद्यम कर्जा	-	-	-
ङ. कृषि कर्जा सुरक्षण शुल्क	-	-	-
च. लघु तथा विपन्न वर्ग कर्जा सुरक्षण	२५५,७६६	३८७,७८५	५१.६%
छ. सहुलियत पूर्ण कर्जा	-	-	-
ज. शैक्षिक कर्जा तथा शैक्षिक वेरोजगार व्यवसाय कर्जा	-	-	-
झ. निर्यात कर्जा	-	-	-
४. वित्तीय विवरण			-
क. कुल संचालन आय	४,७७६,३५९	६,०४९,५७६	२६.७%
ख. कुल संचालन लागत	२७६,५५२	३९८,६५६	४४.२%
ग. प्रशासनिक र अन्य खर्च	१०३,९११	१३०,५६५	२५.७%
च. संचालन नाफा (नोक्सान)	४,३९५,८९६	५,५२०,३५४	२५.६%
५. चुक्ता पूँजी	१०,०००,०००	१०,०००,०००	०.०%
६. नेट वर्थ	१९,२९३,५८२	२३,१३६,५८५	१९.९%
७. स्थिर सम्पत्ति	४३१,३७१	४२७,५०७	-०.९%
८. लगानी	१८,९३१,००३	२०,७५०,०००	९.६%

५.२. चालु आर्थिक वर्षको प्रथम छ महिनासम्मका उपलब्धीहरू:

आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति निम्नानुसार रहेको छ। (रकम रू. हजारमा)

वित्तीय स्थिति	वार्षिक लक्ष्य	वास्तविक	वास्तविक प्रतिशत
	२०८०/८१	पौष मसान्तसम्म २०८०	
१. सुरक्षण प्रदान गरेको निक्षेपरकर्जा	१,५९०,२६४,८५७	१,६१५,३५८,६१९	१०१.५८
क. निक्षेप सुरक्षण	१,३०८,०००,०००	१,३३७,४३८,४००	१०२.२५
ख. पशुधन सुरक्षण	३१९,०००.००	३०५,६२३	९५.८१
ग. साना तथा मझौला उद्म कर्जा सुरक्षण	१४,५३३,२३२	१४,६२१,०५१	१००.६०
घ. कृषि कर्जा सुरक्षण कर्जा	११,४२८,०००	१२,१४४,००६	१०६.२७
ङ लघु तथा विपन्न वर्ग कर्जा सुरक्षण	२१०,५०७,८७५	१९९,४७२,६२३	९४.७६
च. सहुलियत कर्जा सुरक्षण रकम	४५,४७६,७५०	५१,३७६,९१६	११२.९७
छ. शैक्षीक तथा शैक्षिक वेरोजगार कर्जा	-	-	
ज निर्यात कर्जा	-	-	
२. सुरक्षण दस्तुर तथा अन्य आम्दानी	६,४७६,०५६	३,२२४,९८७	४९.८०
क. निक्षेप सुरक्षण	२,०९४,०८०	१,०५०,६८१	५०.१७
ख. पशुधन सुरक्षण	१५,९५०	१५,२८१	९५.८१
ग. साना तथा मझौला उद्यम कर्जा	८७,१९९	४३,८६३	५०.३०
घ. कृषि कर्जा सुरक्षण शुल्क	६८,५६८	३६,४३२	५३.१३
ङ. लघुवित्त तथा विपन्न वर्ग कर्जा सुरक्षण	१,६८४,०६३	७९७,९०३	४७.३८
च. सहुलीयत पूर्ण कर्जा	३६३,८१४	२०५,५०८	५६.४९
छ. शैक्षीक तथा शैक्षिक वेरोजगार कर्जा	-	-	
ज. निर्यात कर्जा	-	-	
झ. व्याज आम्दानी	२,१४७,२७८	१,०६७,८८४	४९.७३
ञ. क्षतिपूर्ति असूली आम्दानी	१५,००४	७,३२२	४८.८०
ट. विविध आम्दानी	१००	११३	११३.००
३. दाबी भुक्तानी तथा सुरक्षण	२,२५७,३१०	१३३,४७०	५.९१
क. निक्षेप सुरक्षण	३,५००	-	-
ख. पशुधन क्षतिपूर्ति दावी	१८,१५८	५,५०९	३०.३४
ग. पशुधन सुरक्षण खर्च	८,५९०	१,२६२	१४.६९
घ. साना तथा मझौला उद्म कर्जा	८,७१०	३,३१८	३८.०९
ङ. कृषि कर्जा सुरक्षण शुल्क	५,७१४	-	-
च. लघु तथा विपन्न वर्ग कर्जा सुरक्षण	९०४,१६५	१२२,७५४	१३.५८
छ. सहुलीयत पूर्ण कर्जा	१,३०८,४७३	६२७	०.०५
ज. शैक्षीक तथा शैक्षिक वेरोजगार कर्जा	-	-	
झ. निर्यात कर्जा	-	-	
४. वित्तीय विवरण			
क. कुल संचालन आय	६,४७६,०५६	३,२२४,९८७	४९.८०
ख. कुल संचालन लागत	२,२५७,३१०	१३३,४७०	५.९१
ग. प्रशासनिक र अन्य खर्च	१६१,५६०	४९,४२१	३०.५९
च. संचालन नाफा (नोक्सान)	४,०५७,१८६	३,०४२,०९६	७४.९८
५. चुक्ता पूँजी	१०,०००,०००	१०,०००,०००	१००.००
६. नेट वर्थ	-	२५,२३९,२१८	-
७. स्थिर सम्पत्ति	-	४२०,९०७	-
८. लगानी	-		

आर्थिक वर्ष
२०७९/८०
को वित्तीय विवरण

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General

बबरमहल/अनामनगर, काठमाण्डौं, नेपाल
Babarmahal / Anamnagar, Kathmandu, Nepal

(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

२०१६

पत्र संख्या:२०८०।८१
चलानी नम्बर: ९६५

मिति: २०८०।१२।२७

श्री अध्यक्षज्यु,
निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष,
टंगाल, काठमाडौं ।

विषय: स्वतन्त्र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

कैफियत सहितको राय

हामीले निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको यसै साथ संलग्न २०८० आषाढ मसान्तको वित्तीय स्थिति, सोहि मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको आय विवरण, नगद प्रवाह विवरण र इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण र तत्सम्बन्धी लेखा नीति तथा टिप्पणीहरु समावेश भएको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरेका छौं।

हाम्रो रायमा यस प्रतिवेदनमा कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएको विषयले पार्ने असर बाहेक निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको २०८० आषाढ मसान्तको वित्तीय स्थिति र सो मितिमा अन्त्य भएको आर्थिक वर्षको संचालन नतिजा, नगद प्रवाहको विवरण तथा ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरणको प्रचलित लेखा तथा प्रतिवेदन सिद्धान्त बमोजिम सही र यथार्थ चित्रण गर्दछ ।

राय व्यक्त गर्ने आधार

नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय,वित्तिय क्षेत्र व्यवस्थापन महाशाखाको २०७४।१२।२९ को निर्देशन बमोजिम २०७४/७५ मा कर्जा सुरक्षण कोषबाट रु.३८ करोड ६३ लाख र निक्षेप सुरक्षण कोषबाट रु.२ अर्ब ५४ करोड ७७ लाख पुँजीकरण गरी चुक्ता पुँजी रु.२ अर्ब ९३ करोड ४० लाखले बृद्धि भएको छ, जुन निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ को दफा ३९ (४) को कोषको रकम सुरक्षीत निक्षेपको दावी भुक्तानी वा सोध भर्ना बाहेक अन्य प्रयोजनमा खर्च गर्न नसकिने प्रावधान अनुसार रहेको छैन, जसका कारण कोषको शेयर पुँजी उल्लेखित रकमले बढी तथा कर्जा सुरक्षण कोष र निक्षेप सुरक्षण कोष उल्लेखित रकम बराबर घटी भएको छ ।

हामीले नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमानको आधारमा लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गर्यौं। ती मान अनुरुपको हाम्रो दायित्व वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण प्रति लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व खण्डमा उल्लेख गरिएको छ। कम्पनीको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित आचार संहिता अनुसार हामी स्वतन्त्र छौं र हामीले हाम्रो उत्तरदायित्व निर्वाह गरेका छौं। हामीले व्यक्त गर्ने कैफियतसहितको रायको लागि हाम्रो लेखा परीक्षणले यथोचित आधार प्रदान गरेकोमा हामी विश्वस्त छौं ।

Phone: 01-4772220, 4771270, 4262958, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np/ dir.mgnt@oagnep.gov.np/ Web Page: www.oag.gov.np

मुख्य लेखापरिक्षण बिषयबस्तुहरु (Key Audit Matters)

हाम्रो व्यावसायिक निर्णयमा प्रस्तुत वर्षको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणमा देखिएका धैरै महत्वका विषयवस्तुहरु नै लेखापरीक्षणका मुख्य कुराहरु हुन्। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको राय व्यक्त गर्ने अनुच्छेद एवं व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख भएका व्यहोरा बाहेक अन्य थपं लेखापरीक्षणका मुख्य लेखापरीक्षण विषयबस्तुहरु रहेको छैन।

व्यवस्थापन पत्र

व्यवस्थापनले सुधार गर्नुपर्ने थप व्यहोरा यसैसाथ संलग्न व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख गरिएको छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने तथा व्यवस्थापनलाई लागेको उचित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। यी जिम्मेवारी अन्तर्गत चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस् , सारभूत किसिमको त्रुटीरहित, वित्तीय विवरण तयार गर्ने, आन्तरीक नियन्त्रण प्रणालीको तर्जुमा गर्ने, कार्यान्वन र सञ्चालन गर्ने, सम्पत्तिहरुको व्यवस्थापन र लेखानीतिहरुको छनोट तथा लागु गर्ने एवं परिस्थिति अनुसार लेखा सम्बन्धि महत्वपुर्ण अनुमान गर्ने कार्यहरु पर्दछन्।

वित्तीय विवरण तयार गर्दा संस्थाको अविछिन्नताको रुपमा व्यवसायको बिशेष लेखाजोखा व्यवस्थापनको लागि अपरिहार्य हुन्छन् र विषयवस्तुहरुको स्तरीयता विचार गर्नुपर्ने वा अविछिन्नतासँगै जानकारीहरुको खुलासा गर्ने दायित्व व्यवस्थापनमा रहेको छ। संस्थाको वित्तीय विवरणहरुको निरीक्षण गर्ने जिम्मेवारी शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिमा रहेको हुन्छ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्य समग्र वित्तीय विवरणहरु, गलत विवरण, जालसाजी वा त्रुटी मुक्त छन्/छैनन् भन्ने कुरा उचित रुपमा सुनिश्चित गरेर उपयुक्त निष्कर्षमा पुगी मनासिव आश्वासन प्राप्त गरि आफ्नो राय सहित लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु हो। मनासिव आश्वासन प्राप्त भए तापनि नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण गर्दा वित्तीय विवरणहरुमा कुनै किसिमको त्रुटी भएमा सो त्रुटी सधै पत्ता लाग्छ भन्ने छैन। त्रुटीहरु जालसाजी वा गल्तीबाट निम्तिन्छ र त्यस्ता त्रुटिहरु जसले सरोकारवालाहरुले सो त्रुटीपूर्ण वित्तीय विवरणलाई आधार मानि गरिएको निर्णयलाई प्रभाव पार्न सक्दछ, सोलाई प्राथमिकता दिइन्छ। लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी सम्बन्धि अन्य कुराहरुः

१. वित्तीय विवरणहरुमा उल्लेख गरिएका रकमहरु तथा खुलासा गरिएका सूचना लगायत अन्य विवरण बारे पुष्ट्याइका येथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने ,प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छड्के परीक्षण गर्ने कार्यविधि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ। यसरी अवलम्बन गरिएका लेखापरीक्षण कार्यविधिमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटीबाट सारभूत रुपमा गलत आँकडासहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्बन गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मूल्याङ्कन व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ। जालसाजीबाट निम्त्याइएको सारभूत गलत विवरण पत्ता नलाग्ने जोखिम त्रुटीबाट निम्तिएको भन्दा अधिक हुन्छ।

२. लेखापरीक्षणबाट जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने क्रममा संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तता बारेमा परीक्षण गरिए तापनि यस्तो आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बारे लेखापरीक्षकबाट राय व्यक्त गर्ने प्रयोजन रहेको छैन।

३. व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेका लेखानीतिको सान्दर्भिकता विश्लेषण तथा लेखा अनुमानको औचित्यताको साथै वित्तीय बिवरणहरुको समष्टिगत प्रस्तुतीकरणको मूल्याङ्कन पनि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ।

४. लेखापरीक्षणका क्रममा संस्थाले चालु रुपमा निरन्तरता पाउने आधारमा शंका उत्पन्न भइ घटनाहरु वा परिस्थितिहरुमा सारभूत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको बारेमा प्रमाणका आधारमा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष
टंगाल, काठमाण्डौ
एकिकृत वित्तीय अवस्थाको विवरण
२०८० असार मसान्त

विवरण	टिप्पणी	आर्थिक वर्ष २०७९/८० असार मसान्त रकम रू.	आर्थिक वर्ष २०७८/७९ असार मसान्त रकम रू.
सम्पत्ति			
दीर्घकालीन सम्पत्ति			
सम्पत्ति तथा उपकरण	१	४२४,०४३,३६२	४२७,५२६,१८१
अमुर्त सम्पत्ति	१	३,४६४,११३	३,८४४,५७१
जम्मा दीर्घकालीन सम्पत्ति		४२७,५०७,४७५	४३१,३७०,७५२
वित्तीय सम्पत्ति			
वित्तीय सम्पत्ति- (मुद्दती निक्षेप तथा विकास ऋणपत्रमा लगानी)	२	२१,५३९,००६,२६३	१८,९२७,७९८,९५५
अन्य वित्तीय सम्पत्ति	२	१,२९४,७६९,७८९	५४४,६०९,९७७
जम्मा वित्तीय सम्पत्ति		२२,८३३,७७६,०५३	१९,४७२,४०८,९३३
स्थगन आयकर सम्पत्ति	५	४८,८४४,६०४	४५,०५१,९३०
चालु सम्पत्ति			
नगद तथा नगद समान	३	७४६,५१०,९६३	४१३,५००,०७०
मौज्दात	४	१,३४८,४५३	२,१८४,६७१
चालु आयकर सम्पत्ति	५	९४,७३९,४९२	-
जम्मा चालु सम्पत्ति		८४२,५९८,९०८	४१५,६८४,७४१
जम्मा सम्पत्ति		२४,१५२,७२७,०४०	२०,३६४,५१६,३५६
इक्विटी तथा दायित्व			
इक्विटी			
शेयर पूँजी	६	१०,०००,०००,०००	१०,०००,०००,०००
जगेडा, कोष तथा सञ्चित नाफा	७	१३,१३६,५८५,१६२	९,२९३,५८२,५५१
जम्मा इक्विटी		२३,१३६,५८५,१६२	१९,२९३,५८२,५५१
दीर्घकालीन दायित्व			
कर्मचारी अवकाश कोष तथा दायित्व	८	५९१,१२६,१४९	५४९,४५६,२९२
स्थगन आयकर दायित्व	५	-	-
जम्मा दीर्घकालीन दायित्व		५९१,१२६,१४९	५४९,४५६,२९२
चालु दायित्व			
व्यापारिक तथा अन्य दायित्व	९	४१४,२९२,८३५	२३२,६१६,६४७
कर्मचारी अवकाश कोष तथा दायित्व	८	१०,७२२,८९३	९,२५७,११५
चालु आयकर दायित्व	५	-	२७९,६०३,७५०
जम्मा चालु दायित्व		४२५,०१५,७२८	५२१,४७७,५१२
जम्मा इक्विटी र दायित्व		**२४,१५२,७२७,०४०**	**२०,३६४,५१६,३५६**

विनोद पन्त	रमेश घिमिरे	संचालकहरू	डा. राम प्रसाद घिमिरे	सिए मधु पोखेल	पदम राज पौडेल
प्रबन्धक	प्र.का. अधिकृत	थान प्रसाद पङ्गानी	अध्यक्ष	एम पोखेल एण्ड एसोसिएट	उप महालेखापरीक्षक
		निर्माला अधिकारी			
		नरेश शाक्य			
		प्रकाश जंग थापा			

स्थानः काठमाडौं
मिति : २०८०/०९/२८

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष
टंगाल, काठमाण्डौ
२०७९ श्रावण १ गतेदेखि २०८० असार मसान्तसम्मको
एकिकृत आय विवरण

विवरण	टिप्पणी	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
सुरक्षण शुल्क आम्दानी	१०	३,९९९,३०१,६९४	३,२४४,५४६,०६५
दावी भुक्तानी तथा सुरक्षण खर्च	१३	३९८,६५६,१८६	२७६,६०४,१८७
खुद सुरक्षाण आम्दानी/नाफा		३,६००,६४५,५०९	२,९६७,९४१,८७८
कर्मचारी सम्बन्धी खर्च	१४	७६,४२५,२१९	५६,९७६,६३३
अन्य प्रशासनिक खर्च	१५	५४,१४०,१८९	४६,९३४,७५५
कुल संचालन खर्च		१३०,५६५,४०८	१०३,९११,३८९
संचालन नाफा		३,४७०,०८०,१०१	२,८६४,०३०,४८९
ब्याज आम्दानी	११	२,०२६,८३८,१६२	१,४५३,२३७,६५६
विविध आम्दानी	१२	२३,४३७,०१४	७८,५७५,५७४
खुद संचालन आम्दानी		५,५२०,३५५,२७६	४,३९५,८४३,७२०
वित्तीय खर्च		६,६२९,८८३	३१,९४५,०९०
खुद नाफा/(नोक्सान)		५,५१३,७२५,३९३	४,३६३,८९८,६३०
कर्मचारी बोनस व्यवस्था		५५,१३७,२५४	४३,६३८,९८६
आयकर अघिको नाफा		५,४५८,५८८,१३९	४,३२०,२५९,६४४
आयकर खर्च		१,६५२,२०८,८९१	१,३०५,२६९,०५१
चालू आयकर खर्च		१,६५६,००१,५६५	१,३००,६७३,०२८
गत वर्षको आयकर खर्च		-	-
स्थगन कर		(३,७९२,६७४)	४,५९६,०२३
आयकर पछिको खुद नाफा		३,८०६,३७९,२४८	३,०१४,९९०,५९३

एकिकृत अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण

विवरण		२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
यस वर्षको नाफा		३,८०६,३७९,२४८	३,०१४,९९०,५९३
पुनर्मुल्याङ्कन नाफा र (नोक्सान) वित्तीय लगानी (FVOCI)		-	-
पुनर्मुल्याङ्कन नाफा र (नोकसान) कर्मचारी अवकाश सुविधा		(१३,३२१,५५६)	४३,४३१,४०१
अन्य विस्तृत आम्दानीसंग आधारित आयकर		-	-
कूल विस्तृत आम्दानी/(खर्च)		(१३,३२१,५५६)	४३,४३१,४०१
यस वर्षको जम्मा विस्तृत आम्दानी		३,७९३,०५७,६९२	३,०५८,४२१,९९४

विनोद पन्त
प्रबन्धक

रमेश घिमिरे
प्र.का. अधिकृत

संचालकहरू
थान प्रसाद पन्नानी
निर्मला अधिकारी
नरेश शाक्य
प्रकाश जंग थापा

डा. राम प्रसाद घिमिरे
अध्यक्ष

सिए मधु पोखेल
एम पोखेल एण्ड एसोसिएट

पदम राज पौडेल
उप महालेखापरीक्षक

स्थानः काठमाडौं
मिति : २०८०/०९/२८

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष
टंगाल, काठमाण्डौ
२०७९ श्रावण १ गतेदेखि २०८० असार मसान्तसम्मको
निक्षेप कोषको आय विवरण

विवरण	टिप्पणी	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
सुरक्षण शुल्क आम्दानी	१०	१,८६७,७९९,७४४	१,३७४,०८२,८४७
दावी भुक्तानी तथा सुरक्षण खर्च	१३	-	-
खुद सुरक्षाण आम्दानी/नाफा		१,८६७,७९९,७४४	१,३७४,०८२,८४७
कर्मचारी सम्बन्धी खर्च	१४	२२,९२७,५६६	१७,०९२,९९०
अन्य प्रशासनिक खर्च	१५	१९,१९९,५५१	१४,०८०,४२७
कुल संचालन खर्च		४२,१२७,११७	३१,१७३,४१७
सञ्चालन नाफा		१,८२५,६७२,६२७	१,३४२,९०९,४३०
ब्याज आम्दानी	११	१,०१३,४१९,०८१	७२६,६१८,८२८
विविध आम्दानी	१२	३०२,९९७	३१,७६१,६७५
खुद संचालन आम्दानी		२,८३९,३९४,७०५	२,१०१,२८९,९३४
वित्तीय खर्च		१,९८८,९६५	९,५८३,५२७
खुद नाफा/(**नोक्सान**)		२,८३७,४०५,७४०	२,०९१,७०६,४०७

निक्षेप कोषको अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
यस वर्षको नाफा	२,८३७,४०५,७४०	२,०७०,७८९,३४३
पुनर्मुल्याङ्कन नाफा र (नोकसान) वित्तिय लगानी (FVOCI)	-	-
पुनर्मुल्याङ्कन नाफा र (नोकसान) कर्मचारी अवकाश सुविधा	(३,९९६,४६७)	१३,०२९,४२०
अन्य विस्तृत आम्दानीसंग आधारित आयकर		
कूल विस्तृत आम्दानी/(खर्च)	(३,९९६,४६७)	१३,०२९,४२०
यस वर्षको जम्मा विस्तृत आम्दानी	२,८३३,४०९,२७३	२,०८३,८१८,७६३

विनोद पन्त प्रबन्धक	रमेश घिमिरे प्र.का. अधिकृत	संचालकहरू थान प्रसाद पङ्गानी निर्मला अधिकारी नरेश शाक्य प्रकाश जंग थापा	डा. राम प्रसाद घिमिरे अध्यक्ष	सिए मधु पोखेल एम पोखेल एण्ड एसोसिएट	पदम राज पौडेल उप महालेखापरीक्षक

स्थानः काठमाडौं
मिति : २०८०/०९/२८

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष
टंगाल, काठमाण्डौ
२०७९ श्रावण १ गतेदेखि २०८० असार मसान्तसम्मको
कर्जा कोषको आय विवरण

विवरण	टिप्पणी	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
सुरक्षण शुल्क आम्दानी	१०	२,१३१,५०१,९५१	१,८७०,४६३,२१८
दावी भुक्तानी तथा सुरक्षण खर्च	१३	३९८,६५६,१८६	२७६,६०४,१८७
खुद सुरक्षाण आम्दानी/नाफा		१,७३२,८४५,७६५	१,५९३,८५९,०३१
कर्मचारी सम्बन्धी खर्च	१४	५३,४९७,६५३	३९,८८३,६४३
अन्य प्रशासनिक खर्च	१५	३४,९४०,६३८	३२,८५४,३२९
कुल संचालन खर्च		८८,४३८,२९१	७२,७३७,९७२
सञ्चालन नाफा		१,६४४,४०७,४७४	१,५२१,१२१,०५९
ब्याज आम्दानी	११	१,०१३,४१९,०८१	७२६,६१८,८२८
विविध आम्दानी	१२	२३,१३४,०१७	४६,८१३,८९९
खुद संचालन आम्दानी		२,६८०,९६०,५७१	२,२९४,५५३,७८६
वित्तीय खर्च		४,६४०,९१८	२२,३६१,५६३
खुद नाफा/(नोक्सान)		२,६७६,३१९,६५३	२,२७२,१९२,२२३

कर्जा कोषको अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
यस वर्षको नाफा	२,६७६,३१९,६५३	२,२४९,४७०,३०१
पुनर्मुल्याङ्कन नाफा र (नोकसान) वित्तिय लगानी (FVOCI)	-	-
पुनर्मुल्याङ्कन नाफा र (नोकसान) कर्मचारी अवकाश सुविधा	(९,३२५,०८९)	३०,४०१,९८१
अन्य विस्तृत आम्दानीसंग आधारित आयकर		
कूल विस्तृत आम्दानी/(खर्च)	(९,३२५,०८९)	३०,४०१,९८१
यस वर्षको जम्मा विस्तृत आम्दानी	२,६६६,९९४,५६४	२,२७९,८७२,२८२

विनोद पन्त
प्रबन्धक

रमेश घिमिरे
प्र.का. अधिकृत

संचालकहरू
थान प्रसाद पज्ञानी
निर्माला अधिकारी
नरेश शाक्य
प्रकाश जंग थापा

डा. राम प्रसाद घिमिरे
अध्यक्ष

सिए मधु पोखेल
एम पोखेल एण्ड एसोसिएट

पदम राज पौडेल
उप महालेखापरीक्षक

स्थानः काठमाडौं
मिति : २०८०/०९/२८

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष
टंगाल, काठमाण्डौ
२०७९ श्रावण १ गतेदेखि २०८० असार मसान्तसम्मको
नगद प्रवाह विवरण

विवरण	२०७९/८०	२०७८/७९
सञ्चालन गतिविधिको नगद प्रवाह		
आयकर तथा असाधारण आम्दानी खर्च अधिको नाफा	५,४५८,५८८,१३९	४,३२०,२५९,६४४
समायोजन		
ह्रास कट्टी	१५,८१०,१००	१६,२६५,७२१
एमोर्टाइजेसन खर्च	८१८,८९८	९६१,१४३
वित्तीय खर्च	९,२३०,४८२	३१,९४५,०९०
सम्पत्ति बिक्रिमा नाफा	-	-
बोनस व्यवस्था	५५,१३७,२५४	४३,६३८,९८६
कर्मचारी लाभ लागत	११,१३३,७६९	-
स्थगन कर	(३,७९२,६७४)	४,५९६,०२३
मुद्दती र विकास ऋणपत्र लगानीबाट व्याज आम्दानी	(२,०२६,८३८,१६२)	(१,४७८,९१७,४२५)
वित्तीय आम्दानी	(२,६००,६०१)	(४,६९५,६०१)
गत साल सँग सम्बन्धित कर तथा अन्य खर्च	(४९,९४४,९१९)	(६१,८११,२७३)
कार्यशील पूंजी परिवर्तन अधिको नगद प्रवाह	३,४६७,५४२,२८६	२,८७२,२४२,३०८
जिन्सी मौज्दात कमी/(बृद्धि)	८३६,२१८	५२,३५४
अग्रिम भुक्तानी तथा पेश्की सापटी, धरौटीमा भएको कमी/(बृद्धि)	(८४८,६९१,९७८)	(५०५,२७८,३९२)
चालु दायित्वमा भएको बृद्धि/(कमी)	७१,२६२,८२८	७८,३७०,०७०
आयकर तथा व्याज भुक्तानी अधिको नगद प्रवाह	२,६९०,९४९,३५५	२,४४५,३८६,३४०
आयकर भुक्तानी	(१,७०८,०१७,४४७)	(१,०२४,४२८,९०१)
सञ्चालन गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह (क)	९८२,९३१,९०७	१,४२०,९५७,४३९
लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह		
स्थिर सम्पत्ति (खरिद)	(१२,३२७,२८१)	(६३,७७९,७४९)
लाभांश प्राप्ति	-	-
लगानी कमी/(बृद्धि)	(२,६११,२०७,३०८)	(३,१६२,६०१,६५६)
मुद्दती र विकास ऋणपत्र लगानीबाट व्याज प्राप्ती	१,९७३,६१३,५७५	१,४७८,९१७,४२५
लगानी गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह (ख)	(६४९,९२१,०१४)	(१,७४७,४६३,९८०)
वित्तीय गतिविधिको नगद प्रवाह		
शेयर पूँजीको निष्काशन	-	-
वित्तीय गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह (ग)	-	-
नगदमा भएको कुल बृद्धि/(कमी) (क+ख+ग)	३३३,०१०,८९३	(३२६,५०६,५४१)
वर्षारम्भको नगद तथा नगद समान	४१३,५००,०७०	७४०,००६,६१५
बर्षान्तमा नगद तथा नगद समान	**७४६,५१०,९६३**	**४१३,५००,०७०**

विनोद पन्त	रमेश घिमिरे	संचालकहरू	डा. राम प्रसाद घिमिरे	सिए मधु पोखेल	पदम राज पौडेल
प्रबन्धक	प्र.का. अधिकृत	थान प्रसाद पन्नानी	अध्यक्ष	एम पोखेल एण्ड एसोसिएट	उप महालेखापरीक्षक
		निर्मला अधिकारी			
		नरेश शाक्य			
		प्रकाश जंग थापा			

स्थानः काठमाडौं
मिति : २०८०/०९/२८

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष

टंगाल, काठमाण्डौ

२०८० असार मसान्त

इक्वीटीमा भएको परिवर्तनको विवरण

विवरण	शेयर पूंजी	साधारण जगेडा कोष	कर्जा सुरक्षण कोष	निक्षेप सुरक्षण कोष	निक्षेप सुरक्षण जोखिम कोष	बिमाङ्कीय पुर्नमुल्याङ्कन कोष	संचित नाफा	जम्मा
साउन १, २०७९ को मौज्दात	१०,०००,०००,०००	२७६,०६९,४७५	३,५५०,४३६,०९१	८८२,३२६,०३७	४,३६९,८६०,९६५	५८,७३७,२३०	१५६,१५२,७५२	१९,२९३,५८२,५५१
पुर्न प्रस्तुतीकरण							४९,९४४,९१९	४९,९४४,९१९
साउन १, २०७९ को पुर्न प्रस्तुतीकरण मौज्दात	१०,०००,०००,०००	२७६,०६९,४७५	३,५५०,४३६,०९१	८८२,३२६,०३७	४,३६९,८६०,९६५	५८,७३७,२३०	२०६,०९७,६७१	१९,३४३,५२७,४७०
गत बर्षको आयकर रकम समायोजन								-
यस आ.व को कुल नाफा							३,८०६,३७९,२४८	३,८०६,३७९,२४८
नयाँ शेयर थप								-
निक्षेप सुरक्षण कोषमा विनियोजित रकम					१,८२३,७४०,७६६		(१,८२३,७४०,७६६)	-
निक्षेप सुरक्षण जोखिम कोषमा विनियोजित रकम								-
कर्जा सुरक्षण कोषमा विनियोजित रकम			१,६६२,६५४,६७९				(१,६६२,६५४,६७९)	-
यस आ.व. बाट रकामन्तर						(१३,३२१,५५६)		(१३,३२१,५५६)
पुनर्मुल्याङ्कन नाफा र (नोकसान) वित्तीय लगानी								-
अन्य व्यापक आम्दानीबाट सृजित कर्मचारी कोष रकम								-
असार मसान्त, २०८० को मौज्दात	१०,०००,०००,०००	२७६,०६९,४७५	५,२१३,०९०,७७०	८८२,३२६,०३७	६,१९३,६०१,७३१	४५,४१५,६७४	५२६,०८१,४७५	२३,१३६,५८५,१६२

विनोद पन्त	रमेश घिमिरे	संचालकहरू	डा. राम प्रसाद घिमिरे	सिए मधु पोखेल	पदम राज पौडेल
प्रबन्धक	प्र.का. अधिकृत	थान प्रसाद पज्ञानी	अध्यक्ष	एम पोखेल एण्ड एसोसिएट	उप महालेखापरीक्षक
		निर्माला अधिकारी			
		नरेश शाक्य			
		प्रकाश जंग थापा			

स्थानः काठमाडौं
मिति : २०८०/०९/२८

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष
आ.व. २०७९।८० को
वित्तीय विवरणसँग सम्बन्धित प्रमुख लेखा नीति तथा टिप्पणीहरू

अ) संस्था सम्बन्धी सामान्य जानकारी:

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थामा सर्वसाधारणको बचत तथा मुद्दती खातामा रहेको निक्षेप र बैंक तथा वित्तीय संस्थाले प्रवाह गरेको विभिन्न किसिमका कर्जाको सुरक्षण गर्ने र यसमा कुनै हानी नोक्सानी भएमा क्षतिपूर्ति दिने उद्देश्यले निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ अन्तर्गत वि.सं. २०७३ आश्विन १८ गते निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको स्थापना भएको हो । निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषमा रूपान्तरित हुनु अगाडि यस संस्थाले कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण निगम प्रा.लि. को नामबाट निक्षेप र कर्जा सुरक्षण कार्य गर्दै आएको थियो । कोषको केन्द्रिय कार्यालय टंगाल, काठमाण्डौंमा र शाखा कार्यालयहरू विराटनगर, जनकपुर, भरतपुर, पोखरा, बुटवल, सुर्खेत र धनगढीमा रहेका छन् ।

आ) वित्तीय विवरण तयारीका आधारहरू:

कोषको आर्थिक विवरणहरू ऐतिहासिक मूल्य अवधारणा (अन्यथा उल्लेख भएको बाहेक), नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानक तथा लेखाका सर्वमान्य सिद्धान्त बमोजिम तयार गरिएका छन् ।

वित्तीय विवरणहरू प्रोदभावी (Accrual) तथा निरन्तर अवधारणा (Going Concern) अवधारणामा लेखाय्न गरी तयार गरिएको छ ।

गत वर्षको अंकहरूलाई आवश्यकता अनुसार पुनःवर्गीकरण तथा पुनः सामूहीकरण गरिएका छन् ।

प्रस्तुत वित्तीय विवरण कोषको सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०९/२८ गते बसेको बैठकबाट पारित गरिएको छ ।

वित्तीय विवरणको प्रस्तुतिमा निम्न लिखित लेखा नीति तथा टिप्पणीहरू अबलम्बन गरिएको छ ।

१. दीर्घकालीन सम्पत्तिहरू :

क) सम्पत्ति तथा उपकरण *(Property, Plant and Equipment)* :

सम्पत्ति तथा उपकरण त्यस्ता भौतिक सम्पत्ति तथा उपकरणहरू हुन् जसको अवधि १ वर्ष भन्दा बढी हुन्छ र त्यस्ता सम्पत्ति तथा उपकरण उत्पादन र प्रशासनिक कार्यमा प्रयोग गरिन्छ ।

संस्थामा सो सम्पत्ति तथा उपकरण प्रयोग गर्दा संभाव्य भविष्यका आर्थिक लाभहरू प्रवाह हुन सक्ने भएमा र मुल्य निधार्रण गर्न सकिने भएमा सम्पत्ति तथा उपकरणमा लेखाय्न गरिन्छ । सम्पत्ति तथा उपकरण सुरूवातमा मापन गर्दा लागत (Cost) मुल्यमा मापन गरिन्छ । लागतका तत्वहरूमा खरिद मुल्य, आयात कर तथा अन्य फिर्ता नहुने खरिद करहरू (जसबाट व्यापारिक छुटहरू घटाइन्छ) पर्दछन् । कोषले सम्पत्तिहरूमा निम्नानुसार ह्रासदर कायम गरेको छ र आयकरको व्यवस्था अनुसार नै घट्दो क्रममा ह्रासकट्टी गर्ने नीति अबलम्बन गरिएको छ ।

सि.न	सम्पत्तिको समूह	आयु (वर्ष)	ह्रासदर
१.	भवन	४० बर्ष सम्म	५ %
२.	कार्यलय सामान (कम्यूटर, फर्निचर र विद्युत्तीय सामान)	७ बर्ष सम्म	२५ %
३.	कार्यालय परिवहन	७ बर्ष सम्म	२० %
४.	अन्य स्थिर सम्पत्ति	१० बर्ष सम्म	१५ %
५.	अमूर्त सम्पत्ति	५ बर्ष	२० % (Straight Line Method)

कोषको भौतिक सम्पत्तिको विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

सम्पत्तिको विवरण	जग्गा	भवन	कार्यालय सामान	कार्यालय परिवहन	अन्य सम्पत्ति	जम्मा
	रकम रू.	रकम रू.	रकम रू.	रकम रू.	रकम रू.	रकम रू.
स्थिर सम्पत्तिको परल मोल	२२०,९२६,९४९	१९७,४५४,४२४	२७,०४५,७१४	१६,६९४,६७०	८०,७८१	४६२,२०२,५३८
यस वर्षको थप	-	७७५,९७६	४,४५०,१९३	६,८४७,७७०	२५३,३४३	१२,३२७,२८१
बिक्रि/अपलेखन	-	-	-	-	-	-
जम्मा परल मोल	२२०,९२६,९४९	१९८,२३०,४००	३१,४९५,९०७	२३,५४२,४४०	३३४,१२४	४७४,५२९,८१९
ह्रास कट्टी						
२०७९/४/१ सम्मको ह्रास कट्टी	-	१२,९१२,९९१	११,९३३,२३९	९,७७९,६३०	५०,५०१	३४,६७६,३६१
बिक्रि/अपलेखनमा ह्रास कट्टी	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको ह्रास कट्टी		९,२४६,०१७	४,६२१,९८८	१,९११,२२९	३०,८६६	१५,८१०,१००
जम्मा ह्रास कट्टी	-	२२,१५९,००८	१६,५५५,२२७	११,६९०,८५९	८१,३६७	५०,४८६,४६१
२०८०/०३/३१ मा सम्पत्तिको ह्रास कट्टीपछिको मूल्य	२२०,९२६,९४९	१७६,०७१,३९२	१४,९४०,६८०	११,८५१,५८१	२५२,७५७	४२४,०४३,३५९
२०७९/३/३१ मा सम्पत्तिको ह्रास कट्टीपछिको मूल्य	२२०,९२६,९४९	१८४,५४१,४३३	१५,११२,४७९	६,९१५,०४०	३०,२८०	४२७,५२६,१८१

ख) अमूर्त सम्पत्ति *(Intangiable Assets)*

अमूर्त सम्पत्ति भन्नाले भौतिक अस्तित्व नभएको पहिचान योग्य अमौद्रिक सम्पत्ति बुझिनेछ। निम्न शर्तहरू पूरा गरेमा सम्पत्ति अमुर्त सम्पत्तिको रूपमा पहिचान योग्य भएको मानिन्छ :

- सम्पत्तिलाई अलग्याउन मिल्ने, अर्थात संस्थाबाट अलग वा विभाजन गरी एकल वा सामुहिक रूपमा सम्बन्धित करार, पहिचान योग्य सम्पत्ति वा दायित्वसँग बिक्रि, हस्तान्तरण, इजाजत प्रदान, वहाल वा विनिमय गर्नसकिने भएमा,
- करार वा अन्य कानुनी अधिकारबाट उत्पन्न हुने भएमा त्यस्ता अधिकार संस्थाबाट वा अन्य अधिकार र दायित्वबाट अलग गर्न वा हस्तान्तरण गर्न सकिने वा नसकिने कुराले पहिचान योग्यतामा असर नपर्ने हुन्छ।
- हाल कोषमा अमूर्त सम्पत्तीको रूपमा सफ्टवेयर रहेको र त्यसको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

सम्पत्तिको विवरण	सफट्वेयर रकम रू.
अमूर्त सम्पत्तिको मोल	८,०४९,५३७
यस वर्षको थप	४३८,४४०
विक्री/अपलेखन	–
जम्मा	८,४८७,९७७
ह्रास कट्टी	
२०७९/४/१ सम्मको ह्रास कट्टी	४,२०४,९६६
विक्री/अपलेखनमा ह्रास कट्टी	–
यस वर्षको ह्रास कट्टी	८१८,८९८
जम्मा ह्रास कट्टी	५,०२३,८६४
२०८०/०३/३१ अनुसार ह्रास कट्टीपछिको मूल्य	३,४६४,११३
२०७९/३/३१ अनुसार ह्रास कट्टीपछिको मूल्य	३,८४४,५७१

२. **वित्तीय सम्पत्तिहरू**:

- वित्तीय सम्पत्तिमा गरिएको लगानीको प्रारम्भिक लेखाङ्कन ाबष्च खबगिभ मा गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ।

  वित्तीय सम्पतिको वर्गिकरण प्रारम्भिक पहिचान पश्चात पछिको मापन कसरी गरिन्छ भन्नेमा आधारित हुन्छ। तसर्थ, प्रारम्भिक पहिचान पछि, वित्तीय सम्पत्तिलाई निम्न वमोजिम वर्गिकरण गरिन्छ।

- परिशोधित लागत (Amortised cost) मा गरिएको वित्तीय सम्पत्ति
- उचित मुल्य (Fair Value) मा गरिएको वित्तीय सम्पति

वित्तीय सम्पत्तिको वर्गीकरण निम्न बमोजिम गरिएको छ :

क) ऋण उपकरण

ख) इक्वीटि उपकरण

ऋण उपकरणहरू

ऋण उपकरणहरूको पछिल्लो मापन कोषको सम्पत्ति तथा सम्पत्तिको नगद प्रवाहलाई व्यवस्थापन गर्ने व्यावसायीक नमुनामा निर्भर गर्दछ। कोषले मुख्यतया आफ्नो ऋण उपकरणलाई तीन मापन वर्गमा वर्गीकरण गर्दछ।

१. **परिशोधित लागत** *(Amortised cost)*: जुन सम्पत्ति करार बमोजिमको नगद प्रवाह संकलनको लागि राखिएको तथा सो नगद प्रवाहमा सावाँ तथा ब्याजको भुक्तानी रहेको छ भने उक्त नगद प्रवाहलाई परिशोधित लागतमा मापन गरिएको छ। ऋण उपकरण जसलाई पछि परिशोधित लागतमा मापन गरिएको छ र हेजिंग सम्बन्धको हिस्सा होइन भने सो सम्पत्ति अपलेखन वा हानी भएको अवस्थामा सो को लाभ तथा नोक्सानलाई नाफा वा नोक्सानमा

लेखांकन गरिने छ। उक्त सम्पत्तिको ब्याज आम्दानीलाई प्रभावकारी ब्याजदर (Effective interest rate) विधि प्रयोग गरी वित्तीय आम्दानीको रूपमा राखिने छ। अन्य ऋण उपकरण लगानीको हकमा कुपन ब्याजदरलाई नै प्रभावकारी ब्याजदर मानी लेखाय्न गरिएको छ।

२. **अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण मार्फत बजार मूल्यः** जुन सम्पत्ति करार बमोजिमको नगद प्रवाह संकलन तथा बिक्रिको लागि राखिएको छ र उक्त नगद प्रवाहमा सावाँ तथा ब्याजको भुक्तानी रहेको छ भने उक्त नगद प्रवाहलाई अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण मार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएको छ। सम्पत्तिको नाफा वा नोक्सानी विवरणमा लेखाय्कन गर्ने इम्पेयरमेन्ट लाभ वा नोक्सानी, ब्याज आम्दानी तथा विदेशी मुद्राको दर परिवर्तन बाहेकको कारणले बाँकी मूल्यमा भएको परिवर्तनलाई अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण मार्फत लेखाय्न गर्नुपर्छ। जब कुनै वित्तीय सम्पत्तिको अपलेखन हुन्छ, उक्त सम्पत्तिको अघिल्लो अन्य विस्तृत आम्दानी विवरणमा लेखाय्कन गरी सञ्चयी (Cumulative) लाभ वा नोक्सानीलाई पूँजीबाट नाफा वा नोक्सानमा पुनः वर्गीकरण गरी अन्य लाभ वा हानीको रूपमा लेखाङ्कन गर्नुपर्दछ। सो सम्पत्तिको ब्याज आम्दानीलाई प्रभावकारी ब्याजदर बिधि प्रयोग गरी वित्तीय आम्दानीको रूपमा राखिने छ।

३. **नाफा वा नोक्सान विवरण मार्फत बजार मूल्य :** परिशोधित लागत वा अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण मार्फत वास्तविक मूल्यको मापदण्ड पूरा नगरेका सम्पत्तिहरूको वास्तविक मूल्यलाई नाफा वा नोक्सान विवरण मार्फत मापन गरिने छ। ऋण उपकरण जसलाई पछि परिशोधित लागतमा मापन गरिएको छ र हेजिंग सम्बन्धको हिस्सा होइन भने सो सम्पत्ति अपलेखन वा हानी भएको अवस्थामा सो को लाभ तथा नोक्सानलाई नाफा वा नोक्सानमा लेखाङ्कन गर्ने तथा सोसँग सम्बन्धित अवधिमा नाफा वा नोक्सान विवरणमा अन्य लाभ तथा नोक्सानमा खुद र कम प्रस्तुत गर्ने। सो सम्पत्तिको ब्याज आम्दानीलाई वित्तीय आम्दानीको रूपमा राखिने छ।

इक्विटी उपकरणहरू

कोषले सबै इक्विटी उपकरणहरूलाई पछि वास्तविक मूल्यमा मापन गरेको छ। कोषले पूँजीगत लगानीको बजार मूल्याङ्कन लाभ वा नोक्सानलाई अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण प्रस्तुत गर्ने विकल्प अवलम्बन गरेको अवस्थामा त्यसमा पछि वास्तविक मूल्यको लाभ तथा नोक्सानलाई नाफा वा नोक्सान विवरण मार्फत पुनः वर्गीकरण गरिने छैन। उक्त लगानीहरूबाट आर्जन हुने लाभांशलाई नाफा वा नोक्सानीमा अन्य आम्दानीको रूपमा कोषले सो र कम प्राप्त गर्ने अधिकार सृजना हुनासाथ लेखाङ्कन गरेको छ।

नाफा वा नोक्सान विवरण मार्फत वास्तविक मूल्य मापन गर्ने वित्तीय सम्पत्तिको बजार मूल्यमा भएको परिवर्तनलाई नाफा वा नोक्सान विवरणमा अन्य लाभ तथा नोक्सानको रूपमा लेखाय्कन गरिएको छ। अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण मार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन हुने पूँजीगत लगानीहरूमा हानी (Impairment) वा हानीफिर्ता (Impairment writeback) लाई अन्य वास्तविक मूल्यको परिवर्तनभन्दा छुट्टै प्रस्तुति गरिएको छैन।

वित्तीय सम्पत्तिहरूको इम्पेयरमेन्ट

कोषले परिशोधित लागत तथा अन्य विस्तृत आम्दानी विवरण मार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन हुने सम्पत्तिको अनुमानित उधारो जोखिमलाई अगाडि बढ्ने आधारमा मूल्याय्कन गरेको छ। सम्पत्तिको हानी (Impairment) कार्यान्वयन बिधि सोमा भएको ऋण जोखिमको वृद्धिमा निर्भर हुन्छ।

आसामी बाँकीको लागि मात्रै कोषले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान ९ ले अनुमति दिए अनुसारको सहज विधि अनुसार आसामीको जीवनभरको अनुमानित हानीलाई आसामीको शुरूको मापनमा अनुसरण गरिएको छ ।

क) वित्तीय सम्पत्ति (मुद्दती तथा ऋण उपकरण)

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
मुद्दती हिसाब - कोष लगानी	२०,७५०,०००,०००	१८,२७०,०००,०००
मुद्दती हिसाब - कर्मचारी कल्याणकारी कोष लगानी	३५२,४२५,७३१	३५१,०६१,९५५
कर्मचारी सम्बन्धी अन्य लगानी	६२,६३०,५३२	४८,४१२,०००
बिकास ऋणपत्र २०८४ झ	५०,०००,०००	-
बिकास ऋणपत्र २०८४ ञ	६५,६२५,०००	-
बिकास ऋणपत्र २०८६	१७०,२००,०००	१७०,२००,०००
बिकास ऋणपत्र २०८५	८८,१२५,०००	८८,१२५,०००
जम्मा:	२१,५३९,००६,२६३	१८,९२७,७९८,९५५

ख) अन्य वित्तीय सम्पत्ति

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
धरौटी	१९०,४५५	१९४,४५६
कर्मचारी सापटी हिसाब	३२,४७७,७४९	२६,८७७,५४४
प्राप्त हुन बाँकी अनुदान	१,१४५,६९५,७९१	५१३,४७०,२१९
अग्रिम भुक्तानी	२,०१२,३१६	३०१,९८४
असूल हुने हिसाब अन्य	४५०,१००	४५८,८२८
लिन बाँकी दस्तुर	ढ०प	३००
पेश्की (कर्मचारी)	१,४१२,१३४	१०२,७७६
कट्टी हुन बाँकी कर्मचारी हिसाब (घर कर्जा बापत)	५६,१०२,७८५	-
मुद्दती हिसाब र बिकास ऋणपत्रहरूमा लिनुपर्ने व्याज	५६,४२८,४६०	३,२०३,८७३
जम्मा:	१,२९४,७६९,७८९	५४४,६०९,९७७

- कर्मचारी सापटी हिसाबमा कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको घर कर्जा, घर मर्मत कर्जा, कर्जा लगानीमा भुक्तानी गरिएको बीमा रकम र छ महिने समाजिक सापटी हिसाब संलग्न गरिएको छ ।
- २०७९-८० को असार मसान्तसम्म नेपाल सरकारबाट अनुदानको रूपमा रकम रू १,१४,५७,७८,२९४ प्राप्त गर्न बाँकी रहेको छ भने सहुलियतपूर्ण कर्जा सुरक्षण बापत नेपाल राष्ट्र बैंकलाई रकम रू ८२,५०३ फिर्ता गर्न बाँकी रहेको छ । दुबै रकमको समायोजन गर्दा लिनुपर्ने अनुदान रकम रू १,१४५,६९५,७९१ लिन बाँकी अनुदानको रूपमा देखाइएको छ ।

- लोकसेवा परिक्षा सञ्चालन खर्च, सवारी साधनको बीमा, पत्रपत्रिका खर्चमा अग्रीम भुक्तानी गरिएको छ।
- कोषले सुबिधा बापत दिएको कर्जा सुबिधाको Fair Value मूल्याङ्कन गर्दा रकम रू. ५,६१,०२,७८५ कर्मचारी सापटी हिसाबबाट कट्टा गर्न बाँकी रकमको रूपमा रहेको छ।
- लिन बाँकी ब्याज रकममध्ये सरकारी ऋणपत्रबाट प्राप्त गर्नुपर्ने ब्याज रकम रू ७८,९०,६८६ रहेको छ भने बाँकी रकम रू ४८,५३७,७७४ अन्य मुद्दती हिसाबको ब्याज रहेको छ।

३. **नगद तथा नगद समान**

नगद र नगद समान अर्न्तगत नगद मौज्दात, बैंकमा रहेको मौज्दात तथा माग तथा छोटो सूचनामा प्राप्त हुने रकममा र अधिग्रहण मितिबाट तीन महिना वा सो भन्दा कमको वास्तविक परिपक्कताका साथ अत्याधिक तरल वित्तीय सम्पत्ति समावेश हुन्छ। नगद र नगद समान वित्तीय स्थितिलाई परिशोधित लागतमा गरिन्छ।

कोषको नगद तथा विभिनन बैंक खाताहरूमा मौज्दात निम्न बमोजिम छन्।

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
नगद	-	२१,४१२
नेपाल बैक लि. काठमाण्डौ	१६४,९३१	११,१२३
राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक लि. टंगाल	१५,३८१,५६१	१८८,१६३
कृषि बिकास बैंक लि. काठमाण्डौ	६३०,५३०	१८३,११९
ग्लोवल आइ एम ई बैक लि. काठमाण्डौ	१०६,५६८,०७३	१११,६८१,६७०
प्रभु बैंक लि. काठमाण्डौ	४,७९१,९८३	८४६,८३८
लक्ष्मी बैक लि. काठमाण्डौ	१९,८४३,२७६	३,०००,३५१
माछापुच्छ्रे बैक लि. काठमाण्डौ	७,८४२,२४८	१,८४३,२१६
सनराइज बैंक लि. काठमाण्डौ	५,३६६,६१७	२८,२३५,०४५
बैंक अफ काठमाण्डौ लि. काठमाण्डौ	५,७३४,०३०	५,८६२,२४६
हिमालयन बैंक लि. काठमाण्डौ	२९५,३४८	१८,५२५
एभरेष्ट बैंक लि. काठमाण्डौ	७४,४३३,२२६	-
नेपाल क्रेडिट एण्ड कर्मश बैक लि. काठमाण्डौ	११४,४६८,९२५	५१,२९९,१२७
प्राइम बैक लि. काठमाण्डौ	२,७०२,२४६	३७,२००,४४५
नबिल बैंक लि. काठमाण्डौ	२४,३८३,६५३	१,३०९,८५१
सिटिजन्स् बैंक लि. काठमाण्डौ	२०,४७८,५९९	२०,९१५,१३९
सिदार्थ बैंक लि. काठमाण्डौ	११,०६०,४४९	३,४९४,०४०
सानिमा बैक लि. काठमाण्डौ	२८,८८५,३९८	१,२०६,५२३
कुमारी बैक लि. काठमाण्डौ	१५,९९०,५६८	४४,६१४,४१७
नेपाल इनभेष्टमेण्ट बैक लि. काठमाण्डौ	७,७६९,४८४	८,५२४,५६३
एन. आई .सी. एशिया बैक लि. काठमाण्डौ	२५,४३३,९९७	९,०६२,५२९
एन.एम.बी. बैक लि. काठमाण्डौ	१,३४२,१५५	१६,४४३,०१०

नेपाल राष्ट्र बैंक, कर्जा	७,२१६	५,५३९,३६४
नेपाल राष्ट्र बैंक, निक्षेप	२७,०४१	८२६,८१६
सेन्चुरी बैंक लि. काठमाण्डौ	१०४,५७४,६९६	१५,०३५,५१५
सानिमा बैक लि. काठमाण्डौ कल्याणकारी कोष	१२,७१२,५७७	५,६०६,६८६
नेपाल एस बि आई बैंक लि	१९,५७५,९२९	-
सिभिल बैक लि.	४,६१२,३९४	१९,६०६,२८५
नेपाल बङ्गलादेश बैक लि.	-	१४६,१६१
मेघा नेपाल बैक लि.	१०४,४५८,०७२	३,७४७,८०२
नेपाल बैक लि. बिराटनगर	१,००१	१,००१
नेपाल बैक लि. नारायणगढ	१८,२७७	१८,२७७
राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक लि. पृथ्वीचोक, पोखरा	३२४,५०८	३२४,५०८
माछापुच्छ्रे बैक लि, नेपालगंज	१,१३३,५४१	९७२,७८०
सिटिजन्स् बैंक लि. जनकपुर	१,३६२,४६६	१,२३६,५७४
सिटिजन्स् बैंक लि. धनगढी	१,८१४,४८५	९५९,९७०
सिटिजन्स् बैंक लि. सुर्खेत	२७८,५५०	३०७,३९०
सटिजन्स् बैंक लि. बिराटनगर	८५,२९४०	७,३४७,६४२
सटिजन्स् बैंक लि. चितवन	१,५३५,७३०	९३०,७५३
सटिजन्स् बैंक लि. पोखरा	४९३,४६३	४,९१२,१८३
राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक, लि. काठमाण्डौ विशालवजार, कर्मचारी सुरक्षण कोष	११,००८	११,००८
सनराइज बैंक लि. काठमाण्डौ कर्मचारी, औषधोपचार कोष	१,०८७	१,०८७
राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक लि. काठमाण्डौ बिशालवजार, कर्मचारी कल्याणकारी संचय कोष	६,९२०	६,९२०
जम्मा:	७४६,५१०,९६३	४१३,५००,०७१

४. मौज्दात :

कोषमा उपलब्ध पशुधन सुरक्षण सामग्री ट्याग, ट्यागिङ मेसिन र ट्यागकटरको मौज्दातको रूपमा देखाइएको छ । मौज्दातलाई लागत वा (Net Realisable Value) मध्ये कम मुल्यमा मापन गरिएको छ । कोषले अन्तिम मौज्दातलाई प्रथम प्रविष्टि प्रथम निष्काशन प्रणली (FIFO) अनुसार गणना गर्ने गरेको छ र सोहि आधारमा लेखाङ्कन गरिएको छ ।

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
अन्तिम मौज्दात (पशुधन सुरक्षण सामाग्री)	१,३४८,४५३	२,१८४,६७१
जम्मा:	१,३४८,४५३	२,१८४,६७१

५. आयकर सम्पत्ति

क) चालु आयकर सम्पत्ति

चालु कर दायित्व (वा फिर्ता प्राप्ति) चालु वर्षको करयोग्य आयमा निर्भर गर्दछ । करयोग्य आय नाफा वा नोक्सान

विवरणमा देखाइएको नाफाभन्दा फरक पर्न सक्छ। चालु वर्षको आयकर, आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम गणना गरिएको छ। सो बमोजिम यस आर्थिक वर्षमा आयकर रकम रू १६,५६,००१,५६५ कायम भएको छ। सम्पूर्ण आयकर समायोजन पश्चात बढी भुक्तानी भएको रकम रू ९४,७३९,४९२ आयकर सम्पत्तिको रूपमा देखाइएको छ।

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
अग्रिम आयकर	१,७५०,७४१,०५७	१,०२१,०६९,२७८
आयकर दायित्व	१,६५६,००१,५६५	१,३००,६७३,०२८
जम्मा:	९४,७३९,४९२	(२७९,६०३,७५०)

ख) स्थगन कर दायित्व/सम्पत्ति

स्थगन कर दायित्व भनेको भविष्यमा तिर्नु पर्ने कर दायित्व हो जुन वर्तमान अस्थाई फरकको कारण सृजना हुन्छ। स्थगन कर सम्पत्ति भनेको भविष्यमा फिर्ता हुने त्यस्तो आयकर हो जो निम्न कुराहरूबाट उत्पन्न हुन्छ :-

- घटाउन मिल्ने अस्थाई फरक अघि सारिएको र प्रयोग नभएको कर घाटाहरू
- अघि सारिएको र प्रयोग नभएको कर समायोजनहरू

यस आर्थिक वर्षमा स्थगन करको हिसाब निम्नानुसार गरिएको छ।

विवरण	वित्तिय विवरण आधार रकम	कर आधार रकम	अस्थाई फरक रकम	कर दर	स्थगन कर सम्पत्ति)/दायित्व
स्थिर सम्पत्ति					
वित्तिय विवरण अनुसार बाँकी रकम	४२७,४०७,४७३				
न्यूनः वित्तिय विवरण अनुसार जगगाको मुल्य	२२०,९२६,९४९				
बाँकी स्थिर सम्पत्ति	२०३५८०४२४	२२७,१६४,८९५	२०५८४३७१	३०	६१७५३११
कर्मचारी पेन्सन तथा विदा सुविधा	-	१५४,६६७,७०८			
यस वर्ष भुक्तानी गरेको रकम		१२,४३६,७३०			
बाँकी	-	१४२,२३०,९७८	१४२,२३०,९७८)	३०	४२,६६९,२९३
खुद स्थगन कर स्थगन कर					४८८४४६०४

६. शेयर पुँजी

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ को व्यवस्था अनुसानर कोषको अधिकृत पूँजी रू. १० अर्ब रहेको छ भने जारी तथा चुक्ता पूँजी पनि रू. १० अर्ब नै रहेको छ।

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
अधिकृत पूँजी	१०,०००,०००,०००	१०,०००,०००,०००
चुक्ता पूँजी	१०,०००,०००,०००	१०,०००,०००,०००
जम्मा:	१०,०००,०००,०००	१०,०००,०००,०००

कोषको चुक्ता पूँजीमध्ये नेपाल सरकारको ९० प्रतिशत र नेपाल राष्ट्र बैंकको १० प्रतिशत स्वामित्व रहेको छ। पूँजी स्वामित्वको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ :

शेयरधनी	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	९,०००,०००,०००	९,०००,०००,०००
नेपाल राष्ट्र बैंक	१,०००,०००,०००	१,०००,०००,०००
जम्मा:	१०,०००,०००,०००	१०,०००,०००,०००

७. जगेडा, कोष तथा संचित नाफा:

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
साधारण जगेडा	२७६,०६९,४७५	२७६,०६९,४७५
कर्जा सुरक्षण कोष	५,२१३,०९०,७७०	३,५५०,४३६,०९०
निक्षेप सुरक्षण कोष	८८२,३२६,०३७	८८२,३२६,०३७
निक्षेप सुरक्षण जोखिम कोष	६,१९३,६०१,७३१	४,३६९,८६०,९६५
बिमाङ्कीय पुर्नमुल्याङ्कन कोष	४५,४१५,६७४	५८,७३७,२३०
संचित नाफा	५२६,०८१,४७५	१५६,१५२,७५२
जम्मा:	१३,१३६,५८५,१६२	९,२९३,५८२,५५०

- **साधारण जगेडा :** साधारण जगेडा कोषमा आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा रू २७ करोड ६० लाख रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९।८० पनि कुनै रकम विनियोजन नभएकाले रू २७ करोड ६० लाख रहेको छ।
- **कर्जा सुरक्षण कोष :** निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ को दफा ३८ को उपदफा (१)(ख) बमोजिम कर्जा सुरक्षण कोष सृजना गरिएको छ। कर्जा सुरक्षण कोषमा आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा रू रू ३ अर्ब ५५ करोड ४ लाख रहेकोमा यस आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा थप रू १ अर्ब ६६ करोड २६ लाख विनियोजन गरी रू ५ अर्ब २१ करोड ३० लाख रहेको छ।
- **निक्षेप सुरक्षण कोष :** निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ को दफा ३८ को उपदफा (१) (क) बमोजिम निक्षेप सुरक्षण कोष सृजना गरिएको छ। निक्षेप सुरक्षण कोषमा आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा रू.८८ करोड २३ लाख रहेकोमा यस आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा पनि रू ८८ करोड २३ लाखनै रहेको छ।
- **निक्षेप सुरक्षण जोखिम कोष:** निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ को दफा ३९ बमोजिम निक्षेप सुरक्षण कोषमा जम्मा भएको वार्षिक सुरक्षण शुल्क बापतको रकमबाट प्रशासनिक खर्च कट्टा गरि बाँकी रहन आउने रकम जम्मा गर्ने गरी निक्षेप सुरक्षण जोखिम कोष सृजना गरिएको छ। यस कोषको रकम सुरक्षित निक्षेपको दाबी भुक्तानी वा शोधभर्नाको लागि मात्र खर्च गर्न सकिने छ। निक्षेप सुरक्षण जोखिम कोषमा आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा रू. रू ४ अर्ब ३६ करोड ९८ लाख रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा रू १ अर्ब ८२ करोड ३७ लाख थप गरी

रू ६ अर्ब १९ करोड ३६ लाख निक्षेप सुरक्षण जोखिम कोषमा जम्मा रहेको छ ।

- **बिमाङ्ककीय पुर्नमुल्यात्तन कोषः** बिमाङ्ककीय मुल्याङ्कनको क्रममा कर्मचारी उपदान तथा पेन्सनको लागि सृजित व्यवस्था अनुरूप यस कोषको व्यवस्था गरिएको छ । आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा रकम रू ५ करोड ८७ लाख रहेकोमा आर्थिक बर्ष २०७९।८० मा रकम रू १ करोड ३३ लाखको दायित्व कमी भएको कारण रकम रू ४ करोड ५४ लाख मात्र बिमाङ्ककीय पुर्नमुल्याङ्कन कोषमा रहेको छ ।
- **सञ्चित नाफा :** निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐनमा उल्लेख भएका सम्पूर्ण कोषहरूको लागि आवश्यक रकम विनियोजन पश्चात उपलब्ध रकमलाई संचित नाफामा देखाउने गरिएको छ । आ.व २०७९।८० मा संचित नाफा रकम रू ५२ करोड ६५ लाख रहेको छ ।

८. कर्मचारी अवकाश कोष तथा दायित्व

कोषका कर्मचारीहरूको रोजगार पश्चातका कर्मचारी दायित्वलाई कर्मचारी स्थाई रूपमा कोषमा नियुक्ति भएको वर्षबाट पहिचान गर्दछ । त्यस्ता दायित्वको मापन उचित मूल्य (Fair Value) मा गर्ने गरिएको छ । सो अनुसार कर्मचारी उपदान लाभ, कर्मचारी पेन्सन लाभ, कर्मचारी विरामी विदा र कर्मचारी घर विदालाई (Certified Actuary) बाट प्राप्त बिमाङ्ककीय मुल्याङ्कन प्रतिवेदन (Actuarial Valuation Report) को आधारमा मुल्याङ्कन गराई वित्तीय विवरण तयार गरिएको छ ।

दीर्घकालीन कर्मचारी अवकाश कोष तथा दायित्वहरू निम्न बमोजिम रहेको छ :

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
कर्मचारी कल्याणकारी कोष	३६१,०६२,१४३	३५६,६६८,६४१
कर्मचारी पेन्सन कोष	१०८,६२६,१४५	९५,१२६,४४७
कर्मचारी उपदान कोष	२३,९६७,८६३	२४,२४१,०४८
कर्मचारी सञ्चित घर र विरामी बिदा रकम	११,३५०,८०७	९,०९७,३८३
कर्मचारी सुरक्षण कोष	३३,०११,१८९	२४,९६७,९१०
कर्मचारी औषधोपचार कोष	२४,८७९,६५८	१९,६९९,९६०
कर्मचारी कल्याणकारी संचय कोष	२८,२२८,३४४	१९,६५४,९०३
जम्माः	५९१,१२६,१४९	५४९,४५६,२९२

चालु कर्मचारी अवकाश कोष तथा दायित्वहरू निम्न बमोजिम रहेको छ :

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
कर्मचारी पेन्सन कोष	८,४२२,०१९	७,१६३,६०२
कर्मचारी उपदान कोष	१,२१७,२०८	१,२१७,२०८
कर्मचारी सञ्चित घर र विरामी बिदा रकम	१,०८३,६६६	८७६,३०५
जम्माः	१०,७२२,८९३	९,२५७,११५

उपदान कोष

कोषले अवकाशको बेला प्रदान गर्ने उपदान लाभको लागि आ.व २०७८/७९ मा यकिन गरेको उपदान दायित्व बराबरको रकम नागरिक लगानी कोष मार्फत व्यवस्थापन गर्न थालेको छ। आ.व २०७९/८० मा उक्त कोषबाट सेवा निवृत्त कर्मचारी लाई रू २७३,१८५ भुक्तानी भएको छ। योजनाकर्ताको सुझाव वा आवश्यकता अनुसार बेला बेलामा उपदान कोषको बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन गरिनेछ।

घर विदा सुविधाः

घर विदा सुविधा अन्तर्गत आ.व २०७९/८० को लागि रकम रू ६,०७०,५४६ दीर्घकालीन दायित्व तथा रकम रू ५९६,१८० चालु दायित्व गरी कूल रकम रू ६६,६६,७२६ को दायित्व सृजना गरिएको छ। दायित्व सृजना गर्न अबलम्वन गरिएका मुख्य मान्यताहरू निम्न बमोजिम रहेका छन् :

विवरण	**मान्यता**
डिस्काउन्ट दर	८% प्रति वर्ष
निकाल्ने दर	युवा अवस्थामा १०% र वृद्ध अवस्थामा २% प्रति वर्ष
तलव भत्ता वृद्धि दर	८% प्रति वर्ष

बिरामी विदा सुविधाः

बिरामी विदा सुविधा अन्तर्गत आ.व २०७९/८० को लागि रकम रू ५,२८०,२६१ दीर्घकालीन दायित्व तथा रकम रू ४८७,४८६ चालु दायित्व गरी कूल रकम रू ५७,६७,७४७ को दायित्व सृजना गरिएको छ। दायित्व सृजना गर्न अबलम्वन गरिएका मुख्य मान्यताहरू निम्न बमोजिम रहेका छन् :

विवरण	**मान्यता**
डिस्काउन्ट दर	८% प्रति वर्ष
निकाल्ने दर	युवा अवस्थामा १०% र वृद्ध अवस्थामा २% प्रति वर्ष
तलव भत्ता वृद्धि दर	८% प्रति वर्ष

पेन्सन सुविधाः

बिरामी विदा सुविधा अन्तर्गत आ.व २०७९/८० को लागि रकम रू. ज्ञण्ड,टद्दट,ज्ञद्धछ दीर्घकालीन दायित्व तथा रकम रू ८,४२२,०१९ चालु दायित्व गरी कूल रकम रू ११,७०,४८,१६५ को दायित्व सृजना गरिएको छ। दायित्व सृजना गर्न अबलम्वन गरिएका मुख्य मान्यताहरू निम्न बमोजिम रहेका छन् :

विवरण	**मान्यता**
डिस्काउन्ट दर	८ % प्रति वर्ष
पेन्सन वृद्ध दर दर	५.५% प्रति वर्ष
तलव भत्ता वृद्धि दर	८% प्रति वर्ष

९. चालु दायित्व

प्रारम्भिक पहिचान पश्चात दायित्व कसरी मापन हुन्छ भन्ने आधारमा वित्तीय दायित्वको वर्गिकरण हुन्छ । वित्तीय दायित्वको प्रारम्भिक पहिचान उचित मुल्यमा (Fair Value) गरिन्छ । पछिको मापनमा वित्तीय दायित्वको वर्गीकरण निम्न प्रकार हुने गर्छनः

- यदि वित्तीय दायित्वहरू कारोबारको लागि धारण गरिएको भए पछि मापन गर्दा, लेखाङ्कन बेमेल घटाउन, नाफा नोक्सान विवरण मार्फतको बजार मुल्यमा 'fair value through profit or loss' मा गरिन्छ ।
- यदि वित्तीय दायित्वहरू भुक्तानी मितिसम्मको लागि धारण गरिएको भए पछि मापन गर्दा लेखाङ्कन बेमेल घटाउन परिशोधित लागत (Amortised Cost) मा गरिन्छ ।

व्यापारिक तथा अन्य दायित्व :

विवरण	२०७९/८० रकम रू.	२०७८/७९ रकम रू.
स्वीकृत दावीमध्ये भुक्तानी दिन बाँकी क्षतिपूर्ति	२९५,४८२,२५५	१६५,४८३,३२५
लेखापरीक्षण शुल्क	९६०,५००	४४६,०००
अग्रिम सुरक्षण दस्तुर	९,६४०	४५५,४२६
निर्माण व्यवसायको निर्माण कोष र रिटेन्सन रकम	३१४,६७६	३,५२१,८९४
तिर्न बाँकी अन्य हिसाब	१८,२७७,५१९	१८,५३०,२७५
अग्रिम करकट्टी	४४१,८०६	४१३,६२१
बोनस व्यवस्था	९८,७७६,२४०	४३,६३८,९८६
बैक पेन्डीङ्ग हिसाब (बैक जम्मा)	१४,८८९	११६,६५०
तिर्न बांकी भयाट	१५,३११	१०,४७१
जम्माः	**४१४,२९२,८३५**	**२३२,६१६,६४७**

१०. सम्भावित दायित्वः आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा सम्भावित दायित्व रू १४ खर्ब ४० अर्ब रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा सो दायित्व निम्न बमोजिम रहेको छ :

(क) निक्षेप सुरक्षण क्षेत्र तर्फ रकम रू. १२ खर्व ३२ अर्ब बराबरको रकम सुरक्षण भएको छ ।

(ख) कर्जा सुरक्षण तर्फः

- पशुधन कर्जा सुरक्षण तर्फ रू. २० करोड १ लाख बराबरको कर्जा सुरक्षण भएको छ । सो सुरक्षण रकमको हुन सक्ने अधिकतमा दावी रू. १८ करोड १ लाख रहेको छ ।
- कृषि कर्जा सुरक्षण तर्फ रू. ११ अर्ब १३ करोड ४८ लाख बराबरको कर्जा सुरक्षण भएको छ । सो सुरक्षण रकमको हुन सक्ने अधिकतमा दावी रू. ८ अर्ब ९० करोड ७८ लाख रहेको छ ।
- साना तथा मझौला उद्यम कर्जा सुरक्षण तर्फ रू. १३ अर्ब ३४ करोड ९६ लाख बराबरको कर्जा सुरक्षण भएको छ । सो सुरक्षण रकमको हुन सक्ने अधिकतमा दावी रू. १० अर्ब ६७ करोड ९६ लाख रहेको छ ।
- लघु वित्त तथा विपन्न वर्ग कर्जा सुरक्षण तर्फ रू. १ खर्ब ९१ अर्ब ८४ करोड २५ लाख बराबरको कर्जा सुरक्षण भएको छ । सो सुरक्षण रकमको हुन सक्ने अधिकतमा दावी रू. १ खर्ब ४३ अर्ब ८८ करोड १९

लाख रहेको छ।

- सहुलियतपूर्ण कर्जा सुरक्षण तर्फ रू. ५८ अर्ब ११ करोड ५३ लाख बराबरको कर्जा सुरक्षण भएको छ। सो सुरक्षण रकमको हुन सक्ने अधिकतमा दावी रू. ४३ अर्ब ५८ करोड ६४ लाख रहेको छ।
- कोषको नाममा दुई ओटा उत्प्रेषण मुद्दा रहेकामा अन्तिम फैसला हुने क्रममा रहेको छ।

११. **आयको लेखाङ्कन नीतिः**

आम्दानीको लेखाङ्कन

कोषले प्रदान गरेको सेवाहरूबाट उत्पन्न आय, निम्न लिखित सबै मापदण्डहरू पुरा भएमा पहिचान गरिन्छस्

(१) प्रतिवेदन मितिमा कार्यसिद्धिको चरण विश्वसनीयतासँग मापन हुने भएमा,

(२) कारोबारको सम्बन्धमा खर्च वा खर्च हुन सक्ने धनराशी विश्वसनीयतासंग मापन हुने भएमा,

(३) निक्षेप र कर्जा सुरक्षण बापत प्राप्त शुल्कलाई प्रोदभावी आधारमा यस आ.वामा आम्दानी जनाइएको छ।

सरकारी अनुदान

सरकारी अनुदान (उचित मुल्यमा मापन गरिने अमौद्रिक अनुदान समेत) देहाय बमोजिम कुराहरूमा आश्वस्त भएपछिमात्र पहिचान गरिन्छ :

- कोषले सरकारी अनुदानसँग सम्बन्धित शर्तहरूको पालना गर्नेछ,
- सरकारी अनुदान पाइनेछ।

सम्पत्तिसँग सम्बन्धित अनुदानको प्रस्तुतीकरण :

सम्पत्तिसँग सम्बन्धित सरकारी अनुदानलाई (उचित मुल्यमा मापन गरिएको अमौद्रिक सम्पत्ति समेत) वासलातमा स्थगन आयको रूपमा वा सम्पत्तिको किताबी मुल्यबाट कटौती गरेर प्रस्तुत गरिन्छ।

आयसँग सम्बन्धित अनुदानको प्रस्तुतिकरण

आयसँग सम्बन्धित अनुदान कहिले काही आय विवरणमा अलग्गै वा 'अन्य आय' जस्तो सामान्य शिर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ। वैकल्पिक रूपमा तिनीहरूलाई सम्बन्धित खर्चबाट कटौती गर्न पनि सकिन्छ।

क) सुरक्षण दस्तुर – निक्षेप सुरक्षण र कर्जा सुरक्षण दस्तुर

सुरक्षण दस्तुरलाई प्रोदभावी आधार (Accrual Basis) मा लेखाङ्ककन गरिएको छ। कर्जा सुरक्षण दस्तुरको हकमा अग्रीम सुरक्षण दस्तुर प्राप्त हुने र सो बापत श्रावणमा प्राप्त हुने दस्तुरले पौष मसान्तसम्मको दायित्व भुक्तानी गर्नुपर्ने र माघमा प्राप्त हुने दस्तुरले असार मसान्तसम्मको दायित्व भुक्तानी गर्नुपर्ने भएकाले उक्त अबधिको सुरक्षण दस्तुर सोही अबधिको आम्दानीको रूपमा लेखाङ्कन गर्ने नीति रहेको छ। निक्षेप सुरक्षण र कर्जा सुरक्षण दस्तुरलाई छुट्टाई निक्षेप सुरक्षण र कर्जा सुरक्षणको फरक फरक वित्तीय विवरण तयार गरिएको छ। कर्जा सुरक्षण दस्तुर आम्दानीमा नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम समेत समावेश गरिएको छ।

विवरण	२०७९/८०			२०७८/७९		
	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.
निक्षेप सुरक्षण क्षेत्र		१,८६७,७९९,७४४	१,८६७,७९९,७४४		१,३७४,०८२,८४७	१,३७४,०८२,८४७
कर्जा सुरक्षण क्षेत्र	२,१३१,५०१,९५१		२,१३१,५०१,९५१	१,८७०,४६३,२१८		१,८७०,४६३,२१८
पशुधन सुरक्षण क्षेत्र	१०,००९,०००		१०,००९,०००	९,४६९,२१४		९,४६९,२१४
विपन्न तथा लघु कर्जा क्षेत्र	१,५०२,५१४,७०६		१,५०२,५१४,७०६	१,२९०,५१७,०५६		१,२९०,५१७,०५६
कृषि कर्जा क्षेत्र	६१,२०३,०७४		६१,२०३,०७४	४८,९२६,९०३		४८,९२६,९०३
साना तथा मझौला उद्यम क्षेत्र	७६,६६७,९१३		७६,६६७,९१३	६१,२३६,०१९		६१,२३६,०१९
सहुलियत पूर्ण क्षेत्र	४८१,१०७,२५७		४८१,१०७,२५७	४६०,३१४,०२७		४६०,३१४,०२७
जम्मा:	२,१३१,५०१,९५१	१,८६७,७९९,७४४	३,९९९,३०१,६९४	१,८७०,४६३,२१८	१,३७४,०८२,८४७	३,२४४,५४६,०६५

कर्जा सुरक्षण आम्दानीमा ५० प्रतिशत अनुदान नेपाल सरकारबाट प्रदान हुने गरेको छ भने पशुधन सुरक्षणको हकमा ८० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध हुँदै आएको छ ।

ख) ब्याज आम्दानी

मुद्दती निक्षेप, विकास ऋणपत्र तथा बचतपत्रमा भएको लगानीबाट प्राप्त ब्याज आम्दानीलाई प्रोदभावी आधार (Accrual Basis) मा जनाइएको छ । मुद्दती निक्षेप, विकास ऋणपत्र तथा बचतपत्रमा भएको लगानीबाट प्राप्त ब्याज आम्दानीलाई समान आधारमा निक्षेप सुरक्षण र कर्जा सुरक्षण कोषमा विभाजन गरिएको छ ।

आ.व २०७९।८० मा ब्याज बापत निम्नानुसार आय भएको छ :

विवरण	२०७९/८०			२०७८/७९		
	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.
मुद्दती लगानीबाट ब्याज आम्दानी	१,००५,२०८,६७२	१,००५,२०८,६७२	२,०१०,४१७,३४४	७२२,२८२,८०७	७२२,२८२,८०७	१,४४४,५६५,६१४
ऋणपत्रबाट ब्याज आम्दानी	८,२१०,४०९	८,२१०,४०९	१६,४२०,८१८	४,३३६,०२१	४,३३६,०२१	८,६७२,०४२
जम्मा:	१,०१३,४१९,०८१	१,०१३,४१९,०८१	२,०२६,८३८,१६२	७२६,६१८,८२८	७२६,६१८,८२८	१,४५३,२३७,६५७

ग) अन्य आम्दानी:

(क) कर्जा सुरक्षण बापत भुक्तानी गरिएको क्षतिपूर्ति असुली रकमलाई कर्जा कोषको अन्य आम्दानीमा देखाइएको छ । निक्षेप सुरक्षण बापत पूँजीकोष नपुग, समयमा भुक्तानी नगर्दा लाग्ने जरिवाना जस्ता आम्दानीलाई निक्षेप कोषको अन्य आम्दानीमा देखाइएको छ ।

(ख) पदपूर्ति वापत प्राप्त दस्तुर, कर्मचारीलाई घर जग्गा खरिद तथा मर्मत गर्नको लागि प्रदान गरेको तीस लाखसम्मको ऋणलाई वर्तमान मुल्य (Present Value) मा परिणत गर्दा सृजित अमौद्रिक आम्दानी समेतलाई वित्तीय आम्दानीमा देखाइएको छ । उक्त आम्दानीहरूलाई समान आधारमा निक्षेप सुरक्षण र कर्जा सुरक्षण कोषमा बाँडिएको छ ।

विवरण	२०७९/८०			२०७८/७९		
	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.
क्षतिपूर्ति असूली	२२,८८८,१२३	-	२२,८८८,१२३	१५,०५२,२२४		१५,०५२,२२४
निक्षेप सुरक्षण अन्य आम्दानी	-	५७,१०४	५७,१०४	-	-	-
वित्तीय आम्दानी	-	-	-	२,३४७,८०१	२,३४७,८०१	४,६९५,६०१
परीक्षा शुल्क आम्दानी	-	-	-	-		-
अन्य आम्दानी	२४५,८९३	२४५,८९३	४९१,७८७	२९,४१३,८७४	२९,४१३,८७४	५८,८२७,७४९
जम्मा:	**२३,१३४,०१७**	**३०२,९९७**	**२३,४३७,०१४**	**४६,८१३,८९९**	**३१,७६१,६७५**	**७८,५७५,५७४**

१२. दाबी भुक्तानी तथा सुरक्षण खर्च :

कोषमा प्राप्त हुने दाबी भुक्तानीलाई कोषले क्षतिपूर्ति खर्चको रूपमा लेखाङ्कन गर्ने गर्दछ। सुरक्षण खर्चमा कोषले पशुधन सुरक्षणको लागि प्रयोग हुने सामाग्रीहरूलाई लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ। आ.व २०७९/८० मा दाबी भुक्तानी तथा सुरक्षण खर्चमा निम्नानुसार रकम खर्च भएको छ।

विवरण	२०७९/८०			२०७८/७९		
	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.
सुरक्षण खर्च	१,८५९,८४८	-	१,८५९,८४८	२,३४१,९१४	-	२,३४१,९१४
शुरू मौज्दात	२,१८४,६७१		२,१८४,६७१	२,२३७,०२५		२,२३७,०२५
सुरक्षण खर्च	१,०२३,६३०		१,०२३,६३०	२,२८९,५६०		२,२८९,५६०
अन्तिम मौज्दात	(१,३४८,४५३)		(१,३४८,४५३)	(२,१८४,६७१)		(२,१८४,६७१)
दावी भुक्तानी	३९६,७९६,३३७		३९६,७९६,३३७	२७४,२६२,२७३		२७४,२६२,२७३
जम्मा:	**३९८,६५६,१८६**	-	**३९८,६५६,१८६**	**२७६,६०४,१८७**	-	**२७६,६०४,१८७**

१३. कर्मचारी सम्बन्धी खर्च :

यस आर्थिक वर्षमा गरिएका सबै कर्मचारी खर्चलाई प्रोदभावी आधार (Accrual Basis) मा लेखाङ्ककन गरिएको छ। कर्मचारी खर्चलाई छुट्टाउन मिल्ने हदसम्म छुट्टाई निक्षेप सुरक्षण र कर्जा सुरक्षणको फरक फरक वित्तीय विवरण तयार गरिएको छ भने छुट्टीन सक्ने खर्चलाई सोही हिसाबमा र छुट्टीन नसक्ने खर्चलाई कोषको व्यवसायको प्रकृति, कामको चाप अनुसार प्रशासनीक शिरोभार कर्जा तर्फ बढी केन्द्रित हुने भएकाले कर्जा र निक्षेपको लगि ७०/३० प्रतिशतको आधारमा कर्जा सुरक्षण र निक्षेप सुरक्षण कोषमा विभाजन गरिएको छ। आ.व २०७९।८० मा कर्मचारी सम्बन्धी खर्चलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

विवरण	२०७९/८०			२०७८/७९		
	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.
तलब भत्ता तथा अन्य सुबिधा	३९,८०२,९९२	१७,०५८,४२५	५६,८६१,४१८	३१,२६०,२२५	१३,३९७,२३९	४४,६५७,४६४
कर्मचारी पेन्सन, उपदान तथा अवकास सुबिधा	३,४८५,८६४	१,४९३,९४२	४,९७९,८०६	२,७१५,०३९	१,१६३,५८८	३,८७८,६२८
कर्मचारीसँग सम्बन्धी तालिम तथा अन्य खर्च	२,४१५,१५८	१,०३५,०६८	३,४५०,२२६	१०९,५२२	४६,९३८	१५६,४६०
कर्मचारी लाभ लागत	७,७९३,६३९	३,३४०,१३१	११,१३३,७६९	५,७९८,८५७	२,४८५,२२४	८,२८४,०८१
जम्मा:	**५३,४९७,६५३**	**२२,९२७,५६६**	**७६,४२५,२१९**	**३९,८८३,६४३**	**१७,०९२,९९०**	**५६,९७६,६३३**

१४. अन्य प्रशासनीक खर्च

यस आर्थिक वर्षमा गरिएका अन्य प्रशासनिक खर्चलाई प्रोदभावी आधार (Accrual Basis) मा लेखाङ्कन गरिएको छ। अन्य प्रशासनिक खर्चलाई छुट्टाउन मिल्ने हदसम्म छुट्टाई निक्षेप सुरक्षण र कर्जा सुरक्षणको फरक फरक आय विवरण तयार गरिएको छ।

छुट्टीन नसक्ने खर्चलाई कोषको व्यवसायको प्रकृति, कामको परिमाण अनुसार प्रशानिक शिरोभार कर्जा तर्फ बढी केन्द्रीत हुने भएकाले कर्जा र निक्षेपको लगि ७०/३० प्रतिशतको आधारमा कर्जा सुरक्षण र निक्षेप सुरक्षण कोषमा विभाजन गरिएको छ।

आ.व. २०७९।८० मा कोषमा भएको अन्य प्रशासनिक खर्चको विवरण निम्नानुसार रहेको छ :

विवरण	२०७९/८०			२०७८/७९		
	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.	कर्जा कोष रकम रू.	निक्षेप कोष रकम रू.	जम्मा रकम रू.
संचालक तथा अन्य सभा शुल्क र खर्च	२,३१२,७८६	९९१,१९४	३,३०३,९८१	२,५६८,७९६	१,१००,९१३	३,६६९,७०९
पदपूर्ति भत्ता र अन्य खर्च	८७१,८४२	३७३,६४७	१,२४५,४८९	४८५,६९३	२०८,१५४	६९३,८४७
लेखापरीक्षण खर्च	८१५,९१४	३४९,६७७	१,१६५,५९१	८५३,२९७	३६५,६९९	१,२१८,९९६
विजुली/पानी	१,०५२,०१२	४५०,८६२	१,५०२,८७४	१,१७०,२८०	५०१,५४९	१,६७१,८२८
टिकट/तार/टेलिफोन	५५०,३९१	२३५,८८२	७८६,२७३	७५८,१७५	३२४,९३२	१,०८३,१०७
बैदेशिक भ्रमण खर्च	२,२४८,७३३	९६३,७४३	३,२१२,४७६	-	-	-
इन्धन खर्च	९८९,७०८	४२४,१६१	१,४१३,८६९	८००,९५३	३४३,२६६	१,१४४,२१९
बीमा प्रिमियम	२४५,७५८	१०५,३२५	३५१,०८३	५५५,१८१	२३७,९३५	७९३,११६
विज्ञापन खर्च	१,१८७,०५३	५०८,७३७	१,६९५,७९०	६१७,९०१	२६४,८१५	८८२,७१५
मसलन्द तथा छपाई खर्च	२,६९७,६८९	१,१५६,१५३	३,८५३,८४२	३,१८१,४९१	१,३६३,४९६	४,५४४,९८७
सुरक्षा तथा अन्य करार खर्च	२,००१,८३६	८५७,९३०	२,८५९,७६५	१,१०१,१४७	४७१,९२०	१,५७३,०६७
वार्षिकोत्सव खर्च	६९३,६६४	२९७,२८५	९९०,९४९	९७,७९०	४१,९१०	१३९,७००
मर्मत सम्भार	१,२६९,६८४	५४४,१५०	१,८१३,८३४	१,४६२,०८०	६२६,६०६	२,०८८,६८६
सरकारी दस्तुर तथा शुल्क	२४४,२०१	१०४,६५८	३४८,८५९	२५६,३१४	१०९,८४९	३६६,१६३
परामर्श तथा सल्लाहकार सेवा खर्च	१,६९८,०९४	७२७,७५५	२,४२५,८४९	५३६,०५२	२२९,७३७	७६५,७८९
पुस्तक तथा पत्रपत्रिका खर्च	८८,२२५	३७,८११	१२६,०३६	९३,२०३	३९,९४४	१३३,१४८
बैक कमिशन र खर्च	१६,५४४	७,०९०	२३,६३५	७,६५१	३,२७९	१०,९२९
आन्तरिक भ्रमण खर्च	१,३८५,०९४	५९३,६१२	१,९७८,७०५	१,२९२,६५४	५५३,९९५	१,८४६,६४९
व्यवसाय प्रबर्धन खर्च	१,५०३,२३४	६४४,२४३	२,१४७,४७७			-
परीक्षा शुल्क	२२०,७६३	९४,६१३	३१५,३७५	१,८८५,२८२	८०७,९७८	२,६९३,२६०
अफिस संचालन खर्च	३३३,४८४	१४२,९२२	४७६,४०५	१७३,६५०	७४,४२१	२४८,०७१
गोष्ठी तथा निरीक्षण खर्च	१,२२७,६८४	-	१,२२७,६८४	६७,८२४	२९,०६८	९६,८९२
अन्य खर्च						-
- अभ्यागत खर्च	१,६०६,६३१	६८८,५५६	२,२९५,१८७	१,६२९,९७०	६९८,५५९	२,३२८,५२९
- फुटकर अन्य खर्च	१,०१९,९८५	४३७,१३७	१,४५७,१२२	९७३,१४३	४१७,०६१	१,३९०,२०५
- टुटफुट सामान	३४५,१२९	१४७,९१२	४९३,०४१	२२६,९९६	९७,२८४	३२४,२८०
यस वर्षको ह्रास कट्टी र एमोर्टटाइजेसन	८,३१४,४९९	८,३१४,४९९	१६,६२८,९९८	१२,०५८,८०५	५,१६८,०५९	१७,२२६,८६४
जम्मा:	३४,९४०,६३८	१९,१९९,५५१	५४,१४०,१८९	३२,८५४,३२८	१४,०८०,४२६	६,९३४,७५५

१५. वित्तीय खर्च/आम्दानीः

कर्मचारी पेन्सन वापत सृजित रकम रू ९२,३०,४८२ वित्तीय खर्चको रूपमा लेखाङ्कन गरिएको छ। कर्मचारी घर कर्जा तथा घर मर्मत कर्जाको वर्तमान मुल्य निर्धारणबाट सृजित भएको वित्तीय आम्दानी रकम रू २,६००,६०१ लाई समायोजन गरी कुल रकम रू ६,६२९,८८३ लाई आ.व २०७९।८० मा वित्तीय खर्चको रूपमा देखाईएको छ।

१६. बोनस व्यवस्था :

बोनस ऐन, २०३० तथा बोनस (चौथो संशोधन) नियमावली, २०७५ को दफा ६(२) मा नेपाल सरकारको स्वामित्वमा नाफा कामाउने उद्देश्यले नेपाल सरकारले तोकिदिएको क्षेत्रमा स्थापना भएका एकाधिकार प्राप्त प्रतिष्ठानले आफुले आर्जन गरेको खुद मुनाफाको एक प्रतिशत रकम मात्र बोनस बापत छुट्याउन पाउने व्यवस्था भए अनुसार आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा बोनस वापत १५ ले हुने रकम रू. ५५,१३७,२५४ वोनस व्यवस्था गरिएको छ। नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त भए अनुसारको रकम भुक्तानी गरिनेछ।

१७. सम्बन्धित पक्षहरूको खुलासा :

- यस कोषले, कोषका संचालक समिति र प्रमुख व्यवस्थापकहरू NAS-24 को आवश्यकता अन्तर्गत सम्बन्धित पक्षको रूपमा पहिचान गरेको छ। निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको रिपोर्टिङ्ग मितिका सम्बन्धित पक्षहरू निम्नानुसार रहेका छन् :

विवरण	पद
श्री डा. राम प्रसाद घिमिरे, सचिव (राजस्व), अर्थ मन्त्रालय श्री रामेश्वर दंगाल, सचिव (राजस्व), अर्थ मन्त्रालय श्री कृष्णहरी पुष्कर, सचिव (राजस्व), अर्थ मन्त्रालय	अध्यक्ष
श्री निर्मला अधिकारी भट्टराई, सहसचिव, कानुन न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय श्री हुम बहादुर के.सी.,सहसचिव, कानुन न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय	सदस्य
श्री थान प्रसाद पंगेनी, सह महालेखा नियन्त्रक, अर्थ मन्त्रालय श्री महेश आचार्य, सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
श्री तुलसी प्रसाद घिमिरे, कार्यकारी निर्देशक, नेपाल राष्ट्र बैंक श्री प्रदीपराज पौड्याल, कार्यकारी निर्देशक, नेपाल राष्ट्र बैंक	सदस्य
श्री उपेन्द्र कुमार पौडेल	सदस्य
श्री प्रकाश जंग थापा	सदस्य
श्री रमेश घिमिरे, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, कोष	सदस्य सचिव

- **संचालक समितिका सदस्यहरूको भत्ता र सुविधाः**

कोषका संचालक समितिका सदस्य सचिव प्रमुख कार्यकारी अधिकृत कार्यकारी हुने र अन्य सबै सदस्यहरू गैर कार्यकारी संचालक हुने व्यवस्था कोष ऐनमा रहेको छ। सदस्यहरूलाई संचालक समितिको बैठक र अन्य संचालक समिति स्तरीय समितिहरूमा उपस्थित भए वापत संचालक समितिका अध्यक्षलाई प्रति बैठक रू ७,००० का दरले र अन्य सदस्यहरूलाई प्रति बैठक भत्ता रू ६,००० भुक्तानी गरिन्छ।

- **आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा संचालक समिति तथा संचालक समिति स्तरीय उप समिति सदस्यको बैठक भत्ता निम्न बमोजिम रहेको छ :**

विवरण	संचालक समिति तथा अन्य भत्ता
श्री कृष्णहरी पुश्कर, सचिव (राजस्व), अर्थ मन्त्रालय	२१,०००
श्री रामेश्वर दंगाल, सचिव (राजस्व), अर्थ मन्त्रालय	४२,०००
श्री डा. राम प्रसाद घिमिरे, सचिव (राजस्व), अर्थ मन्त्रालय	६३,०००
श्री हुम बहादुर के.सी.,सहसचिव , कानुन मन्त्रालय	१,४४,०००
श्री महेश आचार्य, सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय	३६,०००
श्री राजेश्वर ज्ञवाली, सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय	३०,०००
श्री रमेश कुमार के.सी., सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय	३०,०००
श्री थान प्रसाद पंज्ञेनी, सह महालेखा नियन्त्रक,अर्थ मन्त्रालय	१,०२,०००
श्री प्रदीपराज पौड्याल, कार्यकारी निर्देशक, नेपाल राष्ट्र बैंक	७२,०००
श्री तुलसी प्रसाद घिमिरे,कार्यकारी निर्देशक, नेपाल राष्ट्र बैक	९६,०००
श्री प्रकाश जंग थापा	१,८६,०००
श्री उपेन्द्र कुमार पौडेल	३,००,०००
श्री रमेश घिमिरे, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, कोष	६,३२,०००
जम्मा	**१७,५४,०००**

- **आ.व. २०७९/८० मा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको तलव र अन्य सुविधा निम्न बमोजिम छः**

विवरण	रकम रू
श्री रमेश घिमिरे, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, कोष	२२,६०,०००
जम्मा	**२२,६०,०००**

- **आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा व्यवस्थापन तहका कर्मचारीहरूको** (तह १०,९,८) **को तलब र अन्य सुविधा निम्न बमोजिम रहेको छ।**

विवरण	रकम रू
व्यवस्थापन तहका कर्मचारी (तह ८,९,१०)	१,०१,१३,०००
जम्मा	**१,०१,१३,०००**

१८. **रिपोर्टिङ्ग अवधि पछिका समायोजन नहुने घटनाहरू**

रिर्पोर्टिङ्ग अवधि पछिका समायोजन नहुने घटनाहरूलाई सम्भावित वित्तीय प्रभावको साथ अनुसुचीहरूमा खुलासा गर्ने गरिएको छ। २०८० अषाढ मसान्तपछि वित्तीय विवरण हस्ताक्षर सम्म कुनै सारभुत घटना भएको छैन।

निक्षेप सुरक्षण

तालिका नं १

आ.व. २०७९।८०

सदस्य संस्था	सदस्य संस्थाको संख्या	निक्षेपकर्ताको संख्या	सुरक्षण रकम (रू.लाखमा)	प्रतिशत
“क” वर्गका वाणिज्य बैंकहरू	२१	३५,६९९,६४४	१०,६९५,८९९	८६.७
“ख” वर्गका बिकास बैंकहरू	१७	५,०२७,२८२	१,४१६,३७३	११.५
“ग” वर्गका बित्त कम्पनिहरू	१६	५९३,०४२	२०५,०६७	१.७
“घ”वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरू	२	६०,५८४	१२,१३०	०.१
जम्मा	५६	४१,३८०,५५२	१२,३२९,४६८.६	१००

साना तथा मझौला उद्यम कर्जा सुरक्षण

तालिका नं २

आ.व.२०७९।८०

(रकम रू. हजारमा)

क्र.स	सदस्य संस्था	ऋणी संख्या	सुरक्षण कर्जा रकम	सुरक्षण दस्तुर
२	ग्लोबल आइएमई बैंक लि.	५८८	१,२४६,०४५	७५५५
३	सिटिजन्स बैक इन्टरनेशनल लि	३,७४२	७,९४५,९३२	४७,०८६
४	लक्ष्मी बैक लि.	६७७	७६४,१५२	४,५२३
५	नेपाल एस वि आइ बैंक लि	१,३१५	२,८९४,३७७	१४,५८०
६	प्रोग्रेसिभ फाइनान्स लि.	१६४	४९९११७	२,९२४
	जम्मा	६,४८६	१३,३४९,६२४	७६,६६८

नोट : यस आर्थिक वर्षमा साना तथा मझौला उद्यम कर्जाको कुनै पनि क्षतिपूर्ति भुक्तानी तथा दावी असुली भएको छैन ।

कृषि कर्जा सुरक्षण

तालिका नं ३

आ.व. २०७९।८०

(रकम रू. हजारमा)

क्र.स	सदस्य संस्था	ऋणी संख्या	सुरक्षण कर्जा रकम	सुरक्षण दस्तुर
१	ग्लोबल आइएमई बैंक लि.	४४९	५६०,३०२	३४३६
२	सिटिजन्स् बैंक इन्टरनेशनल लि	१०,४६०	८,३१५,५१२	४६,०७३
३	कुमारी बैंक लि.	६७९	१,४८४,२९५	७,६५१
४	लक्ष्मी बैंक लि	४९७	३७४,६८६	२,१८२
५	प्रोग्रेसिभ फाइनान्स लि.	२१४	२०४,७९२	१,२७५
६	नेपाल इन्भेष्टमेन्ट मेगा बैंक लि.	७५	१५०,२६४	४५१
७	माछापुच्छ्रे बैंक लि.	९	१०,४३६	३१
८	प्रभु बैंक लि.	२४	३४,५७८	१०४
	जम्मा	१२,४०७	११,१३४,८६६	६१,२०३

नोट : यस आर्थिक वर्षमा कृषि कर्जाको कुनै पनि क्षतिपूर्ति भुक्तानी तथा दावी असुली भएको छैन ।

लघुबित्त तथा विपन्न वर्ग कर्जा सुरक्षण

तालिका नं ४

आ.व.२०७९।८०

(रकम रू. हजारमा)

क्र.स	सदस्य संस्था	ऋणी संख्या	कर्जा सुरक्षण रकम	सुरक्षण दस्तुर
१	नेपाल एसबिआई बैक लि	१,१८४	६१६,६५२	३,९८३
२	एनआइसी एशिया बैंक लि.	६३४	६२२,०३८	२,४८८
३	कुमारी बैंक लि.	५,०७९	३७३,९५६	५,१५५
४	ग्लोबल आइएमई बैंक लि.	१,२८०	१,४५१,९४४	५,८०८
५	नविल बैंक	१०९	१११,५४५	४४६
६	नेपाल इन्भेष्टमेन्ट मेगा बैंक लि.	-	-	-
७	राष्टिय बाणिज्य बैंक लि.	२४३	८९,९९५	३६०
८	लक्ष्मी बैंक लि	४,२३३	५७८,३१३	४,१४१
९	सनराइज बैंक लि.	७७७	६०७,७४८	२,४३१
१०	सानिमा बैंक लि.	१६४	१२८,६९८	५१५
११	सिद्धार्थ बैंक लि.	४,१२०	२,२९८,०७५	१८,३४६
१२	प्राईम बैंक लि.	२२	१०,९२४	४४
१३	कामना सेवा विकास बैंक	४०२	३५,४४४	३१४
१४	ज्योती विकास बैंक लि	२,९९०	९२५,१७८	६,७४५
१५	सांग्रिला डेभलपमेन्ट बैंक	३,३२१	१,१०३,०३२	८,७४६
१६	रिलायन्स फाइनान्स	३	१,८८६	१४
१७	लक्ष्मी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि	९१७	१३३,८७३	५३५
१८	अभियान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१९,५७६	१,८६५,९३६	१४,११८

१९	आरम्भ चौतारी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि	४८,७२२	५,१२७,०७७	३९,६९३
२०	आशा लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४१,२६४	५,१९३,९७४	४०,९६९
२१	एनआइसी एशिया लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	३०,७१९	१३,७०७,६८७	५४,८३१
२२	नयाँ सारथी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४२,४७८	४,४५५,८७२	३४,९९१
२३	नाडेप लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४५,५०९	५,१४९,३९०	४०,४४७
२४	नेशनल माइक्रो फाइनान्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	७८,०७१	११,३५६,८७०	८८,९८७
२५	बिपिडब्लु लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	२,३०८	१९६,३५४	१,५९२
२६	मिर्मिरे लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	५६,८२३	८,८०५,९२८	७०,६२९
२७	मेरो माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था लि	१२१,८९९	१५,२४३,२८७	१२६,८३६
२८	राष्ट्र उत्थान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	२९,१५९	१,७४९,९००	१३,००२
२९	विन नेपाल लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	७,४३१	७९५,१२७	६,५३२
३०	समता घरेलु लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	३६,३४८	३,२२७,८६९	२६,६०२
३१	समीट लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	५०,४३०	६,१०४,०४०	२४,४१६
३२	सिभिल लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४९,०८७	४,२४४,९७०	३२,५०४
३३	सूर्योदय वोमी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१०२,८७८	१०,९९१,३८०	८७,२५६
३४	स्वरोजगार लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	६८,९६५	६,९९०,१५२	५७,१८५
३५	एन आई सी एशिया लघुवित्त वित्तीय संस्था	-	-	४४,६३७
३६	गुँरास लघवित्त वित्तीय संस्था लि.	१४,७६३	१,२०९,६८९	९,६९८
३७	नेरूडे लघुवित्त विकास बैक लि	१३५,९०३	१०,०९३,२२१	८०,१२४
३८	सपोर्ट माइक्रोफाइनान्स लि.	१३,३५३	१,३९२,५२१	१०,८८९
३९	सालपा विकास बैक	-	-	-
४०	मिथिला लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१३,७७४	१,३३१,१७८	१०,१००
४१	समाज लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१,६६५	३८४,८५१	२,४६२
४२	स्वस्तिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	८,१६३	५८०,८७९	५,१२८
४३	डिप्रोक्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१५०,०२४	१८,५८२,२४१	१४७,२४६
४४	विजय लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	३२,०७८	४,९३०,०८४	३९,५००
४५	इन्फिनिटी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४८,०५२	५,२२५,६८७	४०,५६८
४६	आधीखोला लघुवित्त वित्तीय वित्तीय संस्था लि. (merged with CYC MF)	१०,६७१	१,४९०,८७९	११,७४१
४७	एनएमबि माइक्रोफाइनान्स	३६,१४३	५,६१०,०५९	४६,०९५
४८	ग्रीन डेभलपमेन्ट बैंक लि	१४७	७,५२०	६९
४९	धौलागिरी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१६,८८३	१,४१४,३२७	११,२९८
५०	सबैको लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४३,२७२	४,३०३,२३७	३४,५९१
५१	समिट लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	-	-	२२,८७७
५२	साधना लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	५९,९८१	५,३६०,५४३	४३,०१५
५३	जनउत्थान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१३,१४२	१,३२०,३२१	९,२२१
५४	उन्नति सहकार्य लघुवित्त संस्था लि.	३०,०७४	२,८०९,६५७	२१,६४५
५५	मनकामना स्मार्ट लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	८,५८०	८९३,७१७	७,२८८
५६	शाइन रेशुङा डेभलपमेन्ट बैंक लि.	२,३६८	१,२५५,३९०	९,६६६
५७	स्वाभिमान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१८,३३४	२,१२७,०९७	१६,६१३
५८	किसान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	५५,००८	६,८८८,७१५	५४,९०९
५९	खप्तड लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१,६८२	३३५,६०५	२,३९५
	जम्मा	**१,५७१,२०५**	**१९१,८४२,५३३**	**१,५०२,५१५**

लघुवित्त तथा विपन्न वर्ग कर्जा क्षतिपूर्ति भुक्तानी तथा दाबी असुली

तालिका नं. ५

आ.ब. २०७९/८०

(रकम रू. हजारमा)

क.स	बैंक तथा वितीय संस्था	क्षतिपूर्ति			दाबी असुली		
		ऋणी संख्या	रकम	प्रतिशत	ऋणी संख्या	रकम	प्रतिशत
१	मेरो माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था लि	१,१३३	२९,०८५	७.५०	१,००२	६,५६१	२८.६९
२	मिर्मिरे लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	९	५६२	०.१४			-
३	सुर्योदय वोमी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	८०	२,६०५	०.६७	९	२८५	१.२५
४	राष्ट्र उत्थान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	९	१८३	०.०५			-
५	नाडेप लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	२६५	१६,८७१	४.३५	४०	१२४	०.५४
६	ज्योति विकास बैंक	४४	-	-	९	३५	०.१५
७	नयाँ सारथी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	७१४	२३,६९६	६.११	९६	१,०९२	४.७७
८	समता घरेलु लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	७७	१,३१७	०.३४			-
९	सिभिल लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	-	-	-	४६	९१२	३.९९
१०	बैंक अफ काठमाण्डू	-	-	-	३	७०	०.३१
११	सांग्रिला विकास बैंक	११	१,१८३	०.३१	२	८३९	३.६७
१२	सिद्धार्थ बैंक लि.	१०	१,१०३	०.२८			-
१३	नेशनल माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था	२२	९३६	०.२४			-
१४	विन नेपाल लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१	७२	०.०२	२	१५	०.०७
१५	आशा लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१३१	७,५५४	१.९५	७	८४	०.३७
१६	बिपिडब्लु लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	२	९७	०.०२			-
१७	आरम्भ चौतारी लघुवित्त वित्तीय संस्था	४७८	१७,६०८	४.५४	४०	१,४०३	६.१४
१८	एनआईसी एसिया लघुवित्त वित्तीय संस्था	१७४	१०,७९३	२.७८			-
१९	नेरुडे लघुवित्त वित्तीय संस्था लि	२,७१८	८६,९६९	२२.४३	१४७	१,३३६	५.८४
२०	गुँरास लघुवित्त वित्ती संस्था लि.	४७५	५,८१२	१.५०	४७६	५,२५५	२२.९८
२१	साल्पा माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था	-	-	-			-
२२	सपोर्ट माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था	२५५	१०,३०३	२.६६			-
२३	एन.आइ.सी. एसिया लघुवित्त वित्तीय	२४३	८,९४९	२.३१	१५	१४०	०.६१
२४	स्वस्तिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	८२	१,६५७	०.४३			-
२५	समाज लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१२	५५२	०.१४			-
२६	डिप्रोक्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१,२३९	३७,८५३	९.७६	१२	३३७	१.४७
२७	विजय लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	३२८	१३,४३२	३.४६	७२	७६२	३.३३
२८	इन्फिनिटी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	३२२	१६,६५२	४.२९	३०	४०४	१.७७
२९	इन्फिनिटी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	-	-	-			-
३०	एनएमबि लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	७७४	३१,२७९	८.०७	१५३	६८२	२.९८
३१	विजय लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	-	-	-			-
३२	समीट लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	-	-	-	३	४१	०.१८
३३	साधना लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४४३	१२,२२२	३.१५	४६	३३३	१.४६
३४	सबैको लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	१८६	५,२५३	१.३५	८	५४	०.२४
३५	धौलागिरी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	-	-	-			-
३६	मनकामना स्मार्ट लघुवित्त वित्तीय संस्था	३०५	९,६०५	२.४८	२५१	१,६४७	७.१२
३७	जनउत्थान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	२८६	२४,६७१	६.३६	१६	२७१	१.१९
३८	स्वाभिमान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	५९	२,९०४	०.७५	२	९४	०.४१
३९	किसान माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था लि.,	६९	६,००६	१.५५	११	१००	०.४४
४०	एन आर एन लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	-	-	-			-
४१	खसड लघुवीत्त वित्तीय सस्था लि	२	-	-	२	२	०.०१
४२	एनएमबि बैक लि. ।	-	-	-	१	८	०.०४
		१०,९५८	३८७,७८४	१००	२,५०१	२२,८८८	१००

सहुलियत पूर्ण कर्जा सुरक्षण

तालिका नं. ६

आ.ब. २०७९/८०

(रकम रू. हजारमा)

क.स	सदस्य संस्था	ऋणी संख्या	सुरक्षण कर्जा रकम	प्रतिशत	सुरक्षण दस्तुर	प्रतिशत
१	एन आइ सि एशिया बैंक लि.	१,११५.००	१,१९५,८९८	२.०६	१०,०९६	२.१०
२	एन. एम. बि. बैंक लि.	४,७०२.००	३,२५८,२६८	५.६१	२७,१२०	५.६४
३	एभरेष्ट बैंक लि.	२,४८०.००	१,७११,११६	२.९४	१३,५८३	२.८२
४	कुमारी बैंक लि.	४,८०६.००	३,०८२,२२६	५.३०	१४,२४९	२.९६
५	कृषि विकास बैंक लि.	३,२३०.००	१,९६३,०२६	३.३८	१६,५६५	३.४४
६	ग्लोबल आइएमइ बैंक लि.	२,०३३.००	१,०७९,३६०	१.८६	७,२२१	१.५०
७	नविल बैंक लि.	६,६८१.००	५,७३२,९२९	९.८६	४५,०८९	९.३७
८	नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक लि.	१०,२४४.००	६,२६९,७१५	१०.७९	३६,७२१	७.६३
९	नेपाल एस वि आइ बैंक लि	२,३०७.००	१,१७९,०६७	२.०३	१०,०३९	२.०९
१०	नेपाल क्रेडिट एण्ड कमर्श बैंक लि.	-	-	-	६,०१७	१.२५
११	नेपाल बैंक लि.	१,०२०.००	८३३,९८५	१.४४	८,०७१	१.६८
१२	प्रभु बैंक लि.	५,६८६.००	३,६०४,०२८	६.२०	२४,६२२	५.१२
१३	बैंक अफ काठमाडौं लि.	-	-	-	७,८१७	१.६२
१४	माछापुच्छ्रे बैंक लि.	१,९८१.००	१,१८७,७३२	२.०४	९,९९७	२.०८
१५	मेगा बैंक नेपाल लि.	-	-	-	१३,७४७	२.८६
१६	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लि.	३,५६८.००	२,०६२,०९२	३.५५	१६,८३२	३.५०
१७	लक्ष्मी बैंक लि.	४,५७०.००	१,८१९,९७९	३.१३	१५,३३५	३.१९
१८	सनराइज बैंक लि.	३,९७३.००	३,५५५,३०४	६.१२	२८,९३९	६.०२
१९	सानिमा बैंक लि.	३,२५३.००	२,५०९,२५७	४.३२	१९,८६४	४.१३
२०	सिटीजन्स बैंक लि.	३,३६९.००	२,४३७,२७३	४.१९	२०,८६१	४.३४
२१	सिद्धार्थ बैंक लि.	२,९३१.००	२,५३९,६३७	४.३७	२१,२३२	४.४१
२२	सिभिल बैंक लि.	२,४२४.००	१,६११,२९८	२.७७	१३,५९४	२.८३
२३	सेन्चुरी बैंक लि.	-	-	-	५,५०९	१.१५
२४	स्टान्डर्ड चार्टर्ड बैंक लि.	३९६.००	२०३,३८५	०.३५	१,७२०	०.३६
२५	नेपाल बंगालदेश बैक लि.	-	-	-	-	-
२६	हिमालयन बैंक लि.	९८६.००	५९७,१६६	१.०३	४,४५५	०.९३
२७	एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंक	२७६.००	१९७,६५०	०.३४	१,६४९	०.३४
२८	कामना सेवा विकास बैंक लि.	१,६६९.००	१,५९२,६३८	२.७४	१३,६१३	२.८३
२९	ग्रिन डेभलपमेन्ट बैक	२७१.००	२३८,७४२	०.४१	२,०००	०.४२
३०	ज्योति विकास बैक लि.	२,३९१.००	१,७९६,७००	३.०९	१५,२०४	३.१६
३१	महालक्ष्मी विकास बैंक लि.	४००.००	३१६,८९४	०.५५	२,६६१	०.५५
३२	मुक्तीनाथ विकास बैंक लि.	५,२२२.००	३,६१३,७९८	६.२२	३०,६०४	६.३६
३३	ससकोशी डेभलपमेन्ट बैंक लि.	३२.००	३७,३१३	०.०६	२८६	०.०६
३४	सांग्रिला डेभलपमेन्ट बैक लि.	१,६२६.००	१,१४५,२७१	१.९७	९,७०६	२.०२
३५	सिन्धु विकास बैंक लि.	३९.००	४०,८१९	०.०७	३४३	०.०७
३६	आइ.सी. एफ. सी. फाईनान्स लि.	१९८.००	१७६,१३९	०.३०	१,५२१	०.३२
३७	गुडविल फाइनान्स लि.	९५.००	७४,३३७	०.१३	६१९	०.१३
३८	प्रोग्रेसिभ फाइनान्स लि.	१८७.००	१३३,२१३	०.२३	१,११९	०.२३
३९	बेष्ट फाइनान्स लि.	११४.००	१०४,२४८	०.१८	७४६	०.१६
४०	मन्जुश्री फाइनान्स लि.	६.००	२,२५५	०.००	१७	०.००
४१	रिलायन्स फाइनान्स लि.	१४९.००	५०,४४४	०.०९	४३५	०.०९
४२	श्री इन्भेस्टमेन्ट एण्ड फाइनान्स कं. लि.	४८.००	८,२३४	०.०१	६९	०.०१
४३	समृद्धि फाइनान्स लि.	१६५.००	१५२,७८३	०.२६	१,२१९	०.२५
	जम्मा	८४,६४३.००	५८,११४,२१७	१००.००	४८१,१०७	१००.००

पशुधन सुरक्षण आम्दानी
तालिका नं. ७
आ.व. २०७९।८०

(रकम रू. हजारमा)

क्र.सं.	कार्यालय	संख्या		सुरक्षण शुल्क	सुरक्षण रकम
		पशुपालक कृषक	पशुधन		
१	केन्द्रिय कार्यालय, काठमाडौ	५	६	६००	३०
२	शाखा कार्यालय, विराटनगर	७३६	८२४	७२,६३३	३,६३२
६	शाखा कार्यालय, जनकपुर	-	-	-	-
३	शाखा कार्यालय, चितवन	३११	९५६	६८,८९५	३,४४५
४	शाखा कार्यालय, पोखरा	३८२	१०८७	२०,८९३	१,०४५
५	शाखा कार्यालय, बुटवल	४२५	१६९५	२९,५८१	१,४७९
७	शाखा कार्यालय, सुर्खेत	७८	१३१	६,२४१	३१२
८	शाखा कार्यालय, धनगढी	२८	८१	१,३४०	६७
	जम्मा	१,९६५	४७८०	२००,१८३	१०,००९

पशुधन क्षतिपूर्ति खर्च
तालिका नं. ८
आ.व. २०७९।८०

(रकम रू हजारमा)

क्र.सं.	कार्यालय	संख्या		क्षतिपुर्ति रकम
		पशुपालक कृषक	पशुधन	
१	केन्द्रिय कार्यालय, काठमाडौ	-	-	-
२	शाखा कार्यालय, विराटनगर	१०	१०	५७६
६	शाखा कार्यालय, जनकपुर	२	२	२२५
३	शाखा कार्यालय, चितवन	५७	६०	४,१९४
४	शाखा कार्यालय, पोखरा	९२	९७	१,६२५
५	शाखा कार्यालय, बुटवल	११२	१२८	२,०६२
७	शाखा कार्यालय, सुर्खेत	५	६	२१८
८	शाखा कार्यालय, धनगढी	७	११	११३
	जम्मा	२८५	३१४	९,०१२

परिशिष्ट १

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष

कोषसँग सम्बन्धित ऐन, नियमावली, विनियमावली, निर्देशिका तथा कार्यविधि

१. निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३

२. कर्जा सुरक्षण नियमावली, २०७५

३. निक्षेप सुरक्षण नियमावली, २०७५

४. खरिद तथा आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०७३

५. निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष कर्मचारी सेवा शर्त सम्बन्धी विनियमावली, २०७४

६. निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष लगानी विनियमावली, २०७४

७. निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको छनौट, सेवाको शर्त, परिश्रमिक तथा अन्य सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०७५

८. लिलाम सम्बन्धी विनियमावली, २०७३

९. कागज धुल्याउने विनियमावली, २०७३

१०. घर बहालमा लगाउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८

११. व्यवसाय प्रबद्धन कार्यविधि, २०७६

१२. बैदेशिक भ्रमण व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७५

१३. जोखिम व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७६

१४.आन्तरिक लेखा परिक्षण कार्य निर्देशिका, २०७३

कोषको संजीवनी अंक २ को अनावरण

कोषको वार्षिकोत्सवको अवसरमा अयोजित Quiz प्रतियोगताको विजयीलाई पुरस्कार वितरण

कोषको ५०औं वार्षिकोत्सवमा कोषको नारा सार्वजनिक कार्यक्रम

वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजित प्रभातफेरी

कोष र भरतपुर महानगरपालिका बीच कर्जा सुरक्षणको लागि छलफल सम्पन्न

कोष र चन्द्रागिरी नगरपालिका बीच कर्जा सुरक्षणको लागि सम्झौता सम्पन्न

फोन नं. ४४१०६५९, ४४१७६०२, ४४२१२४१
फ्याक्स नं.: +९७७-१-४४३१७१०

Email:info@dcgf.gov.np
Website:www.dcgf.gov.np